

Jobplaneten Roskilde

Afsluttende evalueringsrapport om fritidsjobprojektet
Jobplaneten Roskilde

Jobplaneten Roskilde

– Afsluttende evalueringsrapport om fritidsjobprojektet Jobplaneten Roskilde

© VIVE og forfatterne, 2025

e-ISBN: 978-87-7582-477-9

Projekt: 301831

Finansiering: Den A.P. Møllerske Støttefond

VIVE

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11

1052 København K

www.vive.dk

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

VIVE støtter FN's verdensmål og angiver her, hvilket eller hvilke verdensmål der knytter sig til publikationen.

Forord

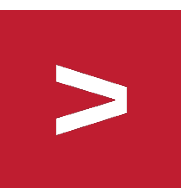
I 2020 fik Boligselskabet Sjælland en bevilling fra Den A.P. Møllerske Støttefond til at udvikle og igangsætte en fritidsjobindsats til unge i Roskilde. Formålet med fritidsjobprojektet er at bidrage til, at "alle børn og unge, uagtet hvor de bor, skal have en uddannelse og senere et fodfæste på arbejdsmarkedet". Fritidsjobprojektet hedder 'Jobplaneten Roskilde' og er en videreudvikling af konceptet for fritidsjob, der er udviklet i regi af 'Jobplaneten Køge'.

VIVE står for en evaluering af Jobplaneten Roskilde. Denne rapport er den tredje og sidste evalueringsrapport af Jobplaneten Roskilde. Rapportens formål er at følge op på resultaterne fra de to første evalueringsrapporter og bidrage med viden om indsatsens samlede virkninger, implementering og gennemslagskraft på tværs af hele projektperioden.

Vi vil gerne rette en stor tak til de unge, de professionelle aktører og medarbejdere fra indsatsen, der har stillet op til interviews. Vi vil også gerne rette en tak til Jobplaneten Roskilde for et godt samarbejde omkring dataindsamling, interviews og løbende vidensdeling. Udkast til rapporten er blevet kommenteret af en referee, der takkes for konstruktive og indsigtsfulde kommentarer. Rapporten er udarbejdet af seniorforsker Vibeke Jakobsen, senioranalytiker Morten Holm Enemark og analytiker Anders Winkler. Vibeke Jakobsen har været projektleder på evalueringen.

Lisbeth Pedersen

Forsknings- og analysechef for VIVE Arbejde og Ældre

Indholdsfortegnelse

Hovedresultater	6
Afrapportering	11
1 Indledning	12
1.1 Evalueringens formål og design	13
1.2 Rapportens opbygning	14
2 Indsatsens formål og forventninger til virkninger	16
2.1 Målgruppe	16
2.2 Fritidsjobprojektet som beskrevet forud for implementeringen	17
2.3 Forventninger til virkninger – hvad skal forandres i målgruppens liv?	19
3 Indsatsens deltagere	22
3.1 Antal og typer af forløb	24
3.2 Karakteristika ved deltagerne	31
3.3 Forventninger og motivation til deltagelse i projektet	38
3.4 Deltagernes skolegang og uddannelse ved indsatsstart	44
3.5 Fritidsliv, oplevelse af fællesskab og livstilfredshed	50
4 Indsatsens virkninger	54
4.1 Beskæftigelse	56
4.2 Deltagernes oplevelser af fritidsjobprojektet	59
5 Indsatsens implementering	63
5.1 Implementering siden midtvejsevalueringen	64
6 Jobplaneten Roskildes samlede virkninger, implementering og bidrag	73
6.1 Projektets samlede virkninger	73
6.2 Projektets samlede implementering	74
Dokumentation	83

7	Data og metode	84
7.1	Den kvantitative analyse	84
7.2	Den kvalitative analyse	90
Litteratur		93

Hovedresultater

I januar 2021 igangsatte Boligselskabet Sjælland fritidsjobprojektet 'Jobplaneten Roskilde', der har til formål at sikre, at "alle børn og unge, uanset hvor de bor, skal have en uddannelse og senere et fodfæste på arbejdsmarkedet". Projektet løb frem til og med december 2024. Projektet er kort beskrevet i faktaboksen nedenfor.

VIVE har evalueret projektet, og evalueringen af Jobplaneten Roskilde beskrives i tre rapporter. Denne rapport er den tredje og afsluttende evalueringsrapport, som har til formål at bidrage med et samlet overblik over den viden, der er blevet tilvejebragt om indsatsens virkning og implementering.

Jobplaneten Roskilde

Jobplanetens fire trinindsatser:

1. Lommepegejob i boligområderne med en boligsocial helhedsplan
2. Fritidsjob i en offentlig virksomhed
3. Vejledning og brobygning til fritidsjob/studiejob i private virksomheder
4. Praktik og lærepladser.

De fire trin bygger oven på hinanden, og på den måde har projektet fokus på at understøtte de unges progression undervejs.

Målgruppen for projektet er 13-25-årige, hvor de to første indsatser især er målrettet de 13-15-årige, og den sidste indsats de 15-25-årige.

Jobplaneten har endvidere to sideløbende indsatser:

- Faglige forløb
- Vejledningsaktiviteter.

Ud over de nævnte indsatser har Jobplaneten Roskilde også forløb i fritidsjob-caféer, som er et vejledningstilbud.

Projektet har i stort omfang nået sine måltal

Projektet har nået sine måltal med hensyn til antal personer, der skulle gennem et lommepenge- eller et fritidsjobprojekt. Måltallene var, at 40 personer skulle gennem et forløb med lommepengejobs og 110 personer gennem et forløb med offentlige eller private fritidsjobs. I projektperioden er der gennemført i alt 49 lommepengejobforløb for 48 personer og 198 fritidsjobforløb for 138 personer. Der har dermed været flere unge gennem lommepenge- og fritidsjobforløbene end forventet og i forhold til de ambitioner, som ligger i måltallene. I projektperioden er der endvidere gennemført i alt 101 faglige forløb for 88 personer, hvilket er på måltallet for 100 faglige forløb.

Langt de fleste unge (65 pct.) har kun deltaget i ét forløb, hvis vi ser bort fra fritidsjobcaféerne, og 19 pct. har deltaget i to forløb. Det vil sige, at idéen med, at de unge skal bevæge sig gennem de forskellige indsatsstrin i projektets firetrinsmodel, ikke er udbredt.

Projektet har haft stor succes med rekruttering af den yngre målgruppe

På tværs af hele projektperioden har indsatsen haft stor succes med hensyn til rekruttering af de unge under 15 år. Der har til gengæld været store vanskeligheder med at etablere kontakt til den ældre del af målgruppen, især de 18-25-årige. Hen imod afslutningen af projektperioden er det dog i *lidt* større omfang lykkedes at etablere kontakt med unge, som er 18 år eller ældre. Dette kan ifølge projektlederen tilskrives, at indsatsen har kørt i en længere periode, hvorfor flere af de ældre unge, som nu søger indsatsen, allerede har et kendskab til indsatsen og dens medarbejdere fra tidligere, hvor de eksempelvis har opsøgt den for at få hjælp til at finde et fritidsjob.

Store variationer i deltagernes baggrund og skolepræstationer

Som udgangspunkt er projektets aktiviteter åbne for alle, men den primære målgruppe for Jobplaneten Roskilde er unge i alderen 13-25 år, der bor i boligområder i Roskilde med en boligsocial helhedsplan. For at projektet kan opnå sit formål (som er, at uddannelses- og beskæftigelsesgraden for børn og unge i Roskildes udsatte

boligområder øges gennem deltagelse i projektet), er det dog væsentligt, at projektet også når de unge fra den primære målgruppe, som er i udsatte positioner.

Det er i et vist omfang lykkedes at få deltagere fra udsatte boligområder med i fritidsjobprojektet: 39 pct. af deltagerne bor i et udsat boligområde, mens det samme kun gælder 3 pct. af alle 13-17-årige i Roskilde Kommune.

Et kig på deltagerne i projektet viser, at projektet i et vist omfang også når unge i udsatte positioner. Projektet rekrutterer unge med meget forskellig baggrund, fx med hensyn til familiebaggrund og skolepræsentationer, men sammenlignet med jævnaldrende unge i Roskilde Kommune er der en overvægt af unge blandt deltagerne i fritidsjobprojektet, som har forældre, der har et lavt uddannelsesniveau, der hverken er i uddannelse eller beskæftigelse, og som er relativt økonomisk fattige. Deltagerne præsterer også mindre godt (målt med karakterer) i skolen end deres jævnaldrende.

Løbende tilpasning af projektets organisering, samarbejdsrelationer og fokusområder

Overordnet har projektets mødt en række udfordringer af strukturel karakter, og indsatsens medarbejdere har løbende tilpasset sig disse implementeringsvilkår ved både at justere på projektets organisering, relationer til samarbejdspartnere samt fokusområder i det daglige arbejde. Den største udfordring af strukturel karakter angår generelt etableringen af flere og nye fritidsjobs til unge under 15 år, som er den gruppe af unge, der rekrutteres allerflest af til projektet. Komplexiteten i lovgivningen på området afholder ifølge projektlederen mange virksomheder fra at ansætte unge under 15 år, og det samlede udbud af fritidsjobs for de unge under 15 år er derfor særdeles begrænset. Over tid har projektet derfor tilpasset sig ved i højere grad at fokusere på arbejdet med lommepengejobforløbene og de faglige forløb, hvilket både indebærer en ændring i medarbejdernes organisering, arbejdsopgaver, og hvilke aktører indsatsen prioriterer at skabe kontakt til.

Projektlederen vurderer dog, at der mod slutningen af indsatsen er begyndt at komme en øget politisk opmærksomhed på området, herunder varslinger fra regeringen om både at ville gøre reglerne for ansættelse af unge under 15 år mindre komplicerede og øge fokuset på mesterlæreprincipper og erhvervsrettede uddannelser i folkeskolen. Disse forhold kan måske gøre det fremadrettede arbejde med fritidsjobs og faglige forløb lettere, hvilket vil kunne styrke indsatsens bidrag yderligere.

Virkninger af projektet

Fritidsjobprojektet ser ud til at have hjulpet deltagerne ud i lønnet beskæftigelse. For eksempel havde omkring 10 pct. af alle deltagerne lønnet beskæftigelse i 3-månedersperioden før indsatsstart, mens dette steg til omkring 60 pct. i 9-månedersperioden efter indsatsstart. For deltagere, der var 15 år eller derover ved indsatsstart, er beskæftigelsesstigningen endnu større.

Deltagerne er tilsyneladende også glade for at deltage i projektets aktiviteter og oplever, at fritidsjobindsatsen er nyttig for dem. For eksempel er der unge, som oplever, at deltagelsen i aktiviteterne har hjulpet dem til fx at tage ansvar for deres arbejdsopgaver og løse dem bedst muligt og til at overholde aftaler om mødetider. Analyserne tyder også på, at deltagelsen i fritidsjobprojektet har været med til at øge deltagernes motivation for deltagelse i uddannelse og beskæftigelse. Projektets medarbejdere og deltagende unge oplever endvidere, at de faglige forløb kan give de unge succesoplevelser med at lære på andre måder end den boglige læringsform i folkeskolen, og herunder få en fornyet tro på, at de kan lære nye ting og blive dygtige til noget.

Forankring af projektet

Fra begyndelsen har indsatsen været forankret i Boligselskabet Sjælland og haft en fysisk placering i den boligsociale helhedsplans lokaler ved Idrætsbiblioteket samt i de samarbejdende klubber. På trods af indledende positive erfaringer med forankringen i boligselskabet, har spørgsmålet om langsigtet bæredygtighed ved kommunal forankring været en væsentlig del af visionen for projektet.

Selvom den fremadrettede forankring har været et løbende opmærksomhedspunkt for projektets arbejdsgruppe såvel som for medarbejderne igennem hele projektperioden, har overvejelserne dog ikke ført til noget entydigt svar på spørgsmålet om, *hvordan* og *hvor* projektets indsatser bedst forankres. Et væsentligt spørgsmål er, hvorvidt projektets indsatser skal og kan forankres samlet i kommunalt regi, eller om de skal deles op og forankres hver for sig.

Ifølge projektmedarbejderne har projektets opbygning grundlæggende givet dem gode muligheder for at kunne hjælpe en bred gruppe af unge i forskellige aldre med netop det, de ønsker sig og har behov for. Opbygningen har muliggjort, at projektets medarbejdere har kunnet følge og understøtte de enkelte unges progression igennem en længere periode på tværs af indsatsens forskellige trin, og givet en stor fleksibilitet i forhold til at kunne tilpasse og målrette deres bidrag til den

enkelte unges ønsker og behov. Ikke desto mindre er ulempen ved projektets spændvidde i forhold til målgruppens alder og typer af tilbud, at det er svært for projektet at se for sig, hvordan en samlet forankring kommunalt skulle kunne lade sig gøre, og hvor det i givet fald skulle være. Projektlederen fremhæver, at der ikke forekommer at være noget ideelt sted at forankre projektets aktiviteter samlet. Først og fremmest ville en samlet kommunal forankring kræve en øget finansiering eller en omprioritering af økonomien i den kommunale enhed, forankringen sker i. Selv hvis de økonomiske midler var til stede, har perspektiverne på, hvor en potentiel forankring ville være mest ideel, løbende forandret sig. Projektets overvejelser har særligt kredset om to mulige bud, hhv. en forankring i klubberne og i UngeGuiden (Roskildes Kommunes ungeenhed). Begge muligheder har fordele og ulemper, og afvejningen af, hvor fordelene er størst, har hidtil været svær for projektet at lave. Ved projektets afslutning er der således ikke noget klart svar på, hvor en forankring kan eller bør finde sted.

Fakta om undersøgelsen

Denne rapport er den tredje og sidste delrapport i VIVEs evaluering af Jobplaneten Roskilde. Den første evalueringsrapport udkom i 2022 (Christensen et al., 2022a), og midtvejsrapporten udkom i 2024 (Jakobsen, Winkler & Enemark, 2024). Samlet set består evalueringen af to spor: En virkningsevaluering og implementerings-evaluering.

Virkningsevalueringen skal kort sagt afdække indsatsens virkninger, mens implementeringsevalueringen skal afdække, hvordan indsatsen er implementeret, og herunder hvordan den virker.

I denne rapport er virkningsevalueringen primært baseret på kvantitative data fra Jobplaneten Roskilde, Roskilde Kommune, Danmarks Statistik og en survey indsamlet blandt unge, som har deltaget i fritidsjobprojektet (Livsmestrings-survey). Implementeringsevalueringen er derimod baseret på kvalitative interviews med indsatsens projektleder og to medarbejdere, 7 unge som har deltaget i indsatsen samt to eksterne aktører, som hhv. samarbejder med indsatsen om at etablere faglige forløb og ansætte unge i fritidsjob.

> **Afrapportering**

1 Indledning

I hele landet og særligt i udsatte boligområder er der udfordringer med unge, der ikke er i gang med en uddannelse, og som heller ikke har en tilknytning til arbejdsmarkedet (Christensen et al., 2018b). Dette er også tilfældet i Roskilde Kommune. De udsatte boligområder i Roskilde er bl.a. karakteriseret ved en relativt høj ledighed, og de unge i disse boligområder er i mindre omfang i gang med og fuldfører i mindre omfang en uddannelse efter grundskolen end unge i de øvrige dele af Roskilde Kommune. En betydelig andel unge fra Roskildes udsatte boligområder kommer fra hjem, hvor forældrene har ringe eller ingen tilknytning til arbejdsmarkedet. Forældrene fungerer derfor ikke som rollemønstre for deres børn, og de kan ikke i tilstrækkelig grad understøtte børnene i spørgsmål om job og uddannelse.¹

Boligselskabet Sjælland har igangsat et fritidsjobprojekt til unge i Roskilde, der har til formål at sikre, at "alle børn og unge, uanset hvor de bor, skal have en uddannelse og senere et fodfæste på arbejdsmarkedet". En idé bag projektet er, at fritidsjob kan være med til at give et løft til unge i udsatte boligområder og bidrage til at forbedre de unges livschancer og dermed mindske chanceuligheden. Boligselskabet fik i 2020 en bevilling fra Den A.P. Møllerske Støttefond til at udvikle og igangsætte fritidsjobindsatsen. Projektet er benævnt 'Jobplaneten Roskilde'. Jobplaneten Roskilde er en videreudvikling af fritidsjobkonceptet, der er udviklet i regi af 'Jobplaneten Køge'. Den A.P. Møllerske Støttefond har støttet indsatsen med 5.181.000 kr., Roskilde Kommune har afsat 500.000 kr. til indsatsen, og Boligselskabet Sjælland har afsat 1.054.000 kr. til indsatsen. Projektets samlede økonomi er således på 6.735.000 kr.

Den primære målgruppe for Jobplaneten Roskilde er unge i alderen 13-25 år, der bor i boligområder i Roskilde, som har en boligsocial helhedsplan. For at projektet kan opnå sit formål, som er at øge uddannelses- og beskæftigelsesgraden for børn og unge i Roskildes udsatte boligområder gennem skabelse af fritidsjobs i virksomheder inden for faglige erhverv, er det væsentligt, at projektet også når de unge i den primære målgruppe, som er i udsatte positioner.

Projektet ønsker endvidere at tiltrække en bred gruppe af unge, således at deltagelsen i projektet ikke gøres stigmatiserende (den sekundære målgruppe).

Bevillingen til fritidsjobprojektet Jobplaneten Roskilde løb fra 1. januar 2021 til 31. december 2024 (projektperioden). VIVE står for evalueringen af projektet. Resultaterne af evalueringen beskrives i tre rapporter, hvor denne rapport er den tredje

¹ Karakteristika ved de udsatte boligområder i Roskilde er beskrevet i Boligselskabet Sjællands ansøgning til Den A.P. Møllerske Støttefond: *Ansøgning om støtte til projekt "Jobplaneten Roskilde"*.

evalueringsrapport. Den første rapport udkom i 2022 (Christensen et al., 2022a) og den anden rapport udkom i 2024 (Jakobsen et al., 2024). I dette kapitel beskriver vi evalueringens formål og design og rapportens opbygning.

1.1 Evalueringens formål og design

Formålet med at evaluere Jobplaneten Roskilde er dels at skabe læring og udvikling rettet mod projektet, dels vidensopsamling og oplysning til et bredere felt af aktører, der er i berøring med at tilrettelægge fritidsjobindsatser til udsatte unge. Evalueringen består af to spor, hhv. en virknings- og implementeringsevaluering. Virkningsevalueringen har kort sagt til formål at afdække tendenser i, hvordan fritidsjobprojektet bidrager til de unges livschancer, mens implementeringsevalueringen har til formål at afdække, hvordan indsatsen er implementeret, og herunder hvordan den virker.

Denne rapport er den tredje og afsluttende evalueringsrapport. Den har til formål at følge op på analyserne og resultaterne fra de to foregående evalueringsrapporter (Christensen et al., 2022a; Jakobsen et al., 2024) og bidrage med et samlet overblik over den viden, der er blevet tilvejebragt om indsatsens virkninger, implementering og gennemslagskraft på tværs af hele projektperioden.

Virkningsevalueringen er i denne rapport baseret på kvantitative data fra Jobplaneten Roskilde, Roskilde Kommune, Danmarks Statistik og en survey indsamlet blandt unge, som har deltaget i fritidsjobindsatsen (Livsmestrings-survey). De centrale evalueringsspørgsmål i denne evalueringsdel er:

- Hvor mange unge har deltaget i fritidsjobindsatsens forskellige aktiviteter?
- Hvad karakteriserer deltagerne? Er det den ønskede målgruppe, der rekrutteres, og hvordan er deltagerne rekrutteret?
- Hvilke tendenser er der i forhold til, at de ønskede forandringer kan opnås med fritidsjobindsatsen? Her ser vi dels på deltagernes egne oplevelser af udbyttet af fritidsjobindsatsen, dels på om deltagerne kommer i job.

Evalueringen af implementeringen og organiseringen af indsatsen er baseret på interviews med hhv. projektlederen, fritidsjobindsatsens to medarbejdere, to samarbejdspartnere samt syv unge, som har deltaget i fritidsjobindsatsen. Denne del af rapporten bidrager med viden om, hvordan fritidsjobindsatsen er implementeret siden midtvejsrapporten, samt hvilke faktorer der virker fremmende og hæmmende for indsatsens bidrag. Derudover bidrager denne del også med viden om, hvordan unge kan opleve det at deltage i indsatsens tilbud, og herunder hvordan matchet er

mellem projektets tilbud og de unges ønsker og behov. De centrale evaluerings-spørgsmål i denne evalueringsdel er:

- Hvordan er fritidsjobindsatsen implementeret siden midtvejsrapporten?
- Hvad virker fremmende og hæmmende for fritidsjobindsatsens bidrag, og hvorfor?
- Hvordan oplever de unge det at deltage i projektet, og hvordan er matchet mellem projektets tilbud og de unges ønsker og behov?

Data til de tre delrapporter er indsamlet løbende i projektperioden med henblik på undervejs i evalueringen at kunne anvendes af indsatsen til at foretage justeringer af både organiseringen og implementeringen af indsatsen. De forskellige datakilder, som denne rapport bygger på, er kort beskrevet i Boks 1.1. For en nærmere beskrivelse af fremgangsmåde og datagrundlag, se kapitel 7.

Boks 1.1 Projektets datagrundlag

- Projektets registrering af deltagerne
- Survey-data indsamlet blandt deltagerne
- Kommunale data om deltagernes skolegang
- Registerdata fra Danmarks Statistik om deltagernes baggrund og beskæftigelse
- Kvalitative interviews med hhv. projektlederen, fritidsjobindsatsens to medarbejdere, to samarbejdspartnere samt syv unge, som har deltaget i projektets tilbud.

1.2 Rapportens opbygning

Rapporten er opbygget i 7 kapitler. I kapitel 2 beskriver vi fritidsprojektet Jobplaneten Roskilde forud for implementeringen, herunder projektets målgruppe og forventninger til virkninger for målgruppen. I kapitel 3 beskriver vi deltagerne i fritidsjobprojektet, herunder antallet af deltagere, og hvilke forløb de har deltaget i, hvordan de er rekrutteret til projektet, og hvad der karakteriserer deltagerne. I kapitel 4

beskriver vi, hvilke tendenser der er i forhold til, om de ønskede forandringer opnås med fritidsjobprojektet. Dette gør vi dels på baggrund af de unges egne oplevelser af indsatsen, dels med udgangspunkt i beskæftigelsestal, der viser beskæftigelsesgraden, nogle måneder efter at de unge er startet i fritidsjobprojektet. I kapitel 5 præsenteres indsigterne fra den kvalitative implementeringsevaluering, og i kapitel 6 samler vi op på fritidsjobprojektets samlede bidrag. I kapitel 7 beskriver vi evalueringens datagrundlag og metoder.

2 Indsatsens formål og forventninger til virkninger

Der er nogle grundlæggende spørgsmål, der er vigtige, når en indsats tilrettelægges med henblik på at skabe forandringer: Hvem skal projektet gøre noget for (målgruppe), hvad skal projektet påvirke eller forandre (effekter/virkninger), og hvordan kan projektet gøre dette (forandringsteorien)? I dette kapitel beskriver vi derfor fritidsjobprojektet Jobplaneten Roskilde (herunder målgruppen for projektet) og forventningerne til projektets virkninger.

2.1 Målgruppe

Formålet med Jobplaneten Roskilde er at øge uddannelses- og beskæftigelsesgraden for børn og unge i Roskildes udsatte boligområder gennem skabelse af fritidsjob i virksomheder inden for faglige erhverv. Den primære målgruppe for Jobplaneten Roskilde er unge i alderen 13-25 år, der bor i boligområder i Roskilde, som har en boligsocial helhedsplan. Projektet ønsker dog også at tiltrække en bred gruppe af unge (den sekundære målgruppe), hvilket der er (mindst) to årsager til. For det første understøtter det, at forankringen af projektet kan tænkes ind tidligt i projektperioden (fx ved at have fritidsjobcaféerne i klubberne, hvor alle unge i klubberne kan deltage). For det andet sikrer deltagelsen af en bred gruppe af unge, at deltagelsen i projektet ikke gøres stigmatiserende.

De unge rekrutteres bl.a. til projektet via fritidsjobcaféerne i de kommunale ungdomsklubber, gennem oplæg på skoler samt via henvisninger fra fagpersoner fra UU-vejledningen, SSP Roskilde og Roskilde Ungecenter. Fritidsjobcaféerne foregår i regi af Klub Roskilde Midt, der er målrettet de 13-17-årige og er den primære rekrutteringsvej for de 13-17-årige. Klub Roskilde Midt er en samlet betegnelse for fem klubber i Roskilde. Disse klubber er et pædagogisk fritidstilbud til 13-17-årige bosiddende i Roskilde Kommune. Tre af klubberne i Roskilde har en fritidsjobcafé.

Roskilde Ungecenter arbejder med udsatte og sårbare unge og består dels af en døgninstitution for udsatte og sårbare unge i alderen 13-22 år, dels af en forebyggende enhed. I 2023 og 2024 var der ingen unge fra området dækket af den boligsociale helhedsplan tilknyttet Ungecenteret, så medarbejderne i Jobplaneten har derfor ikke aktivt forsøgt at rekruttere projektdeltagere via Ungecenteret, men de unge tilknyttet Ungecenteret er meget velkomne i projektets fritidsjobcaféer, hvor fritidsjobkonsulenterne meget gerne tager imod dem.

Projektet samarbejder endvidere med Roskilde Kommunes ungeenhed UngeGuiden, der arbejder på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialområdet, og som kan henvise unge over 18 år, der ikke er selvforsørgende, til projektet. Projektet henvender sig løbende med tilbud, som UngeGuiden kan videreformidle med det formål at rekruttere unge.

2.2 Fritidsjobprojektet som beskrevet forud for implementeringen

Jobplaneten Roskilde er en videreudvikling af fritidsjobkonceptet, der er udviklet i regi af Jobplaneten Køge. Der er tale om fire indsatser (se Boks 2.1), der bygger oven på hinanden, idet de unge kan komme ind i et lommepengejob og derfra over i et fritidsjob som 14-15-årige og herfra støttes i at komme ud i en privat virksomhed og/eller praktik- og læreplads. På den måde har projektet fokus på at understøtte de unges progression undervejs. Ikke alle forventes dog at gennemgå alle fire trin. Den unge kan hoppe ind og ud afhængigt af behov og motivation.

1. Lommepengejobs betragtes som en øvebane primært for de unge under 15 år, som bor i en boligafdeling under Boligselskabet Sjælland, som er en del af en boligsocial helhedsplan. Lommepengejobbene kan være jobs for helhedsplanen eller ejendomskontoret. Arbejdet kan fx bestå i vedligeholdelse i boligområdet, at være børnepasser ved forældrearrangementer og uddeling af informationsmateriale.
2. Fritidsjobs er reelle fritidsjobs i offentlige eller private virksomheder. De unge ansættes fx hos samarbejdspartnere i kommunen og hos boligorganisationerne, fx i daginstitutioner, på plejehjem eller på ejendomskontorer. Men jobbet kan også være i en privat virksomhed. Jobplaneten Roskilde indgår aftalen med virksomheden, visiterer den unge til jobbet og yder ved behov mentorstøtte til den unge undervejs.
3. Vejledning og brobygning til private virksomheder er primært målrettet unge, som har afsluttet 9. klasse. Her hjælper Jobplaneten Roskilde de unge med at finde et godt match med en virksomhed, sende ansøgning, indgå aftale og lignende samt yder mentorstøtte ved behov.
4. Praktik- og lærepladser er tænkt som et samarbejde med UngeGuiden, som også er forankret hos dem. Her har Jobplaneten Roskilde bl.a. en vejledende opgave i forhold til at hjælpe unge tættere på selvforsørgelse, men har også fundet pladserne og koordineret med virksomhederne.

Jobplaneten Roskilde er en videreudvikling af fritidsjobkonceptet, der er udviklet i regi af Jobplaneten Køge. Der er tale om fire indsatser (trin):

1. Lompepengejob i boligområderne med en boligsocial helhedsplan
2. Fritidsjob
3. Vejledning og brobygning til private virksomheder
4. Praktik og lærepladser.

Målgruppen for projektet er 13-25-årige, hvor de to første trin især er målrettet de 13-15-årige og det sidste trin de 15-25-årige.

Jobplaneten har endvidere to sideløbende indsatser:

- Faglige forløb
- Vejledningsaktiviteter.

Ud over de nævnte indsatser har Jobplaneten Roskilde også forløb i fritidsjobcaféer, som er et vejledningstilbud.

Ud over de fire trin har Jobplaneten nogle sideløbende indsatser: faglige forløb og vejledningsaktiviteter til børn, unge og forældre. De faglige forløb er for elever på 6.-9. klassetrin i folkeskoler. Eksempelvis kan et fagligt forløb foregå på den måde, at elever, som udvælges af skolerne i samarbejde med skolevejleder, deltager i et forløb af 6-10 ugers varighed på de tekniske skoler. Formålet er dels, at eleverne får en oplevelse af at kunne producere noget og lykkes med dette, dels at elever får et bedre kendskab til de tekniske skoler, inden de skal vælge uddannelsesretning. Vejledningsaktiviteter indeholder bl.a. temaaftener og infomøder. Der er også andre eksempler på faglige forløb, se kapitel 5.

Ud over de nævnte indsatser har Jobplaneten Roskilde endvidere fritidsjobcaféer, som bl.a. har til formål at vejlede de unge til at deltage i de øvrige typer af forløb. De lærer her at skrive ansøgninger, åbne frikort, om NemKonto, skattesystemet osv. Fritidsjobcaféerne anses som værende en vigtig del af arbejdet med de unge i Jobplaneten. I fritidsjobcaféerne foregår der et pædagogisk arbejde, som har til formål at udvikle de unges personlige kompetencer, så de unges muligheder for at

opnå og fastholde et fritidsjob øges. Dette arbejde sker bl.a. igennem tre strukturerede møder mellem fritidsjobkonsulenten og den unge.

Projektet har nogle måltal om, at der i projektperioden skal have været i alt:

- 40 personer gennem lommepengejobs
- 110 personer gennem offentlige eller private fritidsjobs
- 12 særligt udsatte 16-18-årige gennem særlige fritidsjobs med støtte i erhvervsrettede fag
- 100 faglige forløb
- Mindst 8 temaaftener eller lignende med i gennemsnit 35 deltagere.

Måltallene er for de tre første trin i firetrins-modellen og for de sideløbende indsatser: faglige forløb og vejledningsaktiviteter til børn, unge og forældre.

2.3 Forventninger til virkninger – hvad skal forandres i målgruppens liv?

De forandringer, der ønskes skabt med projektet, er, at flere unge får udviklet deres selvværd og tro på, at de kan bidrage til det samfund, de er en del af. Endvidere forventes projektet at bidrage til, at deltagerne opnår erfaringer med at kunne varetage et fritidsjob, og at de kan overføre disse erfaringer til andre dele af livet, bl.a. skole, uddannelse og beskæftigelse.

Den overordnede forandring, der søges skabt i målgruppen, er således, at de unge via projektet opbygger flere kompetencer, flere kvalifikationer og større kapacitet i forhold til at kunne honorere de forventninger, samfundet har til, at voksne mennesker er aktive selvforsørgende, der kan tage sig af sig selv og deres nærmeste.

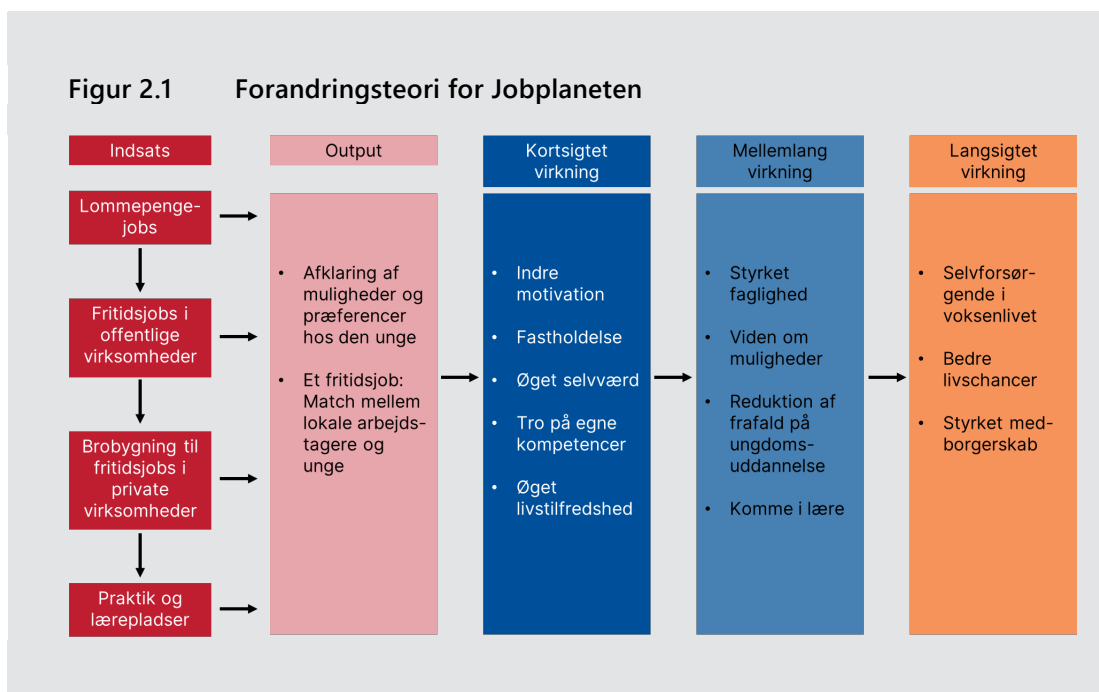
I Figur 2.1 har vi opstillet en forandringsteori for fritidsprojektet, som vi forklarer i det følgende.

Outputtet for projektet er både, at der sker en øget afklaring hos den unge i form af muligheder, kompetencer og præferencer for et fritidsjob, og at der sker et match mellem lokale arbejdsgivere og deltagere i projektet, således at den enkelte unge får et fritidsjob.

Resultater på kort sigt forventes at være, at de unge har opnået en indre motivation for at have et fritidsjob. Derudover er det en forventning, at deltagerne oparbejder

en tro på egne kompetencer samt kompetencer til at fastholde fritidsjobbet, og at de opnår øget selvværd og øget livstilfredshed.

På mellemlang og lang sigt, men også for uddannelse og job på længere sigt, er forventningen, at det styrker de unges deltagelse i uddannelse og øger deres muligheder for selvforsørgelse, bedrer deres livschancer og styrker deres medborgerskab.

Kilde: Jobplaneten Roskilde.

Forventningerne til virkningerne af Jobplaneten understøttes bl.a. af tidligere undersøgelser af effekten af fritidsjobindsatser. Et effektstudie af fritidsjobindsatser i udsatte boligområder viser, at de unge, som har deltaget i indsatsen, har en større sandsynlighed for at have et fritidsjob efterfølgende end sammenlignelige unge, som ikke har deltaget i indsatsen. Chansen for at have et fritidsjob er tre gange højere året efter og fem gange højere 2 år efter deltagelsen i indsatsen end for sammenlignelige unge (Christensen et al., 2022b).

Så fritidsjobindsatser kan hjælpe unge med at finde et fritidsjob, men hvad viser tidligere undersøgelser om betydningen af at have et fritidsjob? Der er ikke lavet effektstudier af betydningen af at have et fritidsjob specifikt for unge i udsatte boligområder i Danmark, men der er et dansk studie, som undersøger betydningen af fritidsjob for 9.-klasseelever i folkeskolen (Lesner et al., 2022). Endvidere kan vi lære af erfaringerne fra amerikanske studier af sommerjob til unge (Leos-Urbel, 2014; Modestino & Paulsen, 2019). De amerikanske studier finder, at et sommerjob har positive gevinster i form af øget fremmøde på skolen, øgede uddannelsesambitioner og øget tilbøjelighed til at tilmelde sig eksamener, hvilket indikerer en styrkelse af

elevernes selvtillid og selvværd. Andre gevinster er øgede sociale færdigheder og mere positive holdninger til lokalsamfundet (Leos-Urbel, 2014; Modestino & Paulsen, 2019). Det danske studie af betydningen af fritidsjob for 9.-klasseelever i folkeskolen viser, at en stigning i antallet af løntimer i skoleåret øger eksamenskarakterne, reducerer unges kriminalitet i det følgende år og øger antal års skolegang opnået ved 20-årsalderen (Lesner et al., 2022).

En række andre danske studier finder endvidere statistiske sammenhænge mellem at have fritidsjob i grundskolen og karakterer/deltagelse i ungdomsuddannelse. En undersøgelse fra 2023 viser, at grundskoleelever med fritidsjob i gennemsnit opnår højere karakterer ved afgangseksamen i 9. klasse end elever uden fritidsjob (Kraka Advisory, 2023). Dog er denne forskel aftagende ved en ugentlig arbejdstid på over 6 timer. På mellemlang sigt finder Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, at børn, der har haft et fritidsjob året før 9. klasse i grundskolen, har en 4 procentpoint større chance for at få en ungdomsuddannelse end unge, som ikke har haft et fritidsjob (Pihl & Salmon, 2021). Ligeledes fremhæver Bolvig et al. (2019), at fritidsjob helt ned til 13-årsalderen mindsker risikoen for senere at opleve længere perioder uden job og uddannelse. Det er dog vigtigt at bemærke, at disse undersøgelser viser statistiske sammenhænge og ikke kausale effekter.

3 Indsatsens deltagere

Formålet med dette kapitel er for det første at give et indblik i, om fritidsjobprojektet Jobplaneten Roskilde har nået sine måltal vedrørende antal deltagere og forløb (se kapitel 2). Hvor mange unge der har deltaget i projektet, og hvilke typer af forløb de har deltaget i, fremgår af afsnit 3.1.

For det andet er formålet med dette kapitel at beskrive, hvad der karakteriserer de unge, det er lykkedes projektet at rekruttere. Som beskrevet i kapitel 2 er den primære målgruppe for Jobplaneten Roskilde unge i alderen 13-25 år, der bor i boligområder i Roskilde med en boligsocial helhedsplan. For at projektet kan opnå sit formål (som er at uddannelses- og beskæftigelsesgraden for børn og unge i Roskildes udsatte boligområder øges gennem deltagelse i projektet) er det væsentligt, at projektet også når de unge fra den primære målgruppe, som er i udsatte positioner. Den sekundære målgruppe for Jobplaneten Roskilde er en bredere gruppe af unge fra Roskilde (se kapitel 2).

Karakteristika ved de unge deltagere er beskrevet i afsnit 3.2-3.5. For det første karakteriserer vi deltagerne, der er rekrutteret til fritidsjobprojektet, med hensyn til bopæl, køn, alder, herkomst og familiebaggrund (afsnit 3.2). For det andet beskriver vi, hvordan de unge er kommet ind i fritidsprojektet, hvad der er de unges motivation, forventninger og interesser, og om de unge tidligere har haft et lommepege- eller fritidsjob (afsnit 3.3). For det tredje beskriver vi deltagernes skolegang og uddannelse ved indsatsstart (afsnit 3.4), og for det fjerde beskriver vi deltagernes fritidsliv, oplevelse af at være en del af et fællesskab og livstilfredshed (afsnit 3.5).

Der anvendes forskellige datakilder til analyserne i dette kapitel (for en mere detaljeret beskrivelse af data, se kapitel 7). Blandt andet anvendes der registrering af deltagerne, som projektets medarbejdere har stået for, oplysninger fra Roskilde Kommune om deltagernes skolegang, registerdata fra Danmarks Statistik om køn, alder, herkomst, bopæl og familiebaggrund, samt survey-data om livsmestring indsamlet blandt deltagerne ved deres start i indsatsen.

Vi har generelt ikke et stort datagrundlag. Det gælder ikke mindst survey-dataene (se kapitel 7). De forskellige svarfordelinger og gennemsnit er derfor ikke så robuste over for få deltagere, der svarer noget andet. Derfor er det vigtigt at være påpasselig med at tolke på små forskelle. Endvidere kan der være skævheder i forhold til, hvilke deltagere i fritidsjobprojektet som har besvaret spørgeskemaet. Som beskrevet i midtvejsrapporten er der en overvægt af piger blandt deltagerne, som har besvaret spørgeskemaet. Der er endvidere tegn på, at de deltagere, der har besvaret spørgeskemaet, kommer fra lidt mere ressourcestærke familier end gennemsnittet af deltagere (Jakobsen et al., 2024). Survey-dataene kan, givet disse forbehold,

alligevel give anledning til at se konturerne af tendenser, med hensyn til hvilke unge der har deltaget i projektet.

Målgruppen, der deltager i Jobplaneten Roskilde, er primært unge fra de udsatte boligområder, og dermed er der formentlig en del overlap til målgruppen for øvrige boligsociale aktiviteter, som finansieres af Landsbyggefonden og foregår i regi af en boligsocial helhedsplan, og til målgruppen for get2sport-projektet. Sidstnævnte er et projekt, der hjælper børn og unge fra udsatte boligområder til at blive en del af de eksisterende idrætsforeninger. I de dele af kapitlet som er baseret på survey-data sammenligner vi derfor deltagerne i denne fritidsjobindsats med unge, der deltager i boligsociale aktiviteter i udsatte boligområder (Christensen et al., 2022b) og i en række boligsociale fritidsjobindsatser (Christensen et al., 2018b, 2022c) samt med unge, der enten er medlemmer af en get2sport-idrætsforening eller er elever på skoler i de udsatte boligområder, hvor der bor get2sport-medlemmer (Christesen & Christensen, 2022).

Kapitlets hovedresultater er beskrevet i Boks 3.1

Boks 3.1 Hovedresultater i kapitlet

- Fritidsjobprojektet har nået sine måltal med hensyn til antal personer, der skulle gennem et lommepenge- eller et fritidsjobprojekt. Måltallene var, at 40 personer skulle gennem et forløb med lommepengejobs og 110 personer gennem forløb med offentlige eller private fritidsjobs. I projektperioden er der gennemført i alt 49 lommepengejobforløb for 48 personer og 198 fritidsjobforløb for 138 personer. Der har dermed været flere unge gennem lommepenge- og fritidsjobforløbene end de ambitioner, som ligger i måltallene.
- I projektperioden er der gennemført i alt 101 faglige forløb for 88 personer, hvilket er på måltallet på 100 faglige forløb.
- Der har været få unge igennem det sidste trin i firetrinsmodellen (praktik- og lærepladser, der er ikke på forhånd fastsat måltal for det sidste trin). Dette skal ses i sammenhæng med, at få af deltagerne i Jobplaneten Roskilde var ældre end 18 år ved indsatsstart. Indsatsen tiltrækker især unge i skolealderen. De fleste (85 pct.) var 13-15 år, da de startede i indsatsen.
- Langt de fleste unge (65 pct.) har kun deltaget i ét forløb, hvis vi ser bort fra fritidsjobcaféerne, og 19 pct. har deltaget i to forløb. Det vil sige, at idéen med, at de unge skal bevæge sig gennem de forskellige indsatsstrin i projektets firetrinsmodel, ikke er udbredt.

- Det er i et vist omfang lykkedes at få deltagere fra udsatte boligområder med i fritidsjobprojektet: 39 pct. af deltagerne bor i et udsat boligområde, mens det samme kun gælder 3 pct. af alle 13-17-årige i Roskilde Kommune.
- Deltagerne har meget varieret familiebaggrund. For eksempel har nogle forældre med en lang videregående uddannelse, mens andre har forældre, som ikke har uddannelse ud over grundskolen. 31 pct. har mindst en forælder i restgruppen sammenlignet med 4 pct. blandt alle 13-17-årige i Roskilde Kommune. 18 pct. af deltagerne er endvidere medlem af en familie, der kategoriseres som relativt økonomisk fattig, mod 5 pct. af alle 13-17-årige. Det vil sige, at projektet formår at rekruttere unge i udsatte positioner.
- Deltagerne i fritidsprojektet har mere ulovligt fravær end andre skoleelever i udskolingen i Region Sjælland – både når vi måler på gennemsnitlig ulovligt fravær og andel med et ulovligt fravær på over 10 pct. Blandt deltagerne er der fx 6 pct., som har en fraværsprocent på over 10, mod 2,2 pct. for Region Sjælland og 1,4 pct. for hele landet.
- Mange af de unge deltagere synes, de klarer sig godt i skolen, men deltagerne ligger dog lavt med hensyn til afgangskarakterer fra 9. klasse sammenlignet med landsgennemsnittet. Deltagerne i Jobplaneten Roskilde havde i gennemsnit karakterer på 6,5 i mundtlig dansk, 4,7 i skriftlig dansk og 4,6 i matematik, mens de tilsvarende landstal for skoleåret 2023/2024 var 8,0 i mundtlig dansk, 5,6-6,5 i de skriftlige danskprøver og 6,4 i matematik.
- Deltagerne for hele projektperioden ligner meget deltagerne for den første del af projektet (januar 2021 – juni 2023). Der er dog nogle få af resultaterne i dette kapitel, der antyder, at deltagerne, der er rekrutteret de sidste 1,5 år af projektperioden, er lidt mindre ressourcestærke end deltagerne rekrutteret i den første del af projektperioden. Der er færre i den sidste periode, der selv har henvendt sig for at deltage i projektet, og flere, der fx er blevet henvist til projektet af en støttekontaktperson. Deltagerne, der er rekrutteret i den sidste periode, har også et lavere karaktergennemsnit, og færre har forventninger til at få en videregående uddannelse.

3.1 Antal og typer af forløb

I alt 277 unge har deltaget i fritidsjobprojektet fra 1. januar 2021 til 31. december 2024. Tabel 3.1 viser en fordeling på, hvilke år deltagerne er startet i projektet. Selvom bevillingen for Jobplaneten Roskilde først er fra 1. januar 2021, er der deltagere, som er startet allerede i 2020. Dette kan hænge sammen med, at de har

deltaget i et lommepenge- og fritidsjobprojekt, som var en del af aktiviteterne i den boligsociale helhedsplan før 2021. Der er startet mellem 60 og 75 unge i projektet i hvert af årene 2021, 2022 og 2024. I 2023 startede færre i indsatsen (44 unge).

Tabel 3.1 Fordeling på, hvilket år de unge er startet i indsatsen i perioden 2020-2024. Antal og procent.

	Antal	Procent
2020	22	8
2021	75	27
2022	74	27
2023	44	16
2024	62	22
I alt	277	100

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

Der er opstartet 594 forløb for de 277 unge. Disse 594 forløb er fordelt på 232 vejledningsforløb i fritidsjobcaféerne, 49 i lommepengejobs, 198 i offentlige eller private fritidsjobs og 101 faglige forløb. Derudover er der en mindre gruppe (14 personer), som har deltaget i andre typer forløb, herunder praktik/læreplads (Tabel 3.2).

Tabel 3.2 Oversigt over forløb, som unge har deltaget i perioden 2020-2024. Antal og procent.

	Antal	Procent
Fritidsjobcafé	232	39
Lommepengejob	49	8
Offentligt fritidsjob	102	17
Privat fritidsjob	96	16
Fagligt forløb	101	17
Andet ¹	14	3
I alt	594	100

Note: ¹ Kategorien 'andet' dækker bl.a. over praktik/læreplads og erhvervspraktik

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

I forhold til fritidsjobprojektets måltal (se kapitel 2) har fritidsjobprojektet nået måltallene på 40 personer, der skal have gennemført et lommepengejobforløb, og måltallet på 110 personer, der har fået et fritidsjob. Der er i alt gennemført 49 lommepengejobforløb for 48 personer og 198 fritidsjobforløb for 138 personer. I juni 2023 var projektet langt bagefter i forhold til antal personer, som skulle have været igennem et fagligt forløb, idet måltallet her er 100 forløb, mens der kun havde været 44 forløb for 40 personer (se Jakobsen et al., 2024). Der har dog været forholdsvis mange igennem et fagligt forløb efter sommeren 2023, og i hele projektperioden fra 2021-2024 er der i alt gennemført 101 faglige forløb for 88 personer. Måltallet for antal faglige forløb er dermed nået.²

Der er desuden et mål om, at der skal gennemføres 12 særlige fritidsjobforløb for særligt udsatte 16-18-årige (se kapitel 2), og der er i følge projektlederen gennemført 8 af disse fritidsjobforløb. Ifølge projektlederen skyldes det begrænsede antal forløb, at medarbejderne undervejs i projektperioden erfarede, at andre af projektets tilbud (fx praktik) var bedre egnet til målgruppen.

Endelig er der et mål om vejledningsaktivitet i form af 8 temaaftener, infomøder eller lignende med i gennemsnit 35 deltagere, hvilket svarer til 280 deltagere i alt. Projektlederen har oplyst, at der i alt har været afholdt 4 sådanne arrangementer med i alt 78 deltagere. Det var på forhånd forventet, at nogle forældre og unge ikke ville kunne nås ved sådanne arrangementer, men det har alligevel været sværere end forventet at få forældre og unge til at deltage. Også selvom projektmedarbejderne oplever, at de har lagt meget forarbejde i at arrangere møderne. Derfor har projektet i højere grad måttet anvende andre måder, fx telefonisk kontakt eller en-til-en-møde, som ikke er registreret. De 232 forløb i fritidsjobcaféerne er dog også vejledningsforløb, så tælles de med, har projektet nået sit mål med hensyn til antal personer, der har modtaget vejledning.

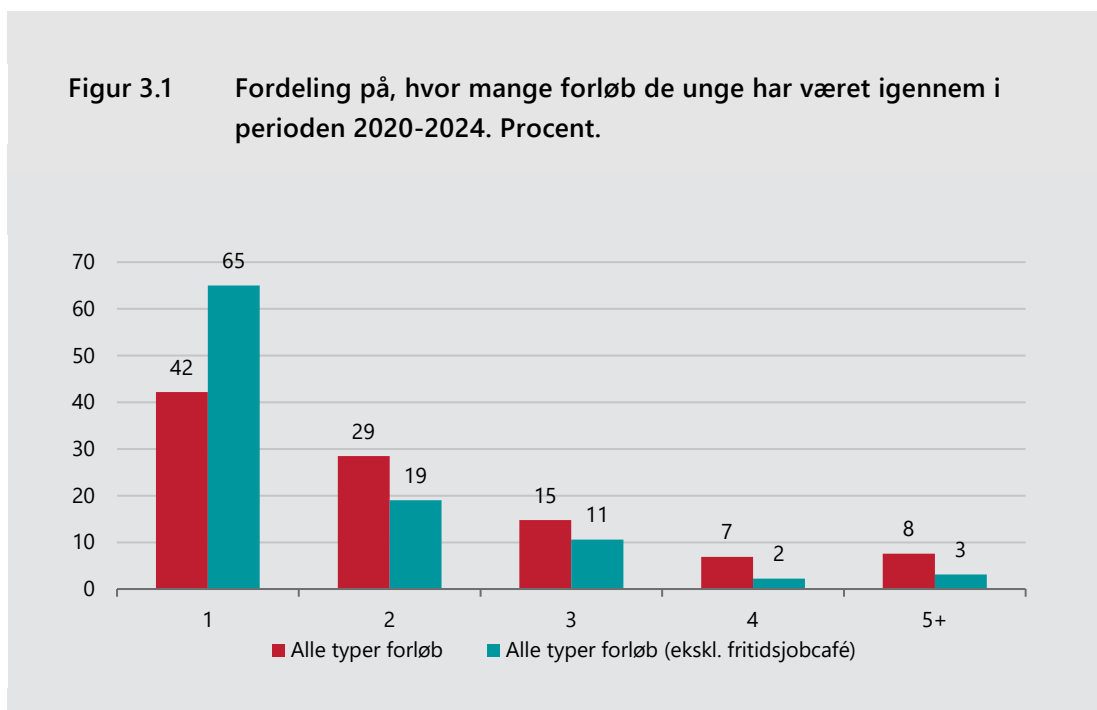
Der er ikke måltal for det sidste trin i firetrinsmodellen (og lærepladser). Der har været få af disse forløb, og der er kun i begrænset omfang rekrutteret deltagere fra den ældste del af målgruppen (se afsnit 3.2 og kapitel 5).

Som det fremgår af ovenstående, er der opstartet 557 forløb for 251 unge. Det vil sige, at flere af deltagerne har deltaget i mere end et forløb i fritidsjobsprojektet. Hvordan de unge er fordelt på antal forløb, er vist i Figur 3.1. Antal forløb er vist både med og uden vejledningsforløbene i fritidsjobcaféerne, som jo bl.a. har til formål at vejlede de unge til at deltage i de øvrige typer af forløb. Det skal dog bemærkes, at fritidsjobcaféerne anses som en vigtig del af arbejdet med de unge i Jobplaneten. I fritidsjobcaféerne foregår der et pædagogisk arbejde, som har til formål at udvikle de unges personlige kompetencer, så de unges muligheder for at

² Tallene for antal personer, der har været igennem et givet forløb, er ikke vist i figur eller tabel.

opnå og fastholde et fritidsjob øges. Dette arbejde sker bl.a. igennem tre strukturerede møder mellem fritidsjobkonsulenten og den unge.

Medtager vi forløb i fritidsjobcaféer, har 42 pct. kun deltaget i et forløb, og 29 pct. har deltaget i to forløb, mens de resterende 30 pct. har deltaget i tre eller flere forløb. Medtager vi ikke fritidsjobcaféforløbene ser billedet lidt anderledes ud. I så fald har 65 pct. kun deltaget i et forløb, og 19 pct. har deltaget i to forløb (Figur 3.1).

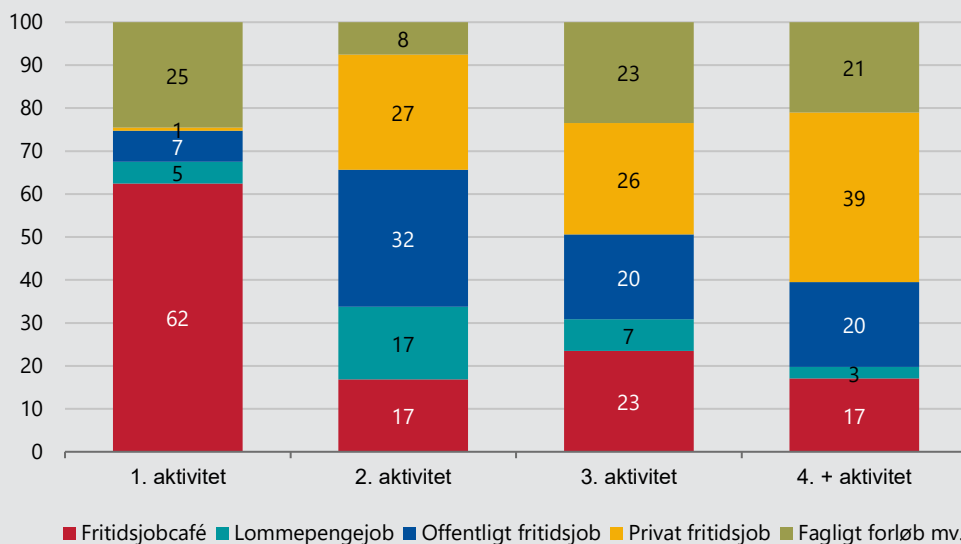
Anm.: N (Alle typer forløb) = 277; N (Alle typer forløb ekskl. fritidsjobcafé) = 222.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

Figur 3.2 viser, hvordan forskellige typer af forløb har været anvendt i fritidsjobprojektet, afhængigt af om det er det første forløb, de unge deltager i, det andet forløb osv. Den første søjle (1. aktivitet) viser, hvilke forløb deltagerne er startet i (uanset om de har haft et eller flere forløb i alt). Næsten to tredjedele starter i projektet med et forløb i en fritidsjobcafé. Der er også unge, som starter direkte i et lommepengejob (5 pct.) eller et offentligt fritidsjob (7 pct.), og især mange unge, der starter direkte i et 'fagligt forløb mv.' (25 pct.).³ Derimod starter meget få i fritidsjobprojektet med et privat fritidsjob uden at have deltaget i et andet forløb først (fx deltagelse i en fritidsjobcafé). Blandt de unge, der har deltaget i mindst to forløb, er der lidt over en fjerdedel, som deltager i et privat fritidsjob i det andet forløb. For de deltagere, der har mindst fire forløb, er næsten 40 pct. af forløbene private fritidsjobs.

³ Langt de fleste i den sidstnævnte kategori deltager i et fagligt forløb, men der er fx også unge, der har deltaget i erhvervspraktik.

Figur 3.2 Fordeling på type af forløb opgjort efter, om det er den første, anden, tredje eller mere end tredje aktivitet, den unge har deltaget i. Procent.

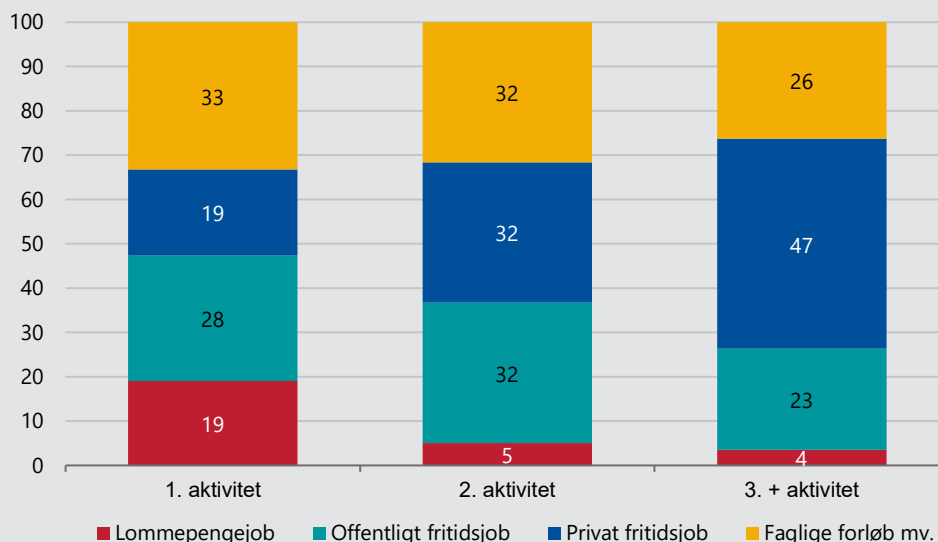

Anm.: N (1. aktivitet) = 277; N (2. aktivitet) = 160; N (3. aktivitet) = 81; N (4+. aktivitet) = 76.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

Ser vi bort fra forløb i en fritidsjobcafé (Figur 3.3), kan vi se, at omkring en femtedel (19 pct.) starter i et lommepengejob, og omkring halvdelen starter i et fritidsjob (28 pct. i et offentligt fritidsjob og 19 pct. i et privat fritidsjob) og omkring en tredjedel starter i et fagligt forløb. 70 pct. af de unge, som har et tredje forløb, deltager her i et fritidsjob (Figur 3.3).

Figur 3.3 Fordeling på type af forløb (ekskl. fritidsjobcafé) opgjort efter, om det er den første, anden, tredje eller mere end tredje aktivitet, den unge har deltaget i. Procent.

Anm.: N (1. aktivitet) = 209; N (2. aktivitet) = 77; N (3+. aktivitet) = 57.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

Som supplement til Figur 3.1 – Figur 3.3 er de mest hyppige kombinationer af forløb for deltagerne vist i Tabel 3.3. Tabellen viser, at blandt de deltagere, der kun har haft et forløb, har en stor andel deltaget enten i et fagligt forløb eller i et forløb i en fritidsjobcafé. Der er endvidere 21 pct. af deltagerne, som først har deltaget i et forløb i en fritidsjobcafé og dernæst har haft et fritidsjob (11 pct. et privat og 10 pct. et offentligt fritidsjob). Endelig fremgår det også, at der er mange forskellige kombinationer af forløb.

Tabel 3.3 Fordeling på kombinationer af forløb for deltagerne sorteret efter hyppighed. Antal og procent.

	Antal	Pct.
Fagligt forløb	47	18,7
Fritidsjobcafé	40	15,9
Fritidsjobcafé -> Privat fritidsjob	28	11,2
Fritidsjobcafé -> Offentligt fritidsjob	24	9,6

	Antal	Pct.
Fritidsjobcafé -> Lommepengejob -> Fagligt forløb	14	5,6
Fritidsjobcafé -> Offentligt fritidsjob -> Fritidsjobcafé	9	3,6
Fritidsjobcafé -> Offentligt fritidsjob -> Offentligt fritidsjob	7	2,8
Lommepengejob	7	2,8
Fritidsjobcafé -> Privat fritidsjob -> Privat fritidsjob	6	2,4
Fritidsjobcafé -> Lommepengejob	5	2,0
Offentligt fritidsjob -> Fritidsjobcafé	5	2,0
Fagligt forløb -> Fritidsjobcafé -> Privat fritidsjob	5	2,0
Offentligt fritidsjob	4	1,6
Andre kombinationer ¹	50	19,9
I alt	251	100,0

Note: ¹ Andre kombinationer indeholder de kombinationer af forløb, som færre end fire deltagere har haft.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

Som vist tidligere i Tabel 3.2 har der i indsatsperioden været i alt 190 forløb med fritidsjob (i den private eller offentlige sektor). En stor andel af jobbene har være i dagtilbud (51 pct.) eller i en butik (23 pct.). Der er dermed ikke stor variation i brancher for fritidsjobbene, hvilke formentlig kan forklares med de store vanskeligheder med at finde fritidsjob – især til de unge, som ikke er fyldt 15 år (se kapitel 5 i denne rapport og Jakobsen et al., 2024).

Tabel 3.4 **Oversigt over forløb, som unge har deltaget i til og med juni 2023.**
Antal og procent.

	Antal	Procent
Café og restaurant	8	4
Butik eller dagligvarebutik	46	23
Produktionsvirksomhed	4	2
Dagtilbud	101	51
Øvrig	25	13
Ukendt	14	7
I alt	198	100

Anm.: Tabellen inkluderer forløbene 'offentligt fritidsjob' og 'privat fritidsjob'.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

3.2 Karakteristika ved deltagerne

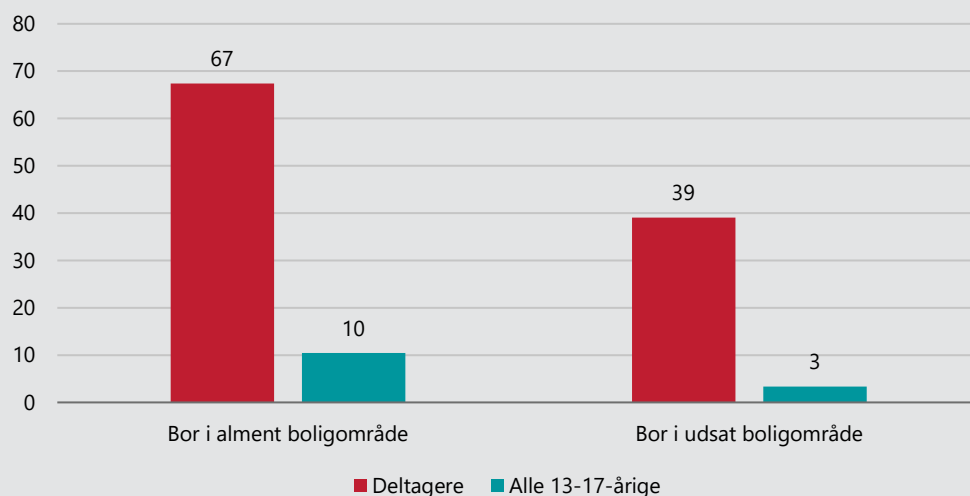
I dette afsnit beskriver vi deltagerne i fritidsjobprojektet med hensyn til bopæl, køn, alder, herkomst og familiebaggrund. Analyserne er baseret på registerdata fra Danmarks Statistik. Vi anvender oplysninger for det første år, deltagerne var med i projektet, til at karakterisere deltagerne. I analyserne sammenligner vi deltagerne med alle 13-17-årige i Roskilde Kommune i året 2022. Det gør vi for at få et indblik i, i hvilket omfang deltagerne befinder sig i mere udsatte positioner end deres jævnaldrende i Roskilde Kommune. Sammenligningsgruppen benævnes 'alle 13-17-årige' i tabeller og figurer. Se afsnit 7.1 for en nærmere beskrivelse af datagrundlaget.

Der har i alt været 251 deltagere i fritidsjobprojektet, men i analyserne i dette afsnit indgår der kun 233 deltagere. Det lavere antal skyldes dels, at vi ikke kunne finde 13 deltagere i BEF (befolkningsregisteret hos DST). Dels at 5 deltagere var mellem 18 og 30 år ved indsatsstart, og dem har vi valgt ikke at tage med. Deres livssituation er meget anderledes end de yngre deltagere, og der er for få deltagere mellem 18 og 30 år, til at vi kan lave særskilte analyser for denne gruppe.

3.2.1 Bopæl

Vi starter med at se på, hvor mange af deltagerne der kommer fra et udsat boligområde, som vi her definerer som et boligområde med en boligsocial helhedsplan med midler fra 2015-2018-puljen. Unge i disse områder er den primære målgruppe for projektet. Det er i et vist omfang lykkedes at få deltagere fra udsatte boligområder med i fritidsjobprojektet: 39 pct. af deltagerne bor i et udsat boligområde, mens det samme kun gælder 3 pct. af alle 13-17-årige i Roskilde Kommune. Endvidere bor 67 pct. af deltagerne i en almen bolig sammenlignet med 10 pct. af alle 13-17-årige (Figur 3.4).

Figur 3.4 Deltagere og alle 13-17-årige i Roskilde Kommune fordelt på boligområde. Procent.

Anm.: N (deltagere) = 233; N (Alle 13-17-årige) = 5.784.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

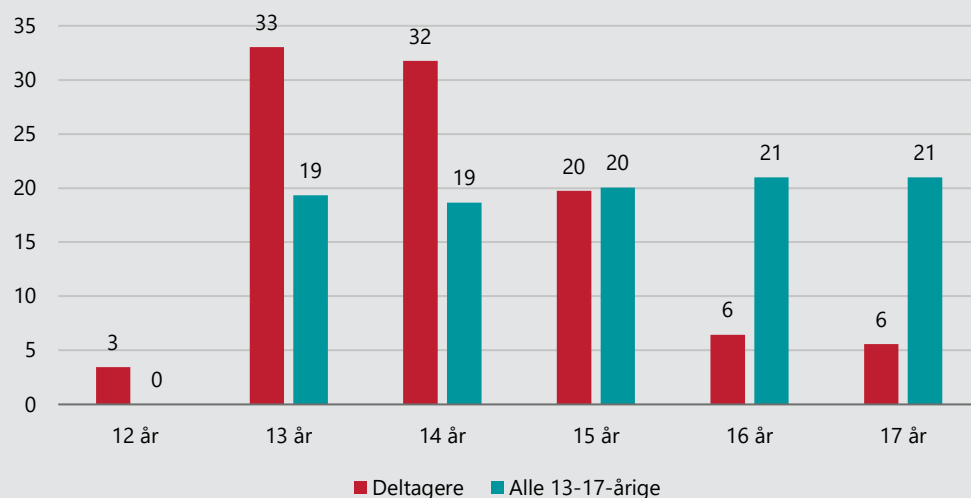
3.2.2 Alder, køn og herkomst

Langt de fleste deltagere (85 pct.) var 13-15 år, da de startede i projektet (se Figur 3.5).⁴ Alderen har betydning for, hvilke forløb det er relevant og muligt at tilbyde deltagerne, fx er lommepengejob hovedsageligt målrettet den yngre del af gruppen (se også afsnit 3.1).

Projektet tiltrækker både drenge og piger, men der er en lille overvægt af drenge blandt deltagerne. Blandt de 233 unge, som indgår i tabel 3.4, er 133 drenge (svarende til 57 pct.) og 100 piger (svarende til 43 pct.). Blandt alle 13-17-årige i kommunen er der omtrent lige mange drenge og piger.

⁴ Husk, at der er fem deltagere som er 18 eller derover, der ikke er medtaget i analyserne i dette kapitel, se afsnit 7.1.

Figur 3.5 Deltagerne og alle 13-17-årige i Roskilde Kommune fordelt på alder. Procent.

Anm.: N (deltagere) = 233; N (alle 13-17-årige) = 5.784.

For deltagerne er alder målt ved indsatsstart.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

Unge med indvandrerbaggrund er også overrepræsenterede blandt deltagerne. Mens 58 pct. af deltagerne kommer fra en familie med indvandrerbaggrund, gælder det samme kun 8 pct. af alle 13-17-årige. Der er især forholdsvis mange blandt deltagerne, der har oprindelse i et MENAPT-land: 46 pct. sammenlignet med 4 pct. blandt alle 13-17-årige (Tabel 3.5).

Tabel 3.5 Deltagerne og alle 13-17-årige i Roskilde Kommune fordelt på køn og herkomst. Antal og procent.

	Deltagere		Population	
	Antal	Procent	Antal	Procent
<i>Køn</i>				
Drenge	133	57	2.895	50
Piger	100	43	2.889	50
I alt	233	100	5.784	100
<i>Herkomst</i>				

	Deltagere		Population	
Dansk	97	42	5.305	92
Vestlig og ikke-MENAPT	28	12	242	4
MENAPT	108	46	237	4
I alt	233	100	5.784	100

Anm.: For at definition af MENAPT-lande, se afsnit 7.1.3.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

3.2.3 Familiebaggrund

Et formål med Jobplaneten var at bidrage til, at alle unge får en uddannelse og senere et fodfæste på arbejdsmarkedet, uanset hvor de bor og uanset deres etniske og sociale baggrund. Forventningen var, at projektet kan give et løft til unge fra udsatte familier og bidrage til, at disse unges chancer for at klare sig godt med hensyn til uddannelse og arbejdsmarkedstilknytning øges. I dette afsnit ser vi på, om det er lykkedes at rekruttere unge fra familier i udsatte positioner.

Omkring to tredjedele af deltagerne bor sammen med to forældre, mens omkring en tredjedel bor sammen med én forælder.⁵ Der er lidt færre blandt alle 13-17-årige, der bor sammen med én forælder (24 pct.) (Tabel 3.6). Der er kun få af de unge, som er udeboende, hvilket ikke er så mærkeligt, da deltagerne medtaget i tabellen har en alder, hvor man typisk er hjemmeboende.

Tabel 3.6 Deltagere og alle 13-17-årige i Roskilde Kommune fordelt på familietype. Antal og procent.

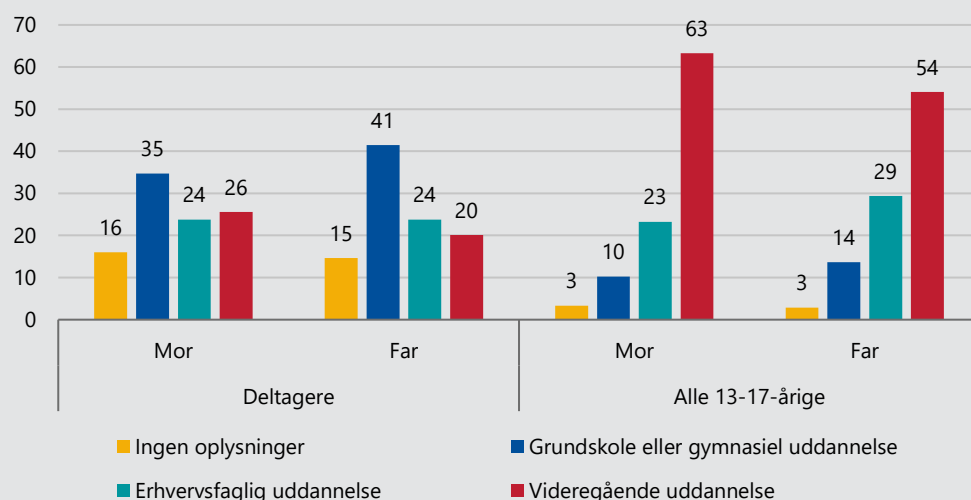
	Deltagere		Population	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Hjemmeboende med to forældre	154	66	4.342	75
Hjemmeboende med en forælder	75	32	1.360	24
Udeboende	4	2	82	1
I alt	233	100	5.784	100

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

⁵ Bemærk, at der med forældre her menes sambo-forældre, det vil sige, at deltagerne, som er hjemmeboende med to forældre, fx godt kan bo sammen med deres biologiske mor og morens ægtefælle (se afsnit 7.1.3).

Figur 3.6 viser morens og farens uddannelsesniveau. Som det fremgår, er der både deltagere, som har forældre med en mellemlang eller lang videregående uddannelse, og deltagere, som har forældre med grundskolen som højeste fuldførte uddannelse. Blandt deltagerne har i alt 50 pct. en mor og 44 pct. en far, der har en erhvervskompetencegivende uddannelse (det vil sige en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse), mens 35 pct. har en mor og 41 pct. en far med grundskolen eller en gymnasial uddannelse som den højeste fuldførte uddannelse. Det skal dog bemærkes, at uddannelsesoplysninger om moren og faren mangler for en betydelig andel af deltagerne (15-16 pct.) (se afsnit 7.1.3).

Figur 3.6 Deltagere og alle 13-17-årige fordelt på forældres uddannelsesniveau. Antal og procent.

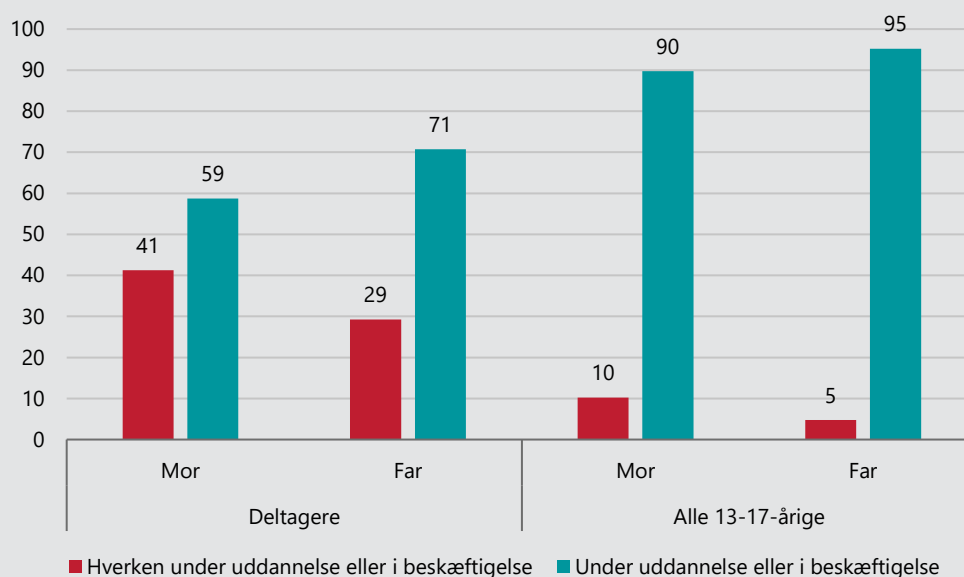
Anm.: N (deltagere mor) = 219; N (deltagere far) = 164; N (alle 13-17-årige mor) = 5.473; N (alle 13-17-årige far) = 4.473. Det er forældre i E-familien, som indgår i tabellen (se afsnit 7.1.3).

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

En langt højere andel af alle 13-17-årige har en mor eller far med en erhvervskompetencegivende uddannelse: 86 pct. har en mor og 83 en far med en erhvervskompetencegivende uddannelse. Der er dog også langt færre i gruppen af alle 13-17-årige end blandt deltagerne, som mangler oplysninger om forældrenes uddannelse. På trods af dette har deltagerne en højere andel med en mor/far, der har grundskolen eller en gymnasial uddannelse som højeste fuldførte uddannelse. Så alt i alt viser Figur 3.6, at deltagerne kommer fra familier med et lavere uddannelsesniveau end deres jævnaldrende i Roskilde Kommune.

Andelen af deltagere, der har henholdsvis en mor og en far, som er hverken er i gang med en uddannelse eller i beskæftigelse, fremgår af Figur 3.7. Blandt deltagerne har 41 pct. en mor og 29 pct. en far som hverken er i gang med en uddannelse eller i beskæftigelse. De tilsvarende andele for alle 13-17-årige er 10 pct. og 5 pct.

Figur 3.7 Deltagere og alle 13-17-årige fordelt på, om forældrene deltager i uddannelse eller beskæftigelse eller ej. Antal og procent.

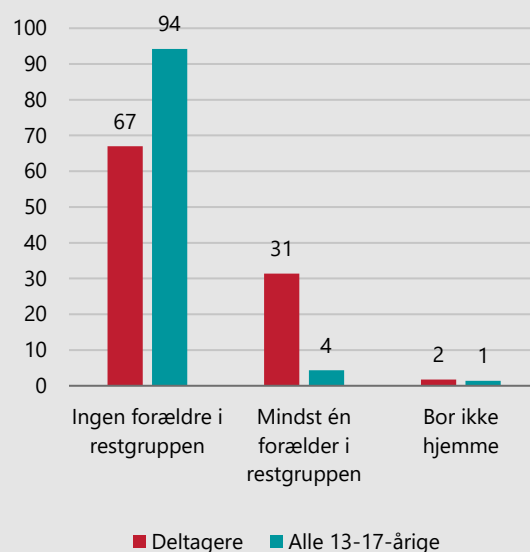
Anm.: N (deltagere mor) = 218; N (deltagere far) = 164; N (alle 13-17-årige mor) = 5.466; N (alle 13-17-årige far) = 4.569. Det er forældre i E-familien, som indgår i tabellen (se afsnit 7.1.3).

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

I Figur 3.8 har vi kombineret oplysninger om forældrenes uddannelsesniveau og deltagelse i uddannelse og beskæftigelse for at definere restgruppen, som er personer, der har grundskole eller ukendt uddannelse som højeste fuldførte uddannelse, og hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse. Blandt deltagerne har 31 pct. af deltagerne mindst en forælder i restgruppen, mens det samme kun gælder for 4 pct. af alle 13-17-årige.

En konsekvens af, at forældrene har et lavt uddannelsesniveau og ingen beskæftigelse, kan være, at familien har en lav indkomst og som følge heraf oplever afsavn (Benjaminsen et al., 2016). Vi definerer her en deltager som at være en del af en familie, som oplever relativ økonomisk fattigdom, hvis den pågældende og dennes familiedemedlemmer har en ækvivaleret disponibel indkomst under 50 pct. af medianen (se Boks 7.2 i afsnit 7.1 for definitionen af relativ fattigdom). Blandt deltagerne i fritidsjobprojektet er 18 pct. relativt fattige, mens det samme gælder for 5 pct. af alle 13-17-årige (ikke vist i figur eller tabel).

Figur 3.8 Deltagere og alle 13-17-årige fordelt efter, om forældre er i restgruppen eller ej. Procent.

Anm.: N (deltagere) = 233; N (alle 13-17-årige) = 5.784.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

3.2.4 Opsamling

Analyserne i dette afsnit viser, at omkring 40 pct. af deltagerne bor i et udsat boligområde og dermed tilhører den primære målgruppe for projektet. Samlet viser analyserne endvidere, at deltagerne i Jobplaneten Roskilde kommer fra en meget varieret familiebaggrund. Der er fx både deltagere med forældre med en videregående uddannelse og beskæftigelse og deltagere med en forælder i restgruppen. Sammenlignet med alle 13-17-årige er der dog flere af deltagerne, som har forældre med et lavt uddannelsesniveau, som er i restgruppen og er relativt økonomisk fattige. Det vil sige, at fritidsjobprojektet – i hvert fald i et vist omfang – er lykkedes med at tiltrække unge i udsatte positioner.

Karakteristika for deltagerne for hele projektperioden ligner i stort omfang karakteristika for deltagerne i perioden januar 2021 – juni 2023. Med hensyn til familiebaggrund er der ikke sket store ændringer i rekrutteringen af deltagere siden juni 2023. Der er dog rekrutteret forholdsvis flere drenge i perioden efter juni 2023 end i perioden før (se Jakobsen et al., 2024).

3.3 Forventninger og motivation til deltagelse i projektet

I dette afsnit beskriver vi, hvordan de unge er kommet ind i fritidsjobprojektet, hvad der er de unges motivation, forventninger og interesser, og om de unge tidligere har haft et lommepenge- eller fritidsjob. Analyserne bygger dels på projektmedarbejdernes registreringer, dels på deltagerne egne besvarelser af Livsmestrings-surveyen ved indsatsstart.

Lidt under en tredjedel (31 pct.) af deltagerne har selv henvendt sig til fritidsjobprojektet (Tabel 3.7). Det, at mange deltagere selv har henvendt sig, kan være positivt, da man må forvente, at de unge, der selv henvender sig, er meget motiverede for og engagerede i at få et fritidsjob. Men det kan også give anledning til en bekymring for, at det især er de mere ressourcefulde unge, som deltager i fritidsjobprojektet, og som måske kunne have fået et fritidsjob på egen hånd. Tabel 3.7, som er en opgørelse for hele projektperioden, viser en lavere andel af deltagerne, som har henvendt sig selv, end den tilsvarende opgørelse i midtvejsrapporten for perioden januar 2021 til juni 2023 (31 pct. mod 44 pct.). Til gengæld var der i opgørelsen fra midtvejsrapporten fx en mindre andel, der var kommet i kontakt med fritidsjobprojektet gennem en støttekontaktperson (Jakobsen et al., 2024). Dette kan indikere, at fritidsjobprojektet i den sidste del af projektperioden har fået rekrutteret mindre ressourcefulde unge end i den første del af projektperioden.

Tabel 3.7 Fordeling på, hvordan den unge er kommet i kontakt med Jobplaneten. Antal og procent.

	Antal	Procent
Henvendt sig selv	44	31
Støttekontaktperson	16	11
Forældre	13	9
Andet ¹	70	49
I alt	143	100

Note: ¹ Andet-kategorien indeholder få deltagere, som er blevet henvist af skolen, henvist af uddannelses- og erhvervsvejledere eller er blevet opfordret til at deltage af en projektmedarbejder, men i langt de fleste tilfælde har projektmedarbejderne anvendt kategorien 'andet'

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

En stor andel (58 pct.) af deltagerne har hørt om fritidsjobprojektet gennem venner, skolekammerater eller familiemedlemmer (Tabel 3.8). Der er dog også unge, som har hørt om fritidsjobprojektet gennem en lærer/pædagog/uddannelses- og

erhvervsvejleder (19 pct.), støttekontaktperson (8 pct.) eller fritidsjobkonsulent, der besøgte skolen og fortalte om tilbuddet (3 pct.).

De unge har endvidere i stort omfang opbakning fra forældre og venner i forhold til at deltage i fritidsjobprojektet (Tabel 3.8). 91 pct. svarer, at forældrene synes, det er en rigtig god idé, at de er med i projektet. 48 svarer, at deres venner synes, det er en god idé, og 16 pct., at deres venner ved, at de er med i projektet, men ikke går op i det. Disse svar tyder på, at det ikke er stigmatiserende at deltage i projektet.

Tabel 3.8 Fordeling på, hvordan de unge er kommet i kontakt med Jobplaneten, og hvad deres netværk mener om deres deltagelse. Antal og procent.

	Antal	Procent
<i>Hvordan hørte du om Jobplaneten?</i>		
Fra en fritidsjobkonsulent, der besøgte skolen og fortalte om tilbuddet	3	3
Fra en lærer/pædagog/uddannelses- og erhvervsvejleder	18	19
Fra min støttekontaktperson	8	8
Fra mine venner/skolekammerater	41	43
Fra søskende/forældre/anden familie	14	15
Andre	6	6
Ved ikke	5	5
<i>Hvad synes dine forældre om, at du er med i tilbuddet fra Jobplaneten?</i>		
De synes, det er en rigtig god idé	86	91
De ved, at jeg er med i indsatsen, men går ikke op i det	3	3
Ved ikke	6	6
<i>Hvad synes dine venner om, at du er med i tilbuddet fra Jobplaneten?</i>		
De synes, det er en rigtig god idé	46	48
De ved, at jeg er med i indsatsen, men går ikke op i det	15	16
De ved ikke, at jeg er med i indsatsen	14	15
Ved ikke	20	21
I alt	95	100

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

Kun få af deltagerne har ingen forventninger til projektet (5 pct.) eller er usikre på, om at et fritidsjob er noget for dem (7 pct.). Langt de fleste deltagere (77 pct.) forventer at få et fritidsjob, som de bliver glade for (Tabel 3.9).

Tabel 3.9 Fordeling på, hvilke forventninger deltagerne har til Jobplaneten. Antal og procent.

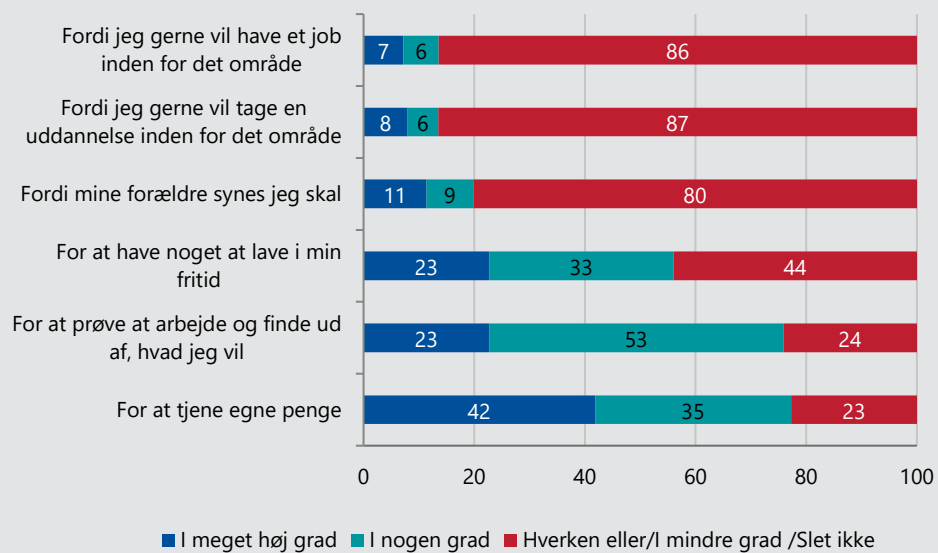
	Antal	Procent
Jeg har slet ingen forventninger	5	5
Jeg finder et fritidsjob/praktikplads, men jeg er usikker på, om det er noget for mig	7	7
Jeg finder et fritidsjob/praktikplads, som jeg bliver glad for	73	77
Jeg søger ind på en uddannelse	4	4
Ved ikke	6	6
I alt	95	100

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

Hvad der motiverer de unge til at deltage i fritidsjobprojektet, fremgår af Figur 3.9. Mange af de unge er i høj eller nogen grad motiverede for at deltage i fritidsjobprojektet af at tjene penge (77 pct.), af at prøve at arbejde og finde ud af, hvad de vil (76 pct.) og/eller af at få noget at lave i deres fritid (56 pct.). Forholdsvis få er motiverede af, at de gerne vil have en uddannelse eller et job inden for det område, hvor de kan få et fritidsjob (13-14 pct.). Sidstnævnte kan måske hænge sammen med, at det er svært at finde job inden for de områder, som de unge ønsker at arbejde med/uddanne sig inden for.⁶ Endelig er der 20 pct. som i høj eller nogen grad deltager i fritidsjobprojektet, fordi deres forældre siger, de skal.

⁶ At det er svært at finde fritidsjob inden for de områder, som de unge interesserer sig for, bygger på interview med projektlederen med baggrund i fritidskonsulenternes erfaringer (se Jakobsen et al., 2024).

Figur 3.9 Fordeling på fritidskonsulenternes første registrering af de unges motivation for at deltage i fritidsjobprojektet. Procent.

Anm.: N = 141 for de 4 nederste fordelinger; N = 125 for de to øverste fordelinger.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

Fritidsjobskonsulenterne er blevet bedt om at vurdere de unges interesser i forhold til at få fritidsjob inden for bestemte virksomheder eller brancher (se Tabel 3.10). Fritidsjobskonsulenterne vurderer, at lidt over en tredjedel af de unge deltagere i fritidsjobprojektet på forhånd ingen idéer havde om, hvilke brancher og virksomheder de gerne vil have et job inden for, mens de oplever, at lidt under en tredjedel af de unge har specifikke ønsker om branche. Fritidsjobskonsulenterne har endvidere i mødet med de unge vurderet, at 38 pct. de unge kom med realistiske ønsker (Tabel 3.10).

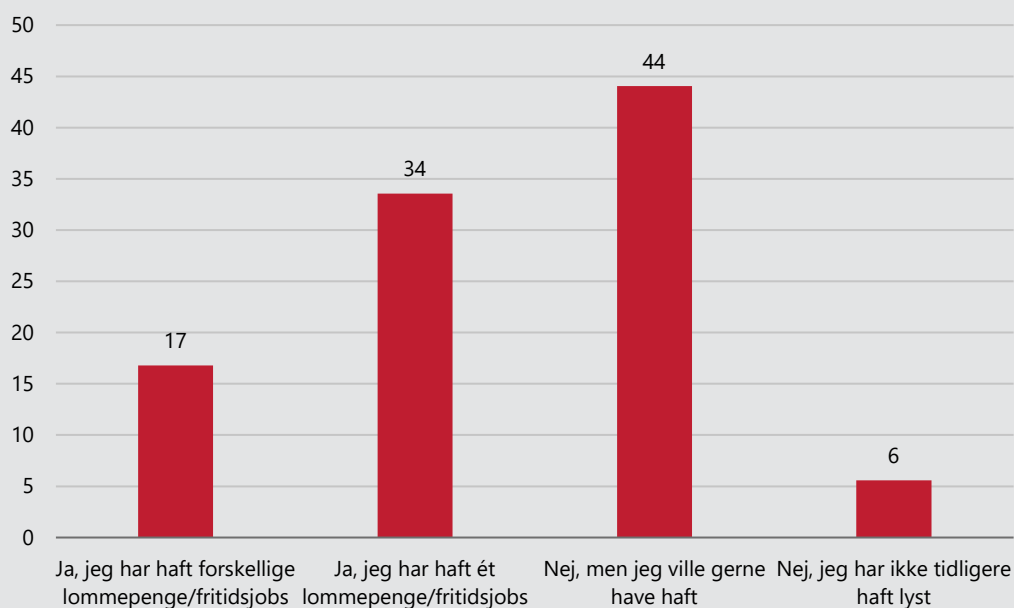
Tabel 3.10 Fordeling på fritidsjobkonsulenternes vurdering af de unges interesse for bestemte virksomheder og brancher og realismen i de unges ønsker.
Antal og procent.

	Antal	Procent
<i>Fritidsjobkonsulentens vurdering af den unges interesse</i>		
Den unge viser ingen interesse/den unge tror ikke på sig selv og har derfor ingen idéer	3	3
Den unge vil gerne, men har ingen idéer selv til hverken branche eller virksomhed	34	35
Den unge vil gerne og har idéer om branche	17	17
Den unge vil gerne og har idéer om både brancher og virksomheder	18	18
Den unge vil gerne og har en specifik idé om brancher	14	14
Den unge vil gerne og har en specifik idé om virksomhed	12	12
<i>I alt</i>	98	100
<i>Fritidsjobkonsulentens vurdering af ønsker i forhold til realisme</i>		
Urealistisk/tæt på urealistisk	3	3
Hverken eller	23	23
Kan sandsynligvis lade sig gøre	35	35
Realistisk	38	38
<i>I alt</i>	99	100

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

Omkring halvdelen af deltagerne i projektet har tidligere haft et lommepenge- eller fritidsjob. Blandt de deltagere, som ikke tidligere har haft et lommepenge- eller fritidsjob, oplyser hovedparten, at de gerne ville have haft et fritidsjob. Der er ganske få som svarer, at de ikke tidligere har haft lyst til at have et fritidsjob (Figur 3.10).

Figur 3.10 Fordeling på fritidskonsulenternes registrering af, om de unge tidligere har haft et lommepenge- eller fritidsjob. Procent.

Anm.: N = 143.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde.

3.3.1 Opsamling

Lidt under en tredjedel af deltagerne har selv henvendt sig til fritidsjobprojektet. Det tyder på, at de er motiverede for at deltage i fritidsjobprojektet, men kan også indikere, at de er ressourcefulde unge, som måske kunne have opnået et fritidsjob på egen hånd. De unge har endvidere i stort omfang opbakning fra forældre og venner i forhold til at deltage i fritidsjobprojektet og forventer at få et fritidsjob, som de bliver glade for.

Mange af de unge er motiverede for at deltage i fritidsjobprojektet af at tjene penge, af at prøve at arbejde og finde ud af, hvad de vil og/eller af at få noget at lave i deres fritid. Forholdsvis få er motiverede af, at de gerne vil have en uddannelse eller et job inden for det område, hvor de kan få et fritidsjob.

3.4 Deltagernes skolegang og uddannelse ved indsatsstart

Fritidsjobprojektet er tilrettelagt i forhold til at få fat unge, der er skoletrætte, og som føler, at det kan være svært at gennemføre skole og uddannelse. Deltagernes oplevelse af skolegang, forventningerne til fremtidig uddannelse og skolefravær kan derfor hjælpe til at tegne et billede af, om projektet har fat i den ønskede målgruppe.

På baggrund af data fra Roskilde Kommune kan vi se, at 154 deltagere går i folkeskolen på det tidspunkt, de starter i fritidsjobprojektet, mens 28 går i en privat grundskole. Dette svarer til, at omkring tre fjerdedele af deltagerne går i grundskolen ved indsatsstart. Flere af de øvrige deltagere er i gang med andre uddannelses-tilbud, fx efterskole, specialskole eller ungdomsuddannelse.

Langt de fleste af de unge, som har besvaret Livsmestrings-surveyen ved indsatsstart, kan lide at gå i skole. På et spørgsmål, om de kan lide at gå i skole, svarer 32 pct. 'ja, meget' og 62 pct. svarer 'ja, lidt' (Tabel 3.11). Af midtvejsevalueringen fremgik det dog, at det er fritidsjobkonsulenternes oplevelse, at mange af deltagerne ikke er glade for at gå i skole,⁷ og at diskrepansen mellem resultaterne i surveyen og fritidskonsulenternes oplevelser måske kan hænge sammen med, at respondenterne i Livsmestrings-surveyen er mere ressourcestærke end den gennemsnitlige deltager i projektet (Jakobsen et al., 2024).

Tabel 3.11 Deltagernes udsagn om at gå i skole. Antal og procent.

	Antal	Procent
<i>Kan du lide at gå i skole?</i>		
Ja, meget	29	32
Ja, lidt	56	62
Nej	3	3
Ved ikke	3	3
I alt	91	100

Anm.: Af de 91 deltagere har 4 afsluttet grundskolen. De sidstnævnte er blevet spurgt 'Kunne du lide at gå i skole' og 'Da du gik i skole, skete det så, at du blev hjemme fra skole, selvom du ikke var syg'?

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

⁷ Fritidsjobkonsulenternes oplevelse af de unge bygger på interview med projektlederen.

3.4.1 Skolefravær

Der er flere af deltagerne, der inden for de seneste 6 måneder er blevet hjemme fra skole, selvom de ikke var syge. 27 pct. oplyser at det er sket én gang og 13 pct. at det er sket flere gange inden for de sidste 6 måneder (Tabel 3.12). De unge i Jobplaneten Roskilde har mindre selvrapporteret ulovligt skolefravær end unge i lignende indsatser. Blandt 13-15-årige deltagere i boligsociale aktiviteter er der henholdsvis 11 pct. blandt unge med MENAPT-baggrund og 17 pct. blandt unge med ikke-MENAPT-baggrund, der angiver, at de flere gange er blevet hjemme (Christensen et al., 2022b). I en fritidsjobindsats for socialt udsatte skoleelever svarede 48 pct. af eleverne, at de havde erfaringer med at blive hjemme fra skole, selvom de ikke var syge (Christensen et al., 2023).

Tabel 3.12 Deltagernes udsagn skolefravær. Antal og procent.

	Antal	Procent
<i>Er du inden for de seneste 6 måneder blevet hjemme fra skole, selvom du ikke var syg?</i>		
Nej, det er ikke sket	50	55
Ja, det er sket én gang	25	27
Ja, det er sket flere gange	12	13
Ved ikke	4	4
I alt	91	100

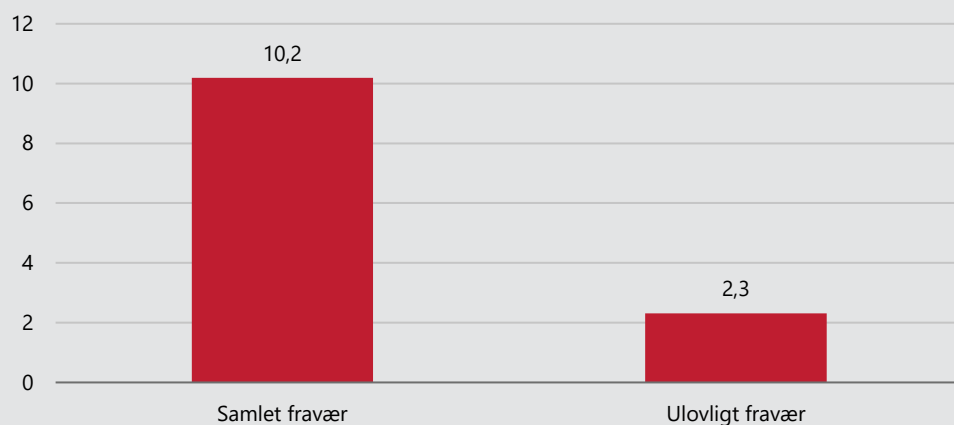
Anm.: Af de 91 deltagere har 4 afsluttet grundskolen. De sidstnævnte er blevet spurgt 'Kunne du lide at gå i skole' og 'Da du gik i skole, skete det så, at du blev hjemme fra skole, selvom du ikke var syg'?

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

For deltagerne, der går i folkeskolen, har vi oplysninger fra Roskilde Kommune om skolefravær. Figur 3.11 viser den gennemsnitlige fraværprocent for det samlede fravær og for det ulovlige fravær, mens Figur 3.12 viser, hvordan fraværprocenten på det samlede og ulovlige fravær er fordelt.

Med hensyn til det *samlede fravær* adskiller deltagerne i fritidsprojektet sig ikke meget fra andre unge i udskolingen i Region Sjælland. Deltagerne har en gennemsnitlig samlet fraværprocent på 10,2 pct. (Figur 3.11), mens eleverne i udskolingen i Regionen har et skolefravær på 10,0-11,1 pct. i skoleårene 2021/2022-2023/2024 (www.uddannelsesstatistik.dk). Fraværet er dog højere i Region Sjælland end i resten af landet, så sammenlignet med alle elever i udskolingen har deltagerne et højt fravær. Til gengæld er det gennemsnitlige *ulovlige fravær* højere for deltagerne end for alle unge i udskolingen i Region Sjælland. Sidstnævnte har et gennemsnitligt ulovligt fravær på mellem 1,7 og 2,0 pct. i de tre skoleår (www.uddannelsesstatistik.dk), mens deltagerne har et gennemsnitligt ulovligt fravær på 2,3 pct. (Figur 3.11).

Figur 3.11 Gennemsnitlig fraværsprocent for deltagere, som gik i folkeskole ved indsatsstart

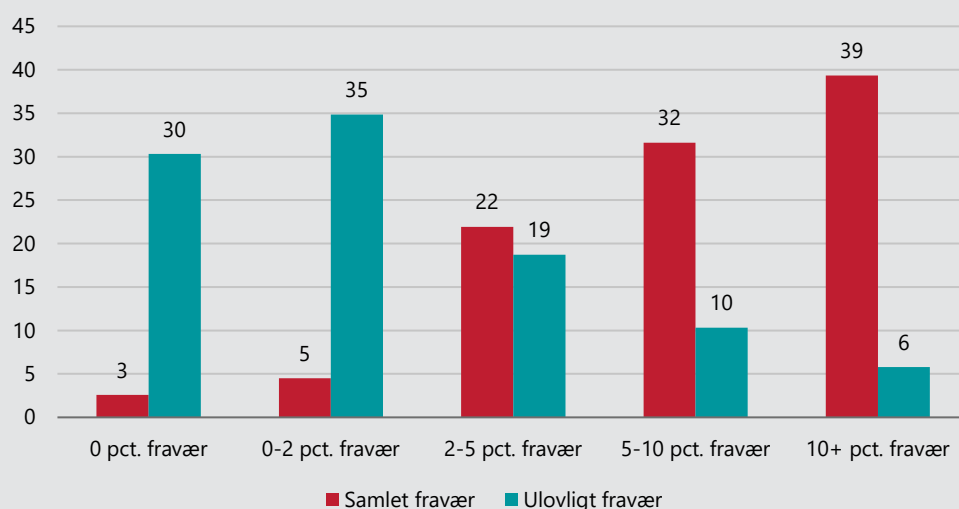

Anm.: N = 154.

Kilde: Egne beregninger på data fra Roskilde Kommune.

Andelen af deltagere, der har en samlet eller ulovlig fraværsprocent på 10 eller derover, fremgår af Figur 3.12. Der er 39 pct. af deltagere, som har et samlet fravær på 10 pct. eller derover. Blandt deltagere er det endvidere 6 pct., der har en ulovlig fraværsprocent på 10 pct. eller derover (Figur 3.12), mens de tilsvarende tal er 2,2 pct. for Region Sjælland og 1,4 pct. for hele landet (www.uddannelsesstatistik.dk). Så det ser ud til, at det er lykkedes projektet at rekruttere unge, der har udfordringer med ulovligt fravær i skolen.

Figur 3.12 Fordeling på fraværsprocent for deltagere, som gik i folkeskole ved indsatsstart. Samlet fravær og ulovligt fravær.

Anm.: N = 154.

Kilde: Egne beregninger på data fra Roskilde Kommune.

3.4.2 Hvordan klarer deltagerne sig fagligt i skolen?

Vi stater dette afsnit med at se på, hvordan deltagerne i fritidsjobprojektet selv vurderer de klarer sig i skolen (Tabel 3.13). Lidt over 70 pct. af de unge vurderer, at de klarer sig godt i skolen. Dette er nogenlunde på niveau med deltagerne i lignende projekter (Christensen & Christensen, 2022; Christensen et al., 2022b).

Tabel 3.13 Deltagernes udsagn om, hvordan de fagligt klarer sig i skolen. Procent.

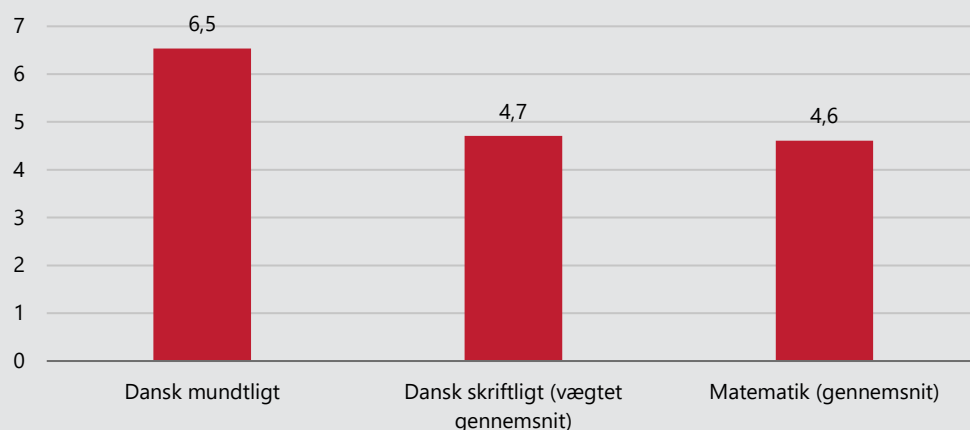
	Antal	Procent
<i>Hvordan synes du selv, at du klarer dig i skolen rent fagligt?</i>		
Meget godt	16	18
Godt	49	54
Nogenlunde	21	23
Ikke så godt/Ved ikke	5	5
I alt	91	100

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

Figur 3.13 viser de gennemsnitlige afgangskarakterer fra 9. klasse i dansk og matematik for de deltagere, der har sådanne. Det skal bemærkes, at dette for en del af eleverne er målt et stykke tid efter indsatsstart, da mange er startet i Jobplaneten før afslutningen af 9. klasse. Deltagerne har i gennemsnit 6,5 i mundtlig dansk, 4,7 i skriftlig dansk og 4,6 i matematik (Figur 3.1). Karaktererne er lidt lavere end landsgennemsnittet. For eksempel i skoleåret 2023/2024 var karaktergennemsnittet 8,0 for mundtlig dansk, 5,6-6,5 i de skriftlige danskprøver og omkring 6,4 i matematikprøverne (www.uddannelsesstatistik.dk).

Så selvom mange af de unge deltagere synes, de klarer sig godt i skolen, ligger deltagerne lavt med hensyn til afgangskarakterer sammenlignet med landsgennemsnittet. Også i udsatte boligområder generelt er karakterniveauet lavere for unge end befolkningen (Christensen et al., 2018a). Deltagerne har også et lidt lavere gennemsnit målt her efter projektperiodens afslutning end i midtvejsrapporten. Det tyder på, at fritidsjobprojektet i stigende grad er lykkedes med at rekruttere fagligt svage unge.

Figur 3.13 Karaktergennemsnit for deltagere, som har afgangskarakterer fra 9. klasse

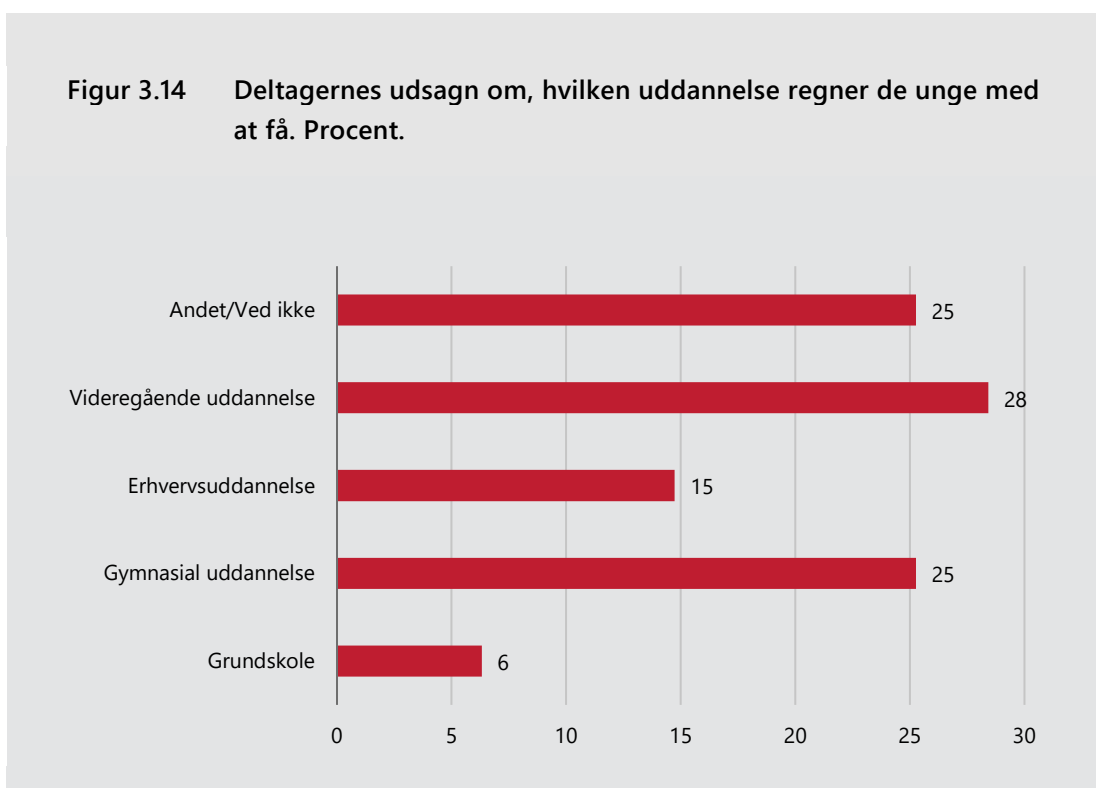
Anm.: N = 104-105.

Kilde: Egne beregninger på data fra Roskilde Kommune.

3.4.3 Forventninger til fremtidig uddannelse

Langt de fleste af de unge, som har besvaret Livsmestrings-surveyen ved indsatsstart, regner med at få en uddannelse ud over grundskolen (Figur 3.14). Især er der mange, der regner med at få en gymnasial (25 pct.) eller videregående uddannelse (28 pct.). Det er kun 15 pct., som regner med at få en erhvervsuddannelse. Der er 25 pct., som har svaret 'anden uddannelse' eller 'ved ikke', og ved-ikke-svarerne udgør hovedparten af disse besvarelser. At nogle af deltagerne ikke ved, hvilken uddannelse de regner med at få, er måske ikke så mærkeligt, taget deres unge alder i betragtning.

En sammenligning med resultaterne i midtvejsrapporten viser, at der er færre af deltagerne for hele projektperioden end af deltagerne, der er startet i perioden januar 2021 – juni 2023, som ved indsatsstart forventer at få en videregående uddannelse (28 mod 39 pct.) (se Jakobsen et al., 2024). De deltagere, der er rekrutteret i den sidste del af projektperioden, har altså andre uddannelsesforventninger end unge, der er rekrutteret i den første del af projektperioden.

Anm.: N = 95.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

3.4.4 Opsamling

Omkring tre fjerdedele af deltagerne går i grundskolen ved indsatsstart. Flere af de øvrige deltagere er i gang med andre uddannelses tilbud, fx efterskole, skoleskole eller ungdomsuddannelse.

Med hensyn til det samlede fravær adskiller deltagerne i fritidsprojektet sig ikke meget fra andre unge i udskoling i Region Sjælland. Deltagerne i fritidsprojektet har dog mere ulovligt fravær end andre skoleelever i udskoling i Region Sjælland – både når vi måler på gennemsnitligt ulovligt fravær og andel med et ulovligt fravær på over 10 pct. Blandt deltagerne er der fx 6 pct., som har en fraværprocent på over 10, mod 2,2 pct. for Region Sjælland og 1,4 pct. for hele landet.

Mange af de unge deltagere synes, de klarer sig godt i skolen, men deltagerne ligger dog lavt med hensyn til afgangskarakterer fra 9. klasse sammenlignet med landsgennemsnittet. Langt de fleste af de unge, som har besvaret Livsmestrings-surveyen ved indsatsstart, regner med at få en uddannelse ud over grundskolen.

3.5 Fritidsliv, oplevelse af fællesskab og livstilfredshed

Nu går vi over til at se på, hvordan målgruppen vurderer deres fritidsliv, venner, fællesskaber og livstilfredshed.

Et aktivt fritidsliv med venner og fællesskaber er gavnligt for unge menneskers udvikling mod at blive aktive (Christensen et al., 2022a). Omkring 60 pct. af deltagerne går til noget i deres fritid. Andelen, som går til noget i deres fritid, er højere for drengene end for pigerne (71 mod 54 pct.). Næsten alle deltagerne (89 pct.) oplever endvidere i høj eller nogen grad, at de er en del af et fællesskab. Igen er der kønsforskel, idet 95 pct. af drengene og 82 pct. af pigerne oplever i høj eller nogen grad, at de er en del af et fællesskab (Tabel 3.14). Deltagerne i fritidsjobprojektet adskiller sig ikke nævneværdigt fra andre unge, som deltager i boligsociale aktiviteter, med hensyn til at gå til noget i fritiden og fællesskab (Christensen et al., 2022b).

Endelig føler lidt over en tredjedel (35 pct.) af deltagerne, at de i høj grad er en del af samfundet (Tabel 3.14).⁸ Relativt flere drenge end piger føler i høj grad, at de er en del af samfundet (42 mod 28 pct.) (Tabel 3.14).

⁸ Bemærk, at dette er et spørgsmål, som deltagerne (ifølge projektlederens oplevelser med de unge) synes, det var svært at svare på (se Jakobsen et al., 2024).

Tabel 3.14 Deltagernes fordeling på, om de går til noget i deres fritid og deres oplevelse af fællesskab. Særsilt for drengene og piger. Procent.

	Dreng	Pige	I alt
<i>Går du til noget i din fritid?</i>			
Ja, jeg deltager altid eller næsten altid	42	30	36
Ja, jeg deltager, når jeg har lyst	29	24	26
Nej, jeg ønsker ikke at gå til noget	18	36	27
Nej, men jeg vil gerne	11	10	11
<i>Føler du, at du er en del af et fællesskab?</i>			
I høj grad	64	38	51
I nogen grad	31	44	38
I mindre grad	0	12	6
Slet ikke/ved ikke	4	6	5
<i>Føler du dig som en del af samfundet?</i>			
I høj grad	42	28	35
I nogen grad	53	52	53
I mindre grad/Slet ikke/Ved ikke	4	20	13
I alt, procent	100	100	100
I alt, antal	45	50	95

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

Vi går nu over til at beskrive, om de unge, som deltager i fritidsjobprojektet, ved indsatsstart oplever ensomhed, om de er tilfredse med deres liv, og hvordan de opfatter sig selv som personer.

Blandt deltagerne er der 19 pct. (18. pct. af drengene og 20 pct. af pigerne), som føler sig ensomme (Tabel 3.15). Der er færre blandt deltagerne i Jobplaneten Roskilde, som føler sig ensomme end blandt deltagere i andre boligsociale aktiviteter. Et tidligere studie finder, at 26 pct. af deltagere i boligsociale aktiviteter føler sig ensomme, og det er i særlig grad 16-30-årige unge med ikke-MENAPT baggrund (50 pct.), der føler sig ensomme (Christensen et al., 2022b). I evalueringen af get2sport finder de, at det særligt er ikke-idrætsaktive unge, der føler sig ensomme, med 29 pct. (Christensen & Christensen, 2022). Ottosen et al. (2022) finder endvidere, at blandt 15-årige i Danmark føler 36 pct. af drengene og 57 pct. af pigerne sig meget ofte, ofte eller af og til ensomme.

Langt de fleste (96 pct.) af deltagerne er meget glade eller har det godt nok. Der er kun en lille andel af pigerne (6 pct.), som enten ikke er særlig glade eller ikke ved, hvad de synes om deres liv for tiden. Blandt 13-15-årige deltagere i boligsociale aktiviteter er 91 pct. meget glade eller har det godt nok (Christensen et al., 2022b). Tilsvarende angiver 90 pct. af get2sport-medlemmerne og 80 pct. af de idrætsaktive elever, at de er meget glade eller har det godt nok, mens det er ca. 70 pct. af de ikke-idrætsaktive elever, der er meget glade eller har det godt nok (Christensen & Christensen, 2022). Deltagernes oplevelser af ensomhed og livstilfredshed peger således på, at projektets deltagere befinder sig i en mindre udsat position end deltagerne i lignende indsatser.

Tabel 3.15 Deltagernes fordeling på, om de føler sig ensomme, og om de er tilfredse med livet. Særs­kilt for drenge og piger. Procent.

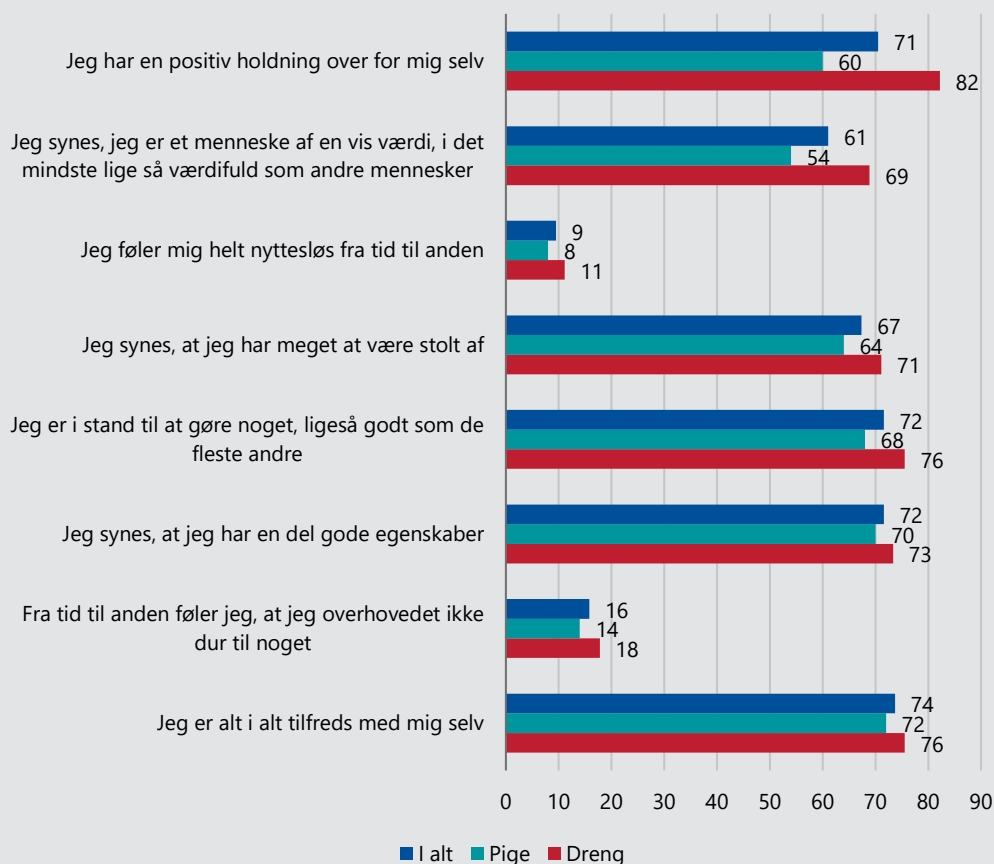
	Dreng	Pige	I alt
<i>Føler du dig ofte ensom?</i>			
Ja, ofte/Ja, af og til	18	20	19
Nej/Ved ikke	82	80	81
I alt	100	100	100
<i>Hvad synes du om dit liv for tiden?</i>			
Jeg er meget glad	38	38	38
Jeg har det godt nok	60	56	58
Jeg er ikke særlig glad/Ved ikke	2	6	4
I alt, procent	100	100	100
I alt, antal	45	50	95

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

Figur 3.15 viser, hvorvidt deltagerne er enige i en række udsagn om dem selv som personer.⁹ Langt de fleste (67-74 pct.) er tilfredse med sig selv, synes de har en del gode egenskaber, oplever, at de er i stand til at gøre noget lige så godt som de fleste andre, synes, de har meget at være stolte af og har en positiv holdning til sig selv. Lidt færre (knap 61 pct.) synes, at de er et menneske af en vis værdi, i det mindste lige så værdifuld som andre mennesker. Omvendt er der 9 pct., som føler sig helt nytteløs fra tid til anden, og 16 pct., der fra tid til anden føler, at de slet ikke dur til noget. Alt i alt indikerer figuren, at de fleste unge har et højt selvværd, men at der er en mindre gruppe af deltagerne, som har lavt selvværd (Figur 3.15).

⁹ Bemærk, at deltagerne syntes, af disse spørgsmål var svære at svare på (ifølge projektlederens oplevelser med de unge). (Se Jakobsen et al., 2024).

Figur 3.15 Andel deltagere, som er helt enig eller enig i udsagn om dem selv som personer. Særsilt for drenge og piger. Procent.

Anm.: N (drenge) = 45; N (piger) = 50; N (alle) = 95.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 1.

3.5.1 Opsamling

Dette afsnit har fokus på, hvordan målgruppen vurderer deres fritidsliv, venner, fællesskaber og livstilfredshed. Omkring 60 pct. af deltagerne går til noget i deres fritid, og næsten alle deltagerne oplever, at de er en del af et fællesskab. Blandt deltagerne er der dog også 19 pct., som føler sig ensomme. Endvidere indikerer resultater i afsnittet, at de fleste unge har et højt selvværd, men der er en mindre gruppe af deltagerne, som har lavt selvværd.

4 Indsatsens virkninger

Ifølge forandringsteorien for Jobplaneten Roskilde (se kapitel 2) er hensigten med projektet bl.a., at mange unge opnår erfaringer med fritidsjob, og at de kan overføre disse erfaringer til andre dele af livet, bl.a. skole, uddannelse og beskæftigelse.

I dette kapitel beskriver vi, hvilke tendenser der er i forhold til, om de ønskede forandringer opnås med fritidsjobprojektet. Dette gør vi dels med udgangspunkt i beskæftigelsestal fra Danmarks Statistik, der viser beskæftigelsesgraden, nogle måneder efter at de unge er startet i fritidsjobprojektet, dels på baggrund af de unges egne oplevelser af indsatsen. Her anvender vi besvarelserne af skema 2 i Livsstrings-surveyen, som bliver besvaret, efter at deltagerne har været et stykke tid i projektet.

Vi har generelt ikke et stort datagrundlag. Det gælder ikke mindst survey-dataene, og derfor er det vigtigt at være påpasselig med at tolke på små forskelle. Endvidere kan der være små skævheder i forhold til, hvilke deltagere i fritidsjobprojektet som har besvaret spørgeskemaet. Som beskrevet i midtvejsrapporten (Jakobsen et al., 2024) er der fx en overvægt af piger blandt deltagerne, som har besvaret spørgeskemaet.

Kapitlets hovedresultater er angivet i Boks 4.1.

Analysen af virkninger viser, at en stor andel af deltagerne i fritidsjobprojektet er glade for at have deltaget i projektets aktiviteter og oplever, at fritidsjobindsatsen er nyttig for dem. Fritidsjobprojektet ser også ud til at have hjulpet de unge deltagere til lønnet beskæftigelse. Hovedresultaterne i kapitlet er følgende:

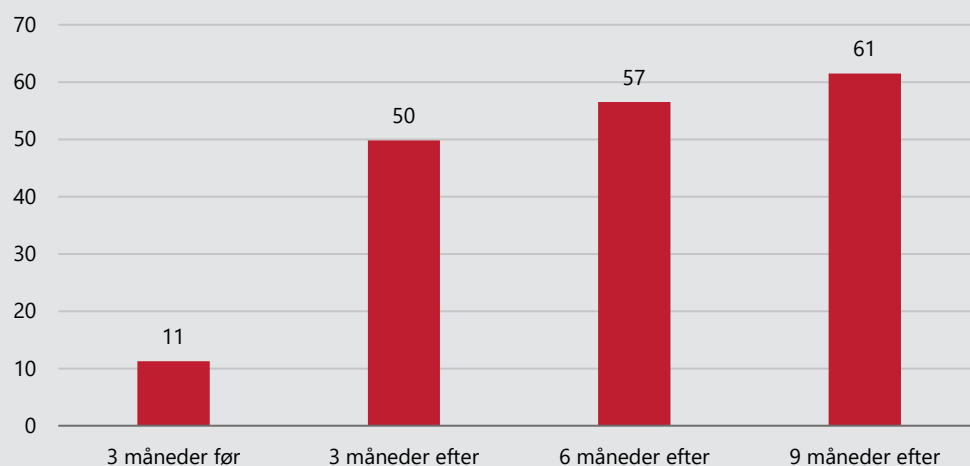
- En stor andel får lønnet beskæftigelse, efter at de er startet i fritidsjobprojektet. I 3-månedersperioden før indsatsstart havde 11 pct. af alle deltagerne lønnet beskæftigelse, mens dette steg til 61 pct. i 9-månedersperioden efter indsatsstart. Beskæftigelsesgraden steg endvidere fra 1,1 før indsatsstart til 4,0 i 9-månedersperioden efter indsatsstart.
- Ser vi udelukkende på deltagere, som var 15 år eller ældre, da de startede i projektet (udgør knap en tredjedel af alle deltagerne), er stigningen i beskæftigelse fra før til efter indsats større. Beskæftigelsesgraden var 2,2 i 3-månedersperioden før indsatsstart og steg til 7,0 i 9-månedersperioden efter indsatsstart.
- Deltagerne, som er startet i perioden januar 2021 – juni 2023 havde en lidt større andel, som var i beskæftigelse før indsatsstart, end deltagerne for hele projektperioden. Det underbygger indikationerne i kapitel 4 om, at de deltagere, som er rekrutteret i den sidste del af projektperioden, er lidt mindre ressourcestærke end de deltagere, der blev rekrutteret i den første del af projektperioden. Det kan måske også forklare, at færre kommer i beskæftigelse i 9-månedersperioden efter indsatsstart, når vi ser på hele projektperioden, end når vi kun kigger på deltagerne, som er startet i perioden januar 2021 – juni 2023 (70 pct. mod 87 pct.).
- Langt de fleste af deltagerne oplever, at lommepenge- eller fritidsjobbet har hjulpet dem til at tage ansvar for deres arbejdsopgaver og løse dem bedst muligt (94 pct.), til at overholde aftaler om mødetider (90 pct.) og til at bede om hjælp, hvis de synes, deres arbejdsopgaver er for svære at løse (87 pct.).
- Endelig oplever mere end halvdelen, at de på grund af lommepenge- eller fritidsjobbet har fået lyst til at have et job (82 pct.) eller tage en uddannelse (58 pct.), og at de har fået bedre kendskab til deres uddannelses- og jobmuligheder (61 pct.)

4.1 Beskæftigelse

I dette afsnit sammenligner vi deltagernes beskæftigelse i 3-månedersperioden før indsatsstart med deres beskæftigelse i 3-9-månedersperioden efter indsatsstart. Andelen med beskæftigelse, vist i Figur 4.1, angiver, hvor stor en andel af deltagerne, som har haft mindst 1 løntime i de 3 måneder, der ligger forud for indsatsstart, mindst 1 løntime i mindst de 3 måneder, der ligger efter indsatsstart osv. Beskæftigelsesgraden vist i Figur 4.2 viser den gennemsnitlige beskæftigelsesgrad i de 3 måneder, der ligger forud for indsatsstart, den gennemsnitlige beskæftigelsesgrad i de 3 måneder, der ligger efter indsatsstart osv.

I overensstemmelse med, hvad vi fandt i afsnit 3.3, viser Figur 4.1, at nogle af deltagerne har haft et job, før de startede i indsatsen. I alt har 11 pct. af deltagerne haft et job med lønnede timer før indsatsstart. Fritidsjobprojektet øger tilsyneladende deltagernes erfaringer med at have lønnede timer. I alt har 50 pct. haft løntimer i 3-månedersperioden efter indsatsstart, og 61 pct. har haft løntimer i 9-månedersperioden efter indsatsstart (Figur 4.1).

Figur 4.1 Andel med beskæftigelse før og efter start i fritidsjobprojektet. Procent.

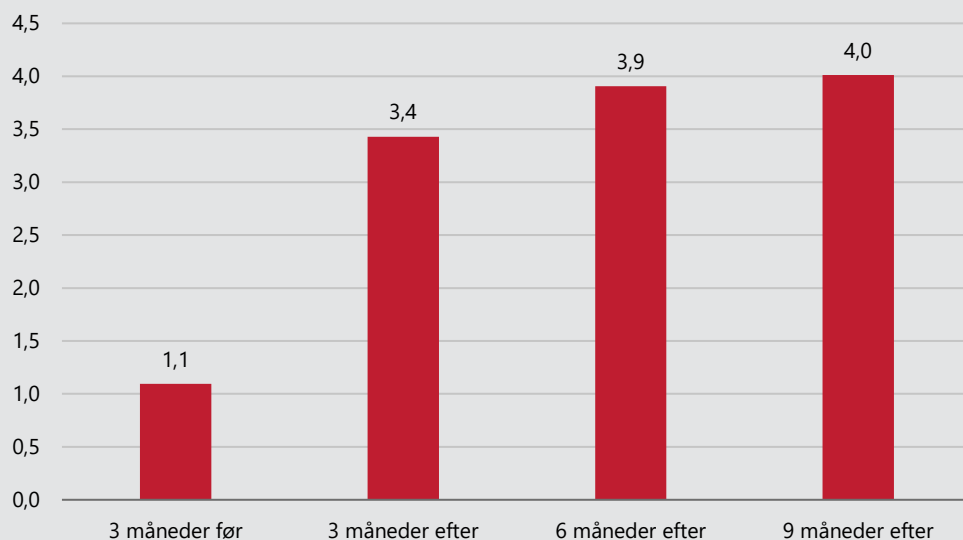
Anm.: N (3 måneder før) = 231, N (3 måneder efter) = 231, N (6 måneder efter) = 223 og N (9 måneder efter) = 218.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

Vi opgør, hvor meget de unge arbejder i deres fritidsjob, ved at opgøre beskæftigelsesgraden for dem. En person, der arbejder 37 timer om ugen, har en beskæftigelsesgrad på 100. En person, som fx i en 3-månedersperiode arbejder 12 timer hver

uge i perioden, får en beskæftigelsesgrad på 32. Unge i fritidsjob må maks. arbejde 12 timer i en skoleuge, og dermed er en beskæftigelsesgrad på 32 et maks. i skoleugerne. Jobplaneten anbefaler dog, at de unge ikke skal arbejde for mange timer i starten, og at de altid kan skrue op for antal timer, men også, at de skal huske at have overskud til skole og fritidsaktiviteter. Det er da heller ikke alle de unge, der arbejder 12 timer om ugen eller arbejder i hele perioden. Derfor er de gennemsnitlige beskæftigelsesgrader også noget under 32. Beskæftigelsesgraden er 1,1 før indsatsstart og 4,0 i 9-månedersperioden efter indsatsstart (Figur 4.2).

Figur 4.2 Beskæftigelsesgrad før og efter start i fritidsjobprojektet

Anm.: N (3 måneder før) = 231, N (3 måneder efter) = 231, N (6 måneder efter) = 223 og N (9 måneder efter) = 218.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

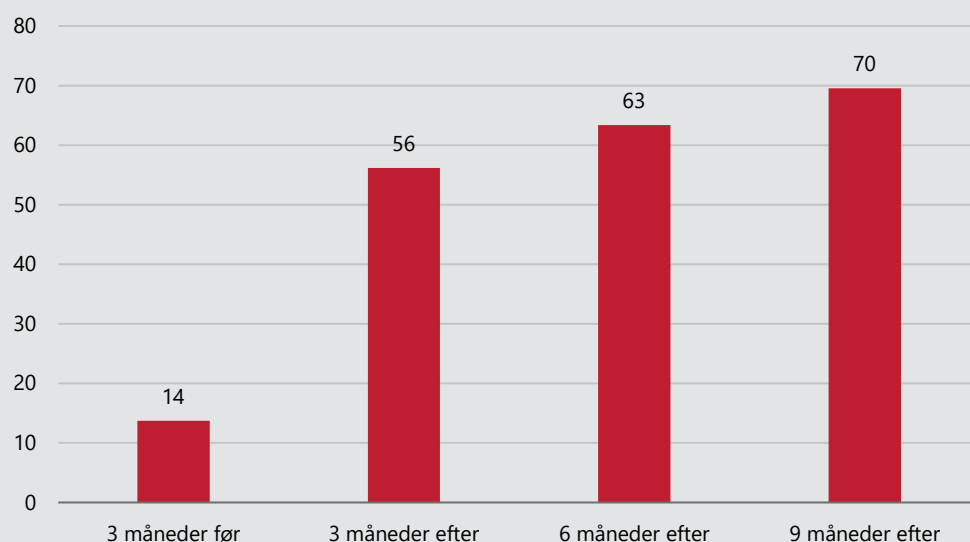
Som nævnt i det forrige kapitel (se også kapitel 5), er der flere udfordringer i forhold til at finde job til unge under 15 år end til unge, der er 15 år eller ældre. Derfor viser vi også andel i beskæftigelse og beskæftigelsesgraden for de deltagere, der er mindst 15 år ved indsatsstart (Figur 4.3 og Figur 4.4).¹⁰ For disse deltagere har 14 pct. haft et job med lønnede timer før indsatsstart, mens 70 pct. har haft løntimer i 9-månedersperioden efter indsatsstart (Figur 4.3). Beskæftigelsesgraden stiger endvidere fra 2,2 i 3-månedersperioden før indsatsstart til 7,0 i 9-månedersperioden efter indsatsstart (Figur 4.4). Så fritidsjobprojektet har tilsyneladende – som man nok

¹⁰ De unge, som var mindst 15 år ved start i projektet, udgør knap en tredjedel af deltagerne.

også ville forvente – en større positiv betydning for beskæftigelsen for deltagerne, der er 15 år eller ældre, end for de yngre deltagere.

En sammenligning med resultaterne i midtvejsrapporten (Jakobsen et al., 2024) viser, at deltagerne, som er startet i perioden januar 2021 – juni 2023 havde en lidt større andel, som var i beskæftigelse før indsatsstart, end deltagerne for hele projektperioden. Det underbygger indikationerne i kapitel 4 om, at de deltagere, som er rekrutteret i den sidste del af projektperioden, er lidt mindre ressourcestærke end de deltagere, der blev rekrutteret i den første del af projektperioden. Det kan måske også forklare, at færre kommer i beskæftigelse i 9-månedersperioden efter indsatsstart, når vi ser på hele projektperioden, end når vi kun kigger på deltagerne, som er startet i perioden januar 2021 – juni 2023 (70 pct. mod 87 pct.).

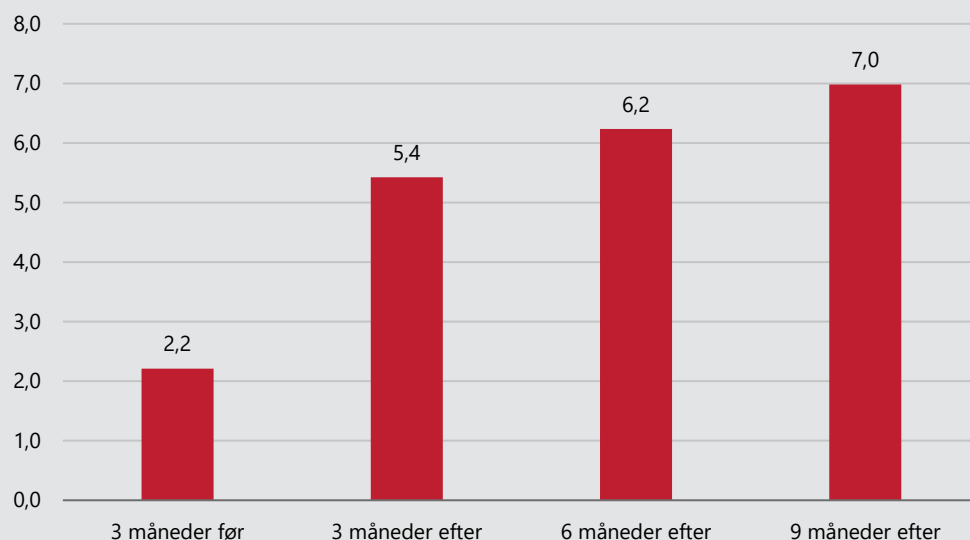
Figur 4.3 **Andel med beskæftigelse før og efter start i fritidsjobprojektet.**
Deltagere, som er 15 år eller ældre ved start i fritidsjobprojektet.
Procent.

Anm.: N (3 måneder før) = 73, N (3 måneder efter) = 73, N (6 måneder efter) = 71 og N (9 måneder efter) = 69.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

Figur 4.4 **Beskæftigelsesgrad før og efter start i fritidsjobprojektet.**
Deltagere, som er 15 år eller ældre ved start i fritidsjobprojektet.

Anm.: N (3 måneder før) = 73, N (3 måneder efter) = 73, N (6 måneder efter) = 71 og N (9 måneder efter) = 69.

Kilde: Egne beregninger på data fra Jobplaneten Roskilde og Danmarks Statistik.

4.2 Deltagernes oplevelser af fritidsjobprojektet

Analyserne i afsnit 4.1 viser, at fritidsjobindsatsen tilsyneladende har hjulpet deltagerne med at få et fritidsjob. De fleste af deltagerne, der har besvaret det andet skema i Livsmestrings-surveyen, oplever da også, at de har fået et lommepenge- eller fritidsjob gennem fritidsjobindsatsen (Tabel 4.1). 73 pct. oplever, at fritidsjobindsatsen har hjulpet dem til at opnå et lommepengejob eller et fritidsjob/job, at komme i gang med en uddannelse eller til at søge ind på en uddannelse. Derudover oplever 20 pct., at fritidsjobindsatsen har hjulpet dem videre med nye aftaler og/eller aktiviteter.

Tabel 4.1 Deltagernes fordeling på, hvilken forskel Jobplaneten har gjort. Antal og procent.

	Antal	Procent
Jeg har fået et lommepengejob	7	16
Jeg har fået et fritidsjob	21	48
Jeg har fået et job/kommet i gang med en uddannelse/søgt ind på en uddannelse	4	9
Jeg er ikke kommet i gang med ungdomsuddannelse eller fritidsjob, men tilbuddet har hjulpet mig videre med nye aftaler og/eller aktiviteter	9	20
Jeg er ikke kommet i gang med ungdomsuddannelse eller fritidsjob, og jeg har ingen planer eller aftaler lige nu	3	7
I alt	44	100

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 2.

Tabel 4.2 Deltagernes¹⁾ fordeling på, hvad om de synes om lommepengejob, fritidsjob eller job. Antal og procent.

	Antal	Procent
Jeg synes virkelig godt om det	14	44
Jeg synes godt om det	14	44
Jeg synes, det er nogenlunde/Ved ikke	4	13
I alt	32	100

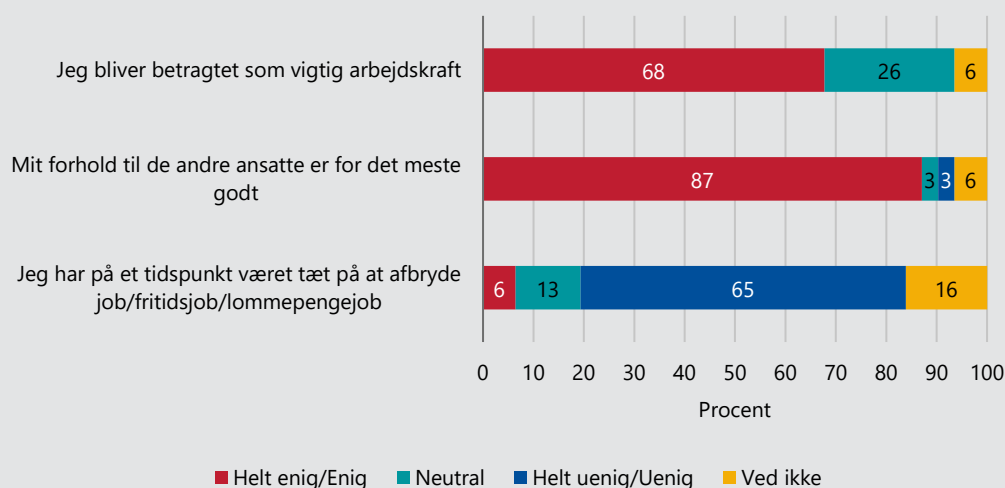
Anm.: ¹⁾ Deltagere, som gennem projektet har opnået et lommepengejob eller fritidsjob/job.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 2.

Deltagerne, som har fået et lommepengejob eller fritidsjob/job gennem fritidsjobsindsatsen har endvidere generelt været glade for dette job (Tabel 4.2).

Tilfredsheden med jobbet kommer også til udtryk ved, at omkring to tredjedele af deltagerne ikke på noget tidspunkt har været tæt på at afbryde deres job, at langt de fleste (87 pct.) for det meste har haft et godt forhold til de andre ansatte på arbejdspladsen, og at to tredjedele oplever, at de bliver betragtet som vigtig arbejdskraft.

Figur 4.5 Fordeling på, hvor enig eller uenig deltagerne¹⁾ er om deres lommepengejob/fritidsjob/job. Procent.

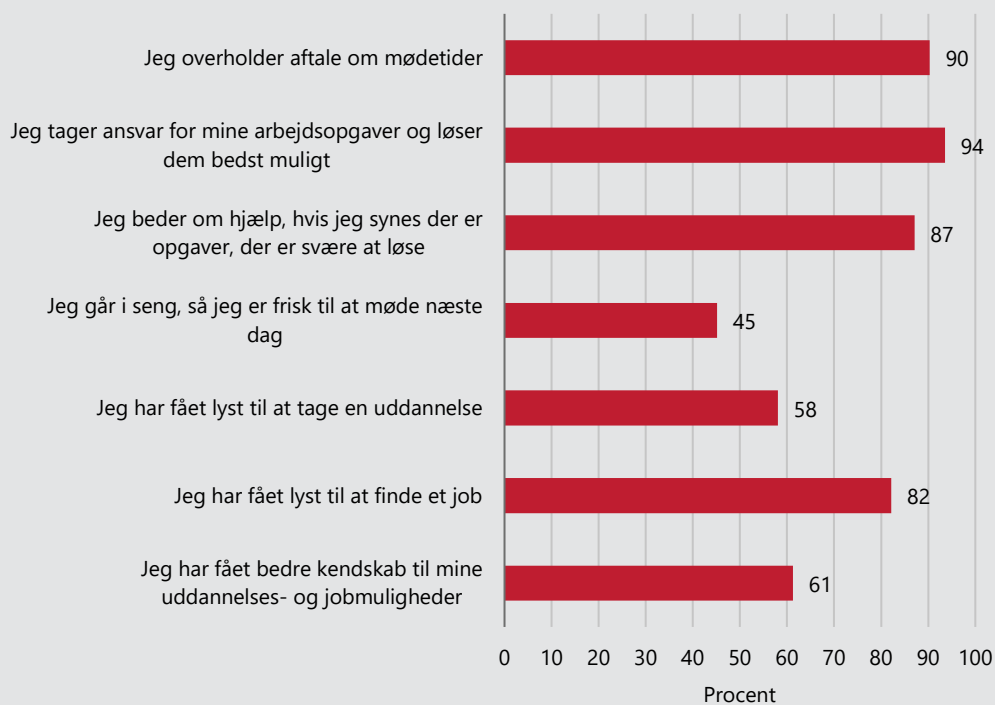
Anm.: N = 31.

Note: ¹⁾ Deltagere, som gennem projektet har opnået et lommepengejob eller fritidsjob/job.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 2.

Forventningen i forandringsteorien bag Jobplaneten er, at de unges erfaringer med deltagelse i lommepenge- og fritidsjob har positiv betydning for andre dele af deres liv, og dette oplever flere af de unge da også. Langt de fleste af deltagerne oplever, at lommepenge- eller fritidsjobbet har hjulpet dem til at tage ansvar for deres arbejdsopgaver og løse dem bedst muligt (94 pct.), til at overholde aftaler om mødetider (90 pct.) og til at bede om hjælp, hvis de synes, deres arbejdsopgaver er for svære at løse (87 pct.) (Figur 4.6). Næsten halvdelen oplever, at lommepenge- eller fritidsjobbet har hjulpet dem med at gå i seng, så de er friske til at møde næste dag (45 pct.). Endelig oplever mere end halvdelen, at de på grund af lommepenge- eller fritidsjobbet har fået lyst til at have et job (82 pct.) eller tage en uddannelse (58 pct.), og at de har fået bedre kendskab til deres uddannelses- og jobmuligheder (61 pct.) (Figur 4.6).

Figur 4.6 Deltagerne¹⁾ fordelt på, om de er helt enig eller enig i, at tilbuddet med lommepengejob/fritidsjob/job har hjulpet dem med følgende. Procent.

Anm.: N = 31.

Note: ¹⁾ Deltagere, som gennem projektet har opnået et lommepengejob eller fritidsjob/job.

Kilde: Egne beregninger på data fra Livsmestrings-survey, skema 2.

5 Indsatsens implementering

I det følgende afsnit præsenteres de kvalitative indsigter fra implementeringsevalueringen, som til denne rapport bygger på interviews foretaget i november 2024 med hhv. indsatsens projektleder og to medarbejdere, syv unge, som har deltaget i indsatsen, samt to aktører, som samarbejder med indsatsen om hhv. etablering af faglige forløb og ansættelse af unge i fritidsjob.

De kvalitative indsigter bidrager til fortsat at afdække, hvordan indsatsen er implementeret siden midtvejsevalueringen, herunder hvordan implementeringsvilkårene understøtter indsatsens bidrag. I denne forbindelse fokuserer afsnittet på spørgsmål, som vedrører 1) rekruttering og fastholdelse af målgruppen på indsatsens fire trin, 2) indsatsens organisering og samarbejdet med øvrige aktører samt 3) matchet mellem målgruppen og indsatsen.

Kapitlets hovedresultater er angivet i Boks 5.1.

Indsatsens implementering siden midtvejsevalueringen

- Siden midtvejsevalueringen er projektets medarbejdere fortsat med at drifte og udvikle på projektet, og ifølge projektlederen havde projektet nået sin hidtil bedste periode på interviewtidspunktet i november 2024.
- Der er fortsat en stor søgning til projektet fra unge under 15 år, som ønsker sig et fritidsjob. Mod slutningen af projektperioden var der endvidere en begyndende søgning fra ældre unge, som søger "tilbage" for at få hjælp til at finde en praktik- eller læreplads.
- Projektet har fortsat et fokus på at rekruttere flere unge, som bor i den boligsociale helhedsplans områder, og heraf unge, som befinder sig i udsatte positioner. Siden midtvejsevalueringen har projektet haft succes med at rekruttere unge til faglige forløb fra skolerne, og dette ved at sende målrettede mails til lærere angående de specifikke elever fra klasser, som har bopæl inden for de boligsociales områder.
- Projektet har fortsat haft svært ved at skabe flere og nye fritidsjobs til under unge under 15 år, og dette har ført til et øget fokus på etablering og drift af faglige forløb samt på fortsat at arbejde med den nye struktur for lommepege-jobforløb, som indebærer et øget fokus på mesterlæreprincipper og kontinuerlig voksensupervision.
- Projektet har med succes forankret fritidsjobcaféer i tre nærliggende klubber, hvor en medarbejder hvert sted driver caféerne én gang om ugen.

5.1 Implementering siden midtvejsevalueringen

På tidspunktet for midtvejsevalueringen (Jakobsen et al., 2024) var indsatsen præget af udskiftning på både projektlederposten og i medarbejdergruppen, og op til midtvejsevalueringen havde medarbejderne brugt meget tid på at samle op på samarbejdsrelationer og på at få driften bragt tilbage på det tidligere niveau. Siden da er medarbejderne fortsat med at drifte og udvikle på indsatsen, og ifølge projektlederen havde indsatsen på interviewtidspunktet i november 2024 nået sin bedste periode hidtil i forhold til afvikling af faglige forløb, fritidsjobcaféer og strukturerede lommepengeforløb, sammenlignet med hele den foregående projektperiode.

5.1.1 Målgruppen

Fortsat stor søgning til indsatsen fra unge under 15 år, som ønsker et fritidsjob

Som beskrevet i de to første evalueringsrapporter er der fortsat en stor søgning til indsatsen fra unge under 15 år, som fortsat går i folkeskole, og som ønsker sig et fritidsjob. Rekrutteringen af de unge foregår primært via fritidsjobcaféerne i klubberne samt gennem mundtlige overleveringer, hvor unge på baggrund af anbefalinger fra venner og bekendte selv kontakter indsatsen. Derudover rekrutterer indsatsen også unge til faglige forløb via de folkeskoler, hvor de unge fra boligområderne går, og flere af de unge, som har deltaget i faglige forløb, rekrutterer indsatsen videre i et lommepengejob efterfølgende.

Unge fra den ældre del af målgruppen søger tilbage til indsatsen med ønske om hjælp til praktik- og lærepladser

Tidligere har indsatsen haft udfordringer med at få kontakt til den ældre del af målgruppen, som jf. indsatsens forskellige trin kan få hjælp til at finde en praktik- eller læreplads. Fordelt over hele projektperioden er der kun fem deltagere, som var over 18 år ved indsatsstart, og de er alle fem kommet til efter juni 2023. Projektlederen fortæller i denne forbindelse, at der i sidste del af projektperioden så småt er begyndt at være unge fra den ældre del af målgruppen, som søger indsatsen om hjælp. Dette skyldes ifølge projektlederen, at indsatsen har kørt i lang nok tid til, at de unge, som nu søger om hjælp til praktik- og lærepladser, har et kendskab til indsatsen fra tidligere, hvor de eksempelvis har søgt om hjælp til at finde et fritidsjob. Projektlederen er overbevist om, at flere unge over tid vil "vende tilbage" til indsatsen, når de har nået en alder, hvor spørgsmål om praktik- og lærepladser bliver relevante for dem. Unge, som ellers har forladt indsatsen efter at have fået hjælp på trin 1 og trin 2, har således mulighed for at vende tilbage til indsatsen på trin 3 og 4 på et senere tidspunkt.

I forhold til den øgede kontakt til den ældre del af målgruppen fortæller projektlederen videre om et tæt samarbejde mellem den boligsociale helhedsplan, Jobcenter Roskilde og UngeGuiden, som indsatsen er begyndt at trække på. Ifølge projektlederen er det intensiverede samarbejde mellem de nævnte parter en oplagt vej for indsatsen til at etablere kontakt til den ældre del af målgruppen, hvilket projektet allerede har gjort sig de første positive erfaringer med.

Fortsat fokus på unge fra den primære del af målgruppen

Som udgangspunkt er projektets aktiviteter åbne for alle, men der er forskel på, hvad projektet kan tilbyde de unge, alt efter hvorvidt de tilhører den primære målgruppe. Projektet har fortsat et fokus på at målrette rekrutteringen mod de unge fra

den primære del af målgruppen, det vil sige unge fra den boligsociale helhedsplans områder, som har behov for hjælp og støtte til at finde et lommepengejob, fritidsjob og eller en praktik- og læreplads. Projektet er eksempelvis begyndt at sende målrettede rekrutteringsmails om faglige forløb til lærere fra nærliggende folkeskoler, som har elever fra den boligsociale helhedsplans områder, hvilket indtil videre har vist positive resultater.

Medarbejdernes oplevelse af at have haft et stort fokus på at rekruttere unge fra den primære målgruppe bakkes umiddelbart op af resultaterne fra de kvantitative analyser i kapitel 3. Selvom andelen af deltagere med bopæl i boligområderne under den boligsociale helhedsplan kun er marginalt højere for hele projektperioden end for den første del af projektperioden, så er der tegn på, at indsatsen i højere grad end tidligere har formået at rekruttere unge, som målt på deres ressource-mæssige udgangspunkt tilhører den primære målgruppe.

5.1.2 Fritidsjob

Solid forankring af fritidsjobcaféer i samarbejdende ungdomsklubber

Fritidsjobcaféerne, hvor de unge kan få hjælp til at lave ansøgninger og CV, er efterhånden solidt forankret i tre samarbejdende ungdomsklubber, hvor en dedikeret ansat i hver klub faciliterer en fritidsjobcafé én gang om ugen. Projektets medarbejdere hjælper fortsat til med at drifte fritidsjobcaféerne i tilfælde af sygdom blandt klubpædagogerne eller i perioder med travlhed på grund af en stor tilslutning af unge. Indsatsens medarbejdere vurderer fortsat samarbejdet med klubberne som værende godt, og de oplever, at der er en stor ledelsesmæssig opbakning fra klubberne til, at fritidsjobcaféerne fortsat er forankret der.

Fritidsjob til unge under 15 år er fortsat en mangelvare

Igennem hele projektperioden har der været et misforhold mellem antallet af unge under 15 år, som ønsker et fritidsjob, og antallet af ledige fritidsjobs, de kan søge. Som beskrevet i de to forrige evalueringsrapporter (Christensen et al., 2022a; Jakobsen et al., 2024) foretrækker de virksomheder, som udbyder fritidsjobs, tilsyneladende at ansætte unge, som allerede er fyldt 15 år og/eller er færdige med folkeskolen. Projektlederen påpeger, at reglerne gælder alle unge, der stadig er skolepligtige, også selvom de er fyldt 15 år, hvilket mange af virksomhederne ifølge hende ikke er opmærksomme på. Projektets medarbejdere vurderer, at dette bl.a. skyldes reglerne på området, som både kan være komplicerede og uklare, hvorfor det sikre valg for virksomhederne bliver at ansætte unge, som er fyldt 15 år og/eller er færdige med folkeskolen. De mange unge under 15 år, som opsøger indsatsen, kan dog enten komme i lommepengejobforløb eller få hjælp til at udarbejde et CV

og en ansøgning, som de kan prøve at sende afsted. Selv hvis det ikke lykkedes de unge at få et fritidsjob på denne måde med det samme, vurderer projektlederen at der stadig er megen læring for dem at hente i selve processen med udarbejdelse af et CV og en ansøgning. Processen giver grobund for samtaler med de unge om, hvad de godt kunne tænke sig, og hvilke typer af fritidsjobs der findes. Når de unge engang er fyldt 15 år eller er færdige med folkeskolen, og mulighederne for fritidsjobs tilsyneladende er flere, har de allerede en ansøgning og et CV liggende klar til at sende afsted.

At det generelt kan være svært at finde fritidsjobs til unge under 15 år er ikke kun tilfældet for Jobplaneten Roskilde, men også for fritidsjobprojekter i andre kommuner (Christensen et al., 2022c, 2023) og udfordringen forekommer at være af en mere strukturel karakter, som indsatsen forventeligt ikke selv kan løse eller omgå.

Fortsat samarbejde med daginstitutioner om ansættelse af unge under 15 år

Indsatsen er dog lykkedes med at etablere et samarbejde med en række kommunale daginstitutioner om at ansætte unge under 15 år i fritidsjob. Til at begynde med betalte indsatsen for de unges løn, men sidenhen er en række daginstitutioner fortsat med at ansætte unge i fritidsjob for egne midler. Som vist i Tabel 3.4 har omkring halvdelen af de 198 forløb med fritidsjob på tværs af hele projektperioden været i dagtilbud, og som arbejdsgivere for de unge har dagtilbuddene således været en central samarbejdspartner for projektet. Samarbejdet har dog i en periode været sat på pause på grund af en ændret kommunal praksis hvad angår ansættelse af ungarbejdere. På interviewtidspunktet i november 2024 havde kommunen tilsyneladende igen åbnet op for ansættelser af unge under 15 år, og dette var umiddelbart til stor glæde for en leder fra en samarbejdende daginstitution. Daginstitutionslederen har samarbejdet med indsatsen igennem hele perioden, og trods en indledende skepsis er hun fortsat med at ansætte fritidsjobbere, efter institutionen selv skulle betale de unges løn. Daginstitutionslederen samarbejder fortsat med indsatsen i forhold til rekruttering, hvilket ifølge hende gør det meget nemmere at finde og ansætte unge i fritidsjob. Ansættelsen af fritidsjobbere til eksempelvis at rydde af og vaske op efter eftermiddagsmaden i daginstitutionen kan ifølge daginstitutionslederen frigive tid til det øvrige pædagogiske personale, så de i stedet kan fokusere på deres kerneopgave med at være sammen med børnene, frem for at skulle gå fra til opvasken. Daginstitutionslederen er glad for, at det nu igen er muligt at ansætte unge i fritidsjob, og hun ønsker fortsat at samarbejde med indsatsen om rekruttering. Projektlederen påpeger, at det dog sidenhen har vist sig, at kommunen åbnede op for inspirationsansættelser af unge på 14 år, og eftersom der ifølge projektlederen kun er et begrænset antal jobs, betyder det, at projektet sidenhen ikke har kunnet ansætte unge i de jobs, som de ønskede.

Fortsatte udfordringer i arbejdet med at etablere flere og nye fritidsjobs

Projektlederen laver fortsat opsøgende arbejde blandt virksomheder med henblik at etablere flere og nye fritidsjobs, herunder også for unge under 15 år. Som beskrevet i de to forrige evalueringsrapporter er dette en tids- og ressourcekrævende opgave, som desværre ikke altid munder ud i noget konkret. Indsatsens medarbejdere fortæller, at det særligt er fritidsjobs i dagligvarebutikker eller fastfood-restauranter som er i høj kurs blandt de unge, og det er lykkedes indsatsen at indgå et par samarbejdsaftaler med virksomheder om at ansætte ungarbejdere i disse typer jobs, herunder med en større kæde af dagligvarebutikker, men dette gælder primært unge, som er fyldt 15 år. Det opsøgende virksomhedsarbejde varetages løbende af projektlederen, og for nylig lykkedes det indsatsen at etablere et samarbejde med en lokal dagligvarebutikskæde. I en periode ville projektet betale for, at en gruppe unge kunne få et fritidsjob i en dagligvarebutik, som havde givet lovning på, at de over tid ville ansætte minimum en af dem i et fast fritidsjob, hvor lønnen betales af dagligvarebutikken. Ikke desto mindre er det fortsat en svær og tids- og ressourcekrævende opgave, og projektlederen fortæller, at projektet over tid har nedjusteret forventningerne til den oprindelige ambition om at opbygge et decideret netværk af virksomheder, som de kunne trække på, eftersom dette synes at være urealistisk for indsatsen at opnå alene.

”Det er nu voksenlivet begynder” – om fritidsjobbets betydning

At hjælpe unge med at finde et fritidsjob er fortsat et centralt omdrejningspunkt for indsatsen, og for nuværende har de eksempelvis hjulpet fire unge med at få et fritidsjob i den dagligvarebutik, som de for nylig indgik et samarbejde med. En af de unge, som har fået et job i dagligvarebutikken, fortæller, at han er glad for og stolt over at have fået et fritidsjob i butikken. Den unge fortæller, at det for ham er *”nu voksenlivet begynder”*, da han med sit nye fritidsjob føler sig mere voksen og ansvarlig, eftersom han tjener sine egne penge og derved står mere på egne ben. Som tilfældet er med denne unge fritidsjobber fortæller projektlederen, at det at få et fritidsjob generelt kan have en stor betydning for de unges selvforståelse og selvtilid. Ifølge projektlederen kan de unge vokse meget som mennesker af den tillid og det ansvar, der bliver vist dem på arbejdspladsen, og af den anerkendelse, de får for deres indsats i form af eksempelvis rosende ord fra kolleger og udbetalt løn fra arbejdspladsen.

Projektlederens generelle vurdering af fritidsjobbets potentielle udbytte bakkes op af de kvantitative analyser i afsnit 4.2, som bl.a. viser, at de fleste unge oplever, at lommepenge- eller fritidsjobbet har hjulpet dem til at tage ansvar for deres arbejdsopgaver (94 pct.) og til at overholde aftale om mødetider (87 pct.), samt at mere end halvdelen oplever at blive betragtet som vigtig arbejdskraft på arbejdspladsen

(75 pct.) og at have fået lyst til at have et job (85 pct.) eller tage en uddannelse (58 pct.).

En anden af de unge, som har fået et fritidsjob i dagligvarebutikken, fortæller, at han er begyndt at tænke meget mere over, hvad han bruger sine penge på, nu hvor han har oplevet, hvad det kræver af ham at tjene dem. Førhen brugte han ofte de lommepenge, han fik, på eksempelvis sodavand og slik, men efter at være begyndt at tjene sine egne penge gennem fritidsjobbet er han begyndt at spare pengene op frem mod Black Friday, til køb af eksempelvis tøj eller elektronik på tilbud. Som tilfældet er med denne fritidsjobber, fortæller en af indsatsens medarbejdere, at det at have et lommepengejob eller et fritidsjob ofte kan give de unge en større bevidsthed om penge og deres værdi, eftersom de kan mærke på egen krop, hvad det vil sige at tjene dem.

5.1.3 Lommepengejob

Fortsat fokus på ændret struktur for lommepengejobforløb

Indsatsen har i en periode arbejdet med en ændret struktur for lommepengejobforløbene, hvor de unge nu altid arbejder under voksensupervision fra en af indsatsens medarbejdere, og ofte i selskab med andre unge. Idéen er at arbejde mere struktureret med voksensupervision og ud fra en mesterlæretankegang, hvor de unge altid er i kontakt med en af medarbejderne, mens de er på arbejde i deres lommepengejob. Omstruktureringen byggede også på en idé om at sikre de unge nogle faste arbejdstider, for derved at forberede dem på det at varetage et ordinært fritidsjob. Med faste arbejdstider og voksensupervision har medarbejderne derved en bedre mulighed for at følge op på de unge og have udviklende samtaler med dem undervejs. Derved kan medarbejderne bedre arbejde relationelt og pædagogisk med at understøtte de unges udvikling og progression. Eftersom det fortsat kan være svært for unge under 15 år at finde et ordinært fritidsjob, kan lommepengejobforløbene bruges til at understøtte de unges udvikling og progression frem mod at de fylder 15 år, hvorefter de med nye kompetencer og erfaring på CV'et kan have bedre chancer for at finde et ordinært fritidsjob.

Lommepengejobbet som forberedelse til fremtiden

En af indsatsens medarbejdere arbejder med særligt fokus på de unge i lommepengejob, og han vurderer, at et lommepengejobforløb er en rigtig god måde at hjælpe de unge med at blive klar til fremadrettet at kunne varetage et ordinært fritidsjob, og endvidere til også at sætte gang i de unges overvejelser om fremtiden. Medarbejderen fortæller, at flere af de unge, som deltager i lommepengejobforløb, grundlæggende har brug for at blive guidet i, hvordan man skal opføre sig på en

arbejdsplads. Nogle har eksempelvis brug for at få vist, hvilket arbejdstempo der skal til, for at de nå at blive færdige med en bestemt opgave, mens andre skal gøres opmærksom på, at det er for sent at melde sig syg et kvarter før, man skal møde, og andre igen skal have at vide, at man ikke kan have klipklapper på, når man arbejder for boligselskabet med at aflevere flyers. Lommepengejobforløbene bliver tilrettelagt på en måde, hvor de unge gradvist får tildelt mere og mere ansvar, hvilket ifølge medarbejderen er med til at vise dem, at de godt kan løfte de opgaver, de bliver givet. Det bidrager til, at de unge udvikler sig og får mere tro sig selv. Ud over at guide de unge i, hvordan man opfører sig på en arbejdsplads, og hvordan man udfører bestemte opgaver, har medarbejderen sideløbende samtaler med de unge om, hvad de godt kunne tænke sig at have som fritidsjob efterfølgende, og om hvad deres fremtidsplaner er. Under samtalerne spørger medarbejderen eksempelvis de unge, om de ved, hvad der skal til for at kunne få netop den uddannelse eller det arbejde, de ønsker sig, og dette fører ifølge medarbejderen ofte til nogle gode snakke med de unge om, hvad de gerne vil i lave fremtiden, og hvad der skal til for at kunne det.

5.1.4 Faglige forløb

Succes med etablering af faglige forløb

Indsatsens medarbejdere har siden den forrige evalueringsrapport haft et skærpet fokus på de faglige forløb, og frem mod projektperiodens udløb har indsatsen brugt projektmidler på at etablere flere faglige forløb både i og uden for skoletiden. Uden for skoletiden har indsatsen eksempelvis etableret et éndags trænerkursus i samarbejde med DBU samt lavet to introduktioner til frisørfaget i samarbejde med lokale frisører, hvor de unge over én eller flere dage har kunnet lære, hvordan man laver og styler forskellige frisurer, eksempelvis den populære 'fade'. Med hensyn til forløbene uden for skoletid har indsatsen haft et særligt fokus på at respondere på de unges forespørgsler og ønsker til indholdet, og der har været en stor søgning til forløbene. Medarbejdernes vurdering af både at have omorganiseret arbejdet og skærpet fokuset på de faglige forløb bakkedes op af de kvantitative analyser i afsnit 3.1, som tydeligt viser, at der siden juni 2023 har været en stor fremgang i antallet af unge, som har deltaget i et fagligt forløb, nærmere bestemt en fordobling fra 40 til 88 unge.

Med hensyn til de faglige forløb i skoletiden har indsatsen eksempelvis indgået et samarbejde med en lokal erhvervsuddannelsesinstitution om at etablere et fagligt forløb, hvor de deltagende elever blev taget ud af skolen over seks fredage, hvor de blev introduceret til erhvervsuddannelsesinstitutionens forskellige uddannelser som har med fødevarer, ernæring og mad at gøre. Indsatsen har betalt erhvervsuddannelsesinstitutionen for at tilrettelægge et forløb og stille undervisere til rådighed,

mens indsatsen har stået for at rekruttere unge samt stillet en medarbejder til rådighed til at kunne understøtte undervisningen. En leder fra erhvervsuddannelsesinstitutionen fortæller, at de er meget motiverede for at samarbejde med indsatsen om fortsat at tilrettelægge faglige forløb som det nævnte, og dette på baggrund af et ønske om at udbrede kendskabet til erhvervsuddannelserne blandt de unge, og herunder rekruttere flere til uddannelserne.

Faglige forløb kan give de unge fornyet tro på sig selv og mod på at lære

Ifølge indsatsens medarbejdere kan de faglige forløb tjene flere formål på én gang. Først og fremmest handler det om at give de unge en øget tro på sig selv og pirre deres interesser gennem succesoplevelser med at lære nye ting på andre måder end den boglige læringsform i folkeskolen. En af indsatsens medarbejdere fortæller, at formålet med det faglige forløb på erhvervsuddannelsesinstitutionen ikke alene havde som formål, at alle de deltagende unge nødvendigvis skulle få lyst til at vælge en uddannelse der efter folkeskolen. At de unge muligvis kan få pirret deres interesse for fødevarer, ernæring og mad er snarere en "bonus", eftersom det primære formål for medarbejderen var, at de unge kunne få succesoplevelser med at lære på en ny måde i andre omgivelser, og herunder få en fornyet tro på, at de kan lære nye ting og blive dygtige til noget. Hvis de unge eksempelvis ikke får succesoplevelser med boglig læring i skoletiden, kan det omvendt være, at de unge kan få succesoplevelser med en praktisk læringsform på erhvervsuddannelsesinstitutionen, eksempelvis ved at lære, hvordan man laver en hjemmelavet crème brûlée. En anden af indsatsens medarbejdere fortæller, at en af de unge, som havde deltaget i det faglige forløb på erhvervsuddannelsesinstitutionen, havde lavet crème brûlée til alle børn og voksne i sin ungdomsklub efter at have lært, hvordan man gjorde, på det faglige forløb. For medarbejderen er det et eksempel på, at et fagligt forløb af denne type kan give de unge en fornyet tro på sig selv og på, at de har noget byde på.

En af de unge, som deltog i det faglige forløb på erhvervsuddannelsesinstitutionen, fortæller, at selvom han inden forløbet havde overvejet, at en uddannelse inden for fødevarer, ernæring og mad måske var noget for ham, så var han ikke blevet mere sikker i sine overvejelser efter at have deltaget i forløbet. Ikke desto mindre var forløbet rigtig sjovt at deltage i, og han fortæller, at han bestemt har fået meget ud af det: *"Man skal jo have mad resten af livet, så det er en god lifeskill at have."*

Generelt beskriver indsatsens medarbejdere de faglige forløb, som foregår i skoletiden, som en effektiv måde at hjælpe skoletrætte unge med at få succesoplevelser i deres hverdag, og herunder få en fornyet tro på sig selv, som kan give dem et andet perspektiv på det at lære og gå i skole. Indsatsens medarbejdere ser derfor et stort potentiale i at lave flere faglige forløb med forskelligt indhold i skoletiden, for på den måde at kunne hjælpe flere af de unge, som har det bogligt svært i folkeskolen.

En af indsatsens medarbejdere fortæller videre, at de faglige forløb også kan fungere som en rekrutteringsplatform til hhv. lommepengejob og fritidsjob. Medarbejderen fortæller, at rekrutteringen til alle indsatsens trin grundlæggende handler om relationer og relationsarbejde, hvilket kan være både tids- og ressourcekrævende. Undervejs i det faglige forløb på erhvervsuddannelsesinstitutionen deltog hun i alle undervisningsgangene for at understøtte undervisningen, og undervejs fik hun opbygget en relation til de deltagende unge. På baggrund af den eksisterende relation til de unge fik hun efterfølgende rekrutteret flere af dem til at deltage i et lommepengejob.

Succes med rekruttering til faglige forløb via målrettede mails til lærere

Tidligere har indsatsen haft udfordringer med at rekruttere til de faglige forløb i skoletiden, og herunder med at få de nærliggende skoler, som har elever med adresse inden for helhedsplanens område, til at rekruttere og henvise unge til de faglige forløb hos indsatsen. Gennem hybridmedarbejderens delvise ansættelse i kommunens klubber har indsatsen siden 2022 forsøgt at få adgang til at kunne kontakte de enkelte lærere direkte, og herunder give dem en målrettet liste over de elever i deres klasse, som har adresse inden for helhedsplanens område, og som indsatsen derfor ønsker, at de rekrutterer. Ud over som hidtil at kontakte skolerne på skolelederniveau, og præsentere indsatsen for alle udskolingsklasserne, fik projektet i 2024 også mulighed for at sende målrettede mails til de enkelte lærere med lister over relevante elever. De målrettede mails er et forsøg på at gøre det så nemt som muligt for lærerne at tilgå rekrutteringsarbejdet, og det har ifølge indsatsens medarbejdere givet pote i form af en øget rekruttering.

6 Jobplaneten Roskildes samlede virkninger, implementering og bidrag

6.1 Projektets samlede virkninger

Målgruppen

Som udgangspunkt er projektets aktiviteter åbne for alle, men den primære målgruppe for Jobplaneten Roskilde er unge i alderen 13-25 år, der bor i boligområder i Roskilde med en boligsocial helhedsplan. For at projektet kan opnå sit formål (som er, at uddannelses- og beskæftigelsesgraden for børn og unge i Roskildes udsatte boligområder øges gennem deltagelse i projektet), er det dog væsentligt, at projektet også når de unge fra den primære målgruppe, som er i udsatte positioner. En analyse af deltagerne i projektet viser, at projektet i et vist omfang når den primære målgruppe. Omkring 40 pct. af deltagerne bor i et boligområde med en boligsocial helhedsplan.

Projektet når i et vist omfang også unge i udsatte positioner. Projektet rekrutterer godt nok unge med meget forskellig baggrund fx med hensyn til familiebaggrund og skolepræsentationer, men sammenlignet med jævnaldrende unge i Roskilde Kommune er der en overvægt af unge blandt deltagerne i fritidsjobprojektet, som har forældre, der har et lavt uddannelsesniveau, der hverken er i uddannelse eller beskæftigelse, og som er relativt økonomisk fattige. Deltagerne præsterer endvidere mindre godt (målt med karakterer) i skolen end deres jævnaldrende.

Resultater i forhold til beskæftigelse

Fritidsjobprojektet ser ud til at have hjulpet de unge deltagere ud i lønnet beskæftigelse. For eksempel havde omkring 10 pct. af alle deltagerne lønnet beskæftigelse i 3-månedersperioden før indsatsstart, mens dette steg til omkring 60 pct. i 9-månedersperioden efter indsatsstart. For deltagere, der var 15 år eller derover ved indsatsstart, er beskæftigelsesstigningen endnu større.

Oplevede virkninger

Analysen af virkninger viser, at en stor andel af deltagerne i fritidsjobprojektet er glade for at deltage i projektets aktiviteter og oplever, at fritidsjobindsatsen er nyttig for dem. Mange oplever at deltagelsen i aktiviteterne har hjulpet dem til fx at tage ansvar for deres arbejdsopgaver og løse dem bedst muligt og til at overholde aftaler om mødetider. Analyserne tyder også på, at deltagelsen i fritidsjobprojektet har været med til at øge deltagernes motivation for deltagelse i uddannelse og beskæftigelse. Derudover kan de faglige forløb også medvirke til at give de unge succesoplevelser med at lære på andre måder end den boglige læringsform i folkeskolen, og herunder få en fornyet tro på, at de kan lære nye ting og blive dygtige til noget.

6.2 Projektets samlede implementering

På tværs af hele projektperioden har indsatsens medarbejdere været dygtige til løbende at tilpasse indsatsen til de aktuelle implementeringsvilkår, og herunder justere på deres organisering, relationer til samarbejdspartnere og fokusområder i arbejdet. Dette tilfalder særligt den nuværende projektleder, der som eneste medarbejder har været gennemgående i hele projektperioden, og som i høj grad har formået løbende at udvikle på indsatsen samt holde sammen på den i forbindelse med udskiftning på projektlederposten og i medarbejdergruppen.

Gennem projektperioden har indsatsens medarbejdere formået både at facilitere og forankre fritidsjobcaféer i flere ungdomsklubber, tilrettelægge lommepengejobforløb for unge under 15 år, etablere en praksis for ansættelse af fritidsjobbere i kommunale daginstitutioner og skabt samarbejder med relevante aktører om etablering af fritidsjobs såvel som faglige forløb. Grundlæggende har der gennem hele projektperioden været en stor søgning fra unge til indsatsen, og særligt fra unge under 15 år. Med hensyn til antallet af unge, som indsatsen har været i kontakt med igennem projektperioden, samt indsatsens brede netværk, store lokalkendskab og de varige samarbejdsrelationer med andre aktører, som indsatsen har opbygget, må indsatsen siges at have leveret et stort bidrag i projektperioden. Og dette på trods af, at der løbende har været udskiftning i medarbejdergruppen, og herunder manglende overleveringer mellem skiftende projektledere, såvel som at indsatsen har mødt strukturelle udfordringer hvad angår etablering af flere og nye fritidsjobs til unge under 15 år.

Succes med rekruttering via forskellige kanaler

På tværs af hele projektperioden har indsatsen haft stor succes med hensyn til rekruttering, og særligt blandt de unge under 15 år har der været en stor søgning til projektet. Projektet har løbende arbejdet med forskellige måder at rekruttere på, og

ved projektperiodens slutning har indsatsen succes med at rekruttere via både fritidsjobcaféer, målrettede mails til folkeskolelærere, kontakt til Roskilde Jobcenter og UngeGuiden i Roskilde samt via mundtlige overleveringer, hvor unge får kendskab til indsatsen gennem venner og bekendte eller ved henvisning fra øvrige professionelle aktører. Trods vanskeligheder gennem store dele af projektperioden med at etablere kontakt til særligt den ældre del af målgruppen, er indsatsen mod slutningen af projektperioden begyndt at lykkes med dette i højere grad. Projektlederen tilskriver denne udvikling, at indsatsen efterhånden har kørt i en længere periode, hvorfor flere af de ældre unge, som nu søger indsatsen, allerede har et kendskab til indsatsen og dens medarbejdere fra tidligere, hvor de eksempelvis har opsøgt den for at få hjælp til at finde et fritidsjob. Projektlederen vurderer, at jo længere tid indsatsen kører, og jo flere unge, der får kendskab til den, desto flere unge fra den ældre del af målgruppen vil søge mod indsatsen over tid.

6.2.1 Organisering og samarbejdsrelationer

Projektet har skærpet fokus på faglige forløb og lommepengejob, som projektperioden er skredet frem

Overordnet har indsatsen mødt en række udfordringer af strukturel karakter, og indsatsens medarbejdere har løbende tilpasset sig disse implementeringsvilkår ved både at justere på indsatsens organisering, relationer til samarbejdspartnere samt fokusområder i det daglige arbejde. Eksempelvis var indsatsen oprindeligt tiltænkt et tæt samarbejde om etablering af fritidsjobs og praktik- og lærepladser med en række entreprenørvirksomheder, som forestår store omdannelser af en række boligområder i nærheden. Dette samarbejde kom af forskellige årsager aldrig op at køre. Projektlederen fortæller, at en af udfordringerne eksempelvis bestod i, at de ansatte på byggepladserne som regel havde fri, når de unge havde fået fri fra skole, og var klar til at arbejde for dem.

Den største udfordring af strukturel karakter angår dog generelt etableringen af flere og nye fritidsjobs til unge under 15 år, som ellers er den gruppe af unge, som indsatsen rekrutterer allerflest af. Komplexiteten i lovgivningen på området afholder ifølge projektlederen mange virksomheder fra at ansætte unge under 15 år, hvilket har været en gennemgående tendens i hele projektperioden, som indsatsen grundlæggende ikke har kunnet ændre på. Det er dog lykkedes indsatsen at skabe en praksis for ansættelse af unge under 15 år i kommunale daginstitutioner, men på tværs af det samlede udbud af fritidsjobs er tendensen fortsat, at udbuddet for de unge under 15 år er særdeles begrænset. Det oprindelige mål om at opbygge et netværk af virksomheder, som ansætter fritidsjobbere, har endvidere vist sig at være en svær opgave at løfte, på trods af projektlederens løbende indsats for at rekruttere virksomheder. Indsatsen er også lykkedes med at etablere faste samarbejder

med en række enkeltstående arbejdspladser samt et par virksomhedskæder, men dog ikke i et omfang, der hverken svarer til mængden af interesserede unge, eller som nærmer sig det, der oprindeligt var tiltænkt.

Over tid har indsatsen således mødt en række forskellige udfordringer af en strukturel karakter, som det har været svært for indsatsens medarbejdere at ændre på eller omgå alene. Over tid har de tilpasset sig implementeringsvilkårene ved i højere grad at fokusere på arbejdet med lommepengejobforløbene og de faglige forløb, hvilket både indebar en ændring i medarbejdernes organisering, arbejdsopgaver, og hvilke aktører indsatsen prioriterer at skabe kontakt til. Undervejs i indsatsen har lommepengejobforløbene fået en ny struktur med et øget fokus på en mesterlæretilgang og på at de sikre de unge faste arbejdstider og voksensupervision, hvilket en af indsatsens medarbejdere har fået som sit særlige ansvarsområde. Samtidig har indsatsen også skærpet fokusset på de faglige forløb både i og uden for skoletiden, og herunder prioriteret medarbejderressourcer såvel som projektmidler på at etablere og facilitere flere og nye former for forløb. På denne måde har indsatsen forsøgt at skifte fokus til de områder, hvor de oplever at have haft en mulighed for at skabe udvikling.

Projektlederen vurderer dog, at der mod slutningen af indsatsen er begyndt at komme en øget politisk opmærksomhed på området, herunder med varslinger fra regeringen om både at ville gøre reglerne for ansættelse af unge under 15 år mindre komplicerede og at øge fokusset på mesterlæreprincipper og erhvervsrettede uddannelser i folkeskolen (se fx Børne- og Undervisningsministeriet, 2024; KL & FOA, 2024; Regeringen, 2024; Regeringen et al., 2024). Projektlederen fremhæver videre, at der med nylige overenskomstftaler også er blevet mulighed for at ansætte unge på 14 år i såkaldte inspirationsansættelser på nogle af kommunens arbejdspladser, omend disse ansættelser ifølge projektlederen er begrænsede. Tilsammen vurderer projektlederen, at disse udviklinger uden tvivl vil gøre det fremadrettede arbejde med fritidsjobs og faglige forløb lettere, hvilket vil kunne styrke indsatsens bidrag yderligere.

6.2.2 Målgruppen

Et godt match mellem indsatsen og målgruppens ønsker og behov

De unge, som er blevet interviewet i forbindelse med evalueringsrapporterne, har grundlæggende været tilfredse med det, som indsatsen har kunnet tilbyde dem, hvad enten det eksempelvis har været hjælp til at få et lommepengejob eller et fritidsjob eller komme i et fagligt forløb. Indsatsens medarbejdere kan hjælpe de unge med forskellige ting alt efter deres behov, ønsker og hvilket trin de indtræder på i indsatsen, men det skal i denne sammenhæng tilføjes, at det ikke er ensbetydende

med, at alle unge kan få netop det lommepengejob eller fritidsjob, de ønsker sig. Særligt de unge under 15 år har svært ved at finde et fritidsjob, og over tid har indsatsen tilpasset sig ved i højere grad at fokusere på lommepengejobs og faglige forløb for denne del af målgruppen. Indsatsen har løbende arbejdet med at etablere lommepengejobs, faglige forløb samt fritidsjobs ud fra de ønsker og forespørgsler, de får fra de unge, men det har i høj grad været i forbindelse med lommepengejobs og faglige forløb, at dette har kunnet lade sig gøre. Indsatsens medarbejdere og samarbejdende klubpædagoger har dog løbende pointeret, at der er en vigtig læring for de unge i at opleve, at arbejdsmarkedet, og det at finde et fritidsjob, ikke nødvendigvis er en "gavebod", hvor man kan få, hvad man peger på, men at det i høj grad handler om at tilpasse sig de muligheder, der er. Samlet set peger indsigterne fra de tre evalueringsrapporter på, at det overordnet set er lykkedes indsatsen at matche de ønsker og behov, som målgruppen har.

Dilemmaer omkring målgruppens afgrænsning

Projektet har fra start haft en målsætning om særligt at hjælpe unge fra den boligsociale helhedsplans områder, og herunder unge, som befinder sig i sårbare og udsatte positioner, og som har behov for en håndholdt og intensiv form for støtte til at finde et fritidsjob, en praktikplads eller en læreplads. Siden projektperiodens start har indsatsen haft en særlig opmærksomhed på at undgå stigmatisering, og på baggrund af pædagogiske overvejelser omkring dette har indsatsen derfor været åben for alle de unge, som har opsøgt den, uagtet om de er bosiddende i den boligsociale helhedsplan eller befinder sig i sårbare positioner. Gennem hele projektperioden har der derfor været en løbende refleksion blandt projektets medarbejdere om, hvorvidt indsatsen i tilstrækkelig grad har nået den del af målgruppen fra den boligsociale helhedsplans områder, som befinder sig i udsatte og sårbare positioner. Indsatsens medarbejdere har løbende tilpasset indsatsen efter denne overvejelse, og de har eksempelvis oprettet fritidsjobcaféer i de ungdomsklubber, som indsatsen over tid erfarede var dem, som unge fra områderne typisk frekventerer.

Projektlederen vurderer, at indsatsen har nået unge fra målgruppen, men den særlige opmærksomhed på målgruppens afgrænsning har ikke desto mindre været svær at håndtere i praksis. Projektlederen fortæller eksempelvis, at hun ofte møder unge, som befinder sig i sårbare og udsatte positioner, men som ikke bor inden for den boligsociale helhedsplans områder. At det er de unges geografiske placering, der i nogle tilfælde skal afgøre, hvad indsatsen kan tilbyde dem, kan være svært som medarbejder at håndtere, når man møder et konkret ungt menneske, som har behov for en håndholdt og intensiv støtte. Projektlederen og indsatsens medarbejdere ønsker sig således, at målgruppen for en fremadrettet indsats som denne ikke bindes op på de unges geografiske placering, men udelukkende på deres behov.

6.2.3 En ambition om en kommunal forankring

Fra begyndelsen har indsatsen været forankret i Boligselskabet Sjælland og haft en fysisk placering i den boligsociale helhedsplans lokaler ved Idrætsbiblioteket samt i de samarbejdende klubber. I den første evalueringsrapport fremhævede den daværende projektleder, at projektet indledningsvist havde gavn af at være forankret i boligselskabet, eftersom de dermed ikke var en kommunal aktør, hvilket gjorde det lettere for projektet at samarbejde på tværs af forskellige aktører og gav dem et bedre afsæt for at skabe relationer til målgruppen (Christensen et al., 2022a). Som beskrevet i den første evalueringsrapport havde medarbejderne indledningsvist også positive erfaringer med projektets fysiske placering i den boligsociale helhedsplans lokaler, som ifølge den daværende projektleder bidrog med en nærhed, som var afgørende for, at projektet kunne få kontakt til de børn og unge i området, som befinder sig i udsatte positioner (Christensen et al., 2022a). Trods den indledende forankring i boligselskabet og placeringen i den boligsociale helhedsplans lokaler, har spørgsmålet om langsigtet bæredygtighed ved kommunal forankring været en væsentlig del af visionen for projektet. Fra begyndelsen havde projektet således en ambition om at arbejde strategisk med forankring af indsatserne på de fire trin i en kommunal kontekst, på baggrund af den boligsociale helhedsplans planlagte ophør i 2024. Den første del af forankringsarbejdet har omhandlet fritidsjobcaféerne, som med succes er blevet forankret i klubberne. Projektlederen fortæller, at de med placeringen i klubberne også har haft succes med at skabe kontakt til målgruppen, og ifølge projektlederen har de ligefrem fået en bedre kontakt til de unge, som bor i de områder fra den boligsociale helhedsplan, som ligger langt fra Idrætsbiblioteket. Selvom fritidsjobcaféerne er blevet forankret i klubberne med succes, er der ikke desto mindre stadig uklarhed og delte meninger om, hvor og hvordan forankringen af projektets øvrige aktiviteter bør foregå.

6.2.4 Uklarhed om den fremadrettede forankring: *hvor og hvordan?*

Det er svært at afgøre, hvor og hvordan projektets indsatser forankres bedst. På trods af at det allerede ved midtvejsrapporten stod klart, at den boligsociale helhedsplan blev forlænget, har projektet ikke desto mindre kontinuerligt arbejdet på at afsøge forskellige muligheder for, hvordan indsatserne på projektets fire trin kunne forankres kommunalt. Selvom den fremadrettede forankring har været et løbende opmærksomhedspunkt for projektets arbejdsgruppe såvel som for medarbejderne igennem hele projektperioden, har overvejelserne dog ikke ført noget entydigt svar med sig. Spørgsmålet om, *hvordan* og *hvor* projektets indsatser bedst forankres, rummer afvejninger af en lang række forhold såvel som af flere ubekendte faktorer, hvorfor der ved projektets afslutning ikke er et entydigt svar på det.

Den største ubekendte faktor forekommer at angå økonomi og medarbejderressourcer, hvilket uden tvivl betinger, *hvad* der kan forankres *hvor* og *hvordan*. På baggrund af interviewindsigter fra alle tre evalueringsrapporter forekommer der at være enighed blandt projektets medarbejdere og arbejdsgruppe om, at en kommunal forankring af en eller flere af projektets indsatser forudsætter en øget finansiering eller en omprioritering af økonomien i den eller de kommunale enheder, som forankringen sker i.

6.2.5 Skal projektets indsatser forankres samlet eller hver for sig? Fordele og ulemper

De mange spørgsmål, der knytter sig til en eventuel kommunal forankring, er først og fremmest betinget af et spørgsmål om, hvorvidt projektets indsatser skal og *kan* forankres samlet, eller om de skal deles op og forankres hver for sig.

Projektets målgruppe er unge i alderen 13-25 år, og projektets forskellige indsatser dækker samlet set et relativt stort aldersspænd. Indsatsens opbygning i fire trin, med forskellige tilbud, der retter sig mod unge i forskellige aldre og med forskellige ønsker og behov, er gennemgående af både medarbejdere og aktører fra projektets arbejdsgruppe blevet vurderet som en stor styrke for projektet. På tværs af de tre evalueringsrapporter har projektets forskellige medarbejdere også gennemgående været af den overbevisning, at det ville være mest fordelagtigt at forankre indsatserne samlet.

Ifølge medarbejderne har projektets opbygning grundlæggende givet dem gode muligheder for at kunne hjælpe en bred gruppe af unge i forskellige aldre med netop det, de ønsker sig og har behov for, og for samtidig at kunne følge og understøtte de enkelte unges progression igennem en længere periode på tværs af indsatsens forskellige trin. Indsatsens opbygning har givet dem en bred kontaktflade til mange forskellige aktører, og heraf en stor fleksibilitet i forhold til at kunne tilpasse og målrette deres bidrag til den enkelte unges ønsker og behov.

Ikke desto mindre er ulempen ved dette perspektiv, at indsatsens medarbejdere gennemgående og til stadighed har svært ved at se for sig, hvordan en samlet forankring kommunalt skulle kunne lade sig gøre, og hvor det i givet fald skulle være. En samlet kommunal forankring vil sandsynligvis også kræve en øget finansiering eller en omprioritering af økonomien i den kommunale enhed, forankringen sker i, hvilket som nævnt er en af de ubekendte faktorer, som bidrager til spørgsmålets kompleksitet. Uden en større klarhed over kommunens økonomiske muligheder er det således svært at komme videre i overvejelserne om en eventuel forankring.

6.2.6 Skiftende perspektiver på, hvor forankringen bør foregå

Som nævnt synes det nødvendigt, uanset hvor en kommunal forankring måtte finde sted, at tilføre eller omprioritere midler for at kunne rumme alle projektets aktiviteter. Trods projektets vision og løbende overvejelser om en kommunal forankring på sigt, er der ved projektperiodens udgang fortsat ikke noget entydigt svar på, hvor og hvordan det bør foregå. Som nævnt i forrige afsnit synes særligt uvisheden om de økonomiske muligheder i kommunen at medføre, at det er svært for projektet at komme videre i overvejelserne om en eventuel forankring. Siden projektets begyndelse har der blandt de skiftende medarbejdere også været forskellige perspektiver på spørgsmålet om forankring, og en pointe synes netop at være, at svaret på, hvor det forekommer mest ideelt at forankre, er i løbende forandring. Ifølge den nuværende projektleder er der ikke nogen perfekt løsning på forankringen. Frem mod det sidste interviewtidspunkt i november 2024 havde projektets medarbejdere løbende overvejet forskellige muligheder, og overvejelserne havde særligt kredset om to mulige bud.

Det første bud kunne være at forankre projektets aktiviteter i klubberne. Siden begyndelsen har projektet samarbejdet med Klub Roskilde Midt, og i løbet af projektperioden er driften af fritidsjobcaféen blevet forankret i klubberne, omend driften i tilfælde af travlhed, fravær eller sygdom blandt klubpædagogerne er blevet understøttet af projektets medarbejdere. På tværs af de tre evalueringsrapporter viser interviews med indsatsens medarbejdere, en klubpædagog og en kommunal pædagogisk konsulent, at der både for projektets og klubbernes perspektiv er positive erfaringer med og perspektiver i forankringen af fritidsjobcaféerne i klubberne.

Selvom klubberne tidligere har arbejdet med fritidsjobs, har projektet bidraget med en struktur for arbejdet samt faglig og metodisk sparring og en understøttelse af driften i perioder. Ifølge en klubpædagog, som er tovholder på at drive fritidsjobcaféen i en af de samarbejdende klubber, har samarbejdet med indsatsen tydeligt kvalificeret klubbens arbejde med fritidsjobs, som nu er blevet en central indsats i klubbens arbejde. En kommunal pædagogisk konsulent vurderer ligeledes, at samarbejdet med projektet om fritidsjobcaféer har været givtigt for klubbernes arbejde.

På tværs af de tre evalueringsrapporter er der blandt de interviewede aktører gennemgående enighed om, at det er en god idé fortsat at forankre fritidsjobcaféerne i klubberne. Ifølge projektlederen vil en forankring af de øvrige aktiviteter såsom faglige forløb i klubberne potentielt også passe godt ind i klubberne, jævnfør deres interesse i at modvirke skolevægring og hjælpe unge i job og uddannelse. Klubbens pædagogiske personale har i forvejen stort kendskab til de unge, og dette ser projektlederen umiddelbart et stort potentiale i. Ikke desto mindre fremhæver projektlederen, at en fremadrettet forankring af projektets aktiviteter i klubberne uden tvivl vil kræve tilføring af midler og medarbejderressourcer, hvilket dog også ville være

tilfældet alle øvrige steder i kommunen, hvor man kunne overveje at forankre aktiviteterne.

Trods succesen med fritidsjobcaféernes forankring i klubberne, og potentialet i at forankre øvrige aktiviteter såsom faglige forløb, er der også ulemper ved perspektiverne i at forankre projektets øvrige aktiviteter i klubberne. Umiddelbart er der en udfordring i, at klubberne arbejder med unge op til 18 år, mens projektet arbejder med unge op til og med 25 år. Den nuværende projektleder vurderer dog, at der sandsynligvis kan gives en dispensation til, at unge over 18 år kan deltage i et møde med medarbejderne i klubberne om eksempelvis praktik- og lærepladser. Den største udfordring ved en forankring i klubberne ser ud til at omhandle aktiviteterne omkring lommepengejobforløbene, som hidtil har foregået ved ansættelse af de unge i samarbejde med boligselskabet. Det forekommer at være en udfordring for klubberne, hvis de selv skal finde relevante arbejdsopgaver af et tilstrækkeligt omfang til de unge i og omkring klubberne.

Samlet set vil en mulig forankring af projektets aktiviteter i klubberne umiddelbart være meningsfuld – forudsat at der tilføres midler og bemanning – især i forhold til driften af fritidsjobcaféer og faglige forløb. Derimod synes der at være udfordringer med at forankre aktiviteterne omkring lommepengejob samt støtte til praktik- og lærepladser for unge over 18 år. Hvis man blot forankrer nogle af aktiviteterne i klubberne, eksempelvis fritidsjobcaféerne og de faglige forløb, vil det ikke desto mindre være at gå på kompromis med ønsket om at beholde projektets indsatser samlet, hvilket forekommer at være en svær afvejning for projektets medarbejdere at lave.

En anden mulighed, som projektlederen har overvejet, såfremt der tilføres midler og bemanning, kunne være at forankre aktiviteterne i Roskilde Kommunes ungeenhed, UngeGuiden. Fordelene ved UngeGuiden er bl.a., at en eller flere medarbejdere placeret i den kommunale ungeenhed ifølge projektlederen kunne favne bredt og være målrettet mod alle unge, som måtte have et behov for støtte, og dermed ikke kun være målrettet unge, som har adresse inden for den boligsociale helhedsplans områder. Den kommunale placering ville ifølge projektlederen også kunne give en god indgang til samarbejdet med hhv. klubberne om drift af fritidsjobcaféer, med skolerne om rekruttering til faglige forløb og med jobcenteret, UU-vejlederne og SSP-medarbejderne om rekruttering af unge fra den primære målgruppe til både lommepengejob, fritidsjob og praktikker. Omvendt peger projektlederen på, at aktiviteterne omkring lommepengejobforløbene ville være udfordret på samme måde og af de samme grunde, som de ville være i klubberne. Projektlederen peger ligeledes på, at en forankring i UngeGuiden ville kræve en dispensation til de 13- og 14-årige unge, eftersom UngeGuidens nuværende målgruppe er unge mellem 15 og 30 år. Og netop de unge under 15 år er dem, som projektet rekrutterer flest af, hvad enten det gælder de faglige forløb eller hjælp til at få et lommepengejob eller fritidsjob.

Projektlederen peger ligeledes på, at det for alle de unge, og særligt de yngre, såfremt der gives en dispensation, kunne blive svært at etablere kontakt og skabe en relation til målgruppen fra en placering i UngeGuiden, da den fysisk er placeret på én central lokation. Desuden kunne det virke som en mere formel og institutionel ramme for mødet med de unge, end det ville være eksempelvis i klubberne. En centralt placeret og administrativ medarbejder i UngeGuiden kunne endvidere have svært ved at have en fornemmelse for praksis, og hvad der rører sig blandt de unge, hvilket ifølge projektlederen er meget vigtigt for overhovedet at kunne drive et projekt som dette. Som med klubberne er der således også fordele og ulemper ved en samlet placering i UngeGuiden.

Den gennemgående pointe omkring projektets potentielle kommunale forankring er, at det først og fremmest ville kræve en tilføring af midler og bemanning for at kunne lade sig gøre, og eftersom der ikke er noget ideelt sted at forankre projektet, ville det også bero på en afvejning af fordele og ulemper, som hidtil har været svær for projektets medarbejdere at lave.

> Dokumentation

7 Data og metode

Denne afsluttende evalueringsrapport består for det første af kvantitative analyser, der har til formål at beskrive antal deltagere i fritidsjobindsatsen, om det er den ønskede målgruppe, der rekrutteres til fritidsjobindsatsen, og om fritidsjobindsatsen opnår de ønskede resultater for de unge. For det andet består evalueringsrapporten af en kvalitativ analyse, som skal bidrage med viden om, hvordan fritidsjobindsatsen er implementeret, samt hvilke faktorer der virker fremmende og hæmmende for fritidsjobindsatsen. Derudover bidrager den kvalitative analyse med viden om, hvordan unge oplever det at deltage i fritidsjobindsatsens tilbud, og herunder hvordan matchet er mellem projektets tilbud og de unges ønsker og behov.

I dette kapitel beskriver vi datagrundlaget og fremgangsmåde i henholdsvis den kvantitative analyse (afsnit 7.1) og den kvalitative analyse (afsnit 7.2).

7.1 Den kvantitative analyse

De kvantitative analyser er i denne rapport baseret på kvantitative data fra Jobplaneten Roskilde, Roskilde Kommune, Danmarks Statistik og en survey indsamlet blandt unge, som har deltaget i fritidsjobprojektet (Livsmestrings-survey). Vi anvender disse forskellige datakilder til beskrivende analyser af, hvor mange unge der deltager i de forskellige trin i trappemodellen, hvordan de unge er rekrutteret til projektet, hvad der karakteriser deltagerne (er det den ønskede målgruppe, som deltager i fritidsjobprojektet), og hvilke tendenser der er i forhold til, at de ønskede forandringer kan opnås med projektet. En oversigt over de forskellige typer af data, der er anvendt til rapportens analyser, fremgår af Boks 7.1. Dataene er nærmere beskrevet i de efterfølgende afsnit.

I analyserne af karakteristika ved deltagerne sammenligner vi deltagerne i fritidsjobindsatsen Jobplaneten Roskilde med alle 13-17-årige i Roskilde Kommune for at få et indblik, i hvilket omfang deltagerne befinder sig i mere udsatte positioner end deres jævnaldrende.

Boks 7.1 Datagrundlag i de kvantitative analyser

- Projektets registrering af deltagerne
- Survey-data indsamlet blandt deltagerne
- Kommunale data om deltagernes skolegang
- Registerdata fra Danmarks Statistik for deltagere og jævnaldrende unge i Roskilde Kommune om baggrund og beskæftigelse.

7.1.1 Projektets registrering af deltagere

Det er projektets medarbejdere, der står for registrering af deltagerne i projektet. I denne rapport anvender vi oplysninger for unge, som er påbegyndt et forløb i perioden januar 2021 til december 2024. I denne periode er der registreret 557 forløb for i alt 251 unge.

Ud over at registrere deltagerne, når de starter på et forløb, var det også planen, at projektets medarbejdere skulle registrere, hvordan den unge er kommet ind i projektet (fx om deltageren selv har henvendt sig eller er blevet henvist) og den unges motivation for at deltage i projektet. Dette er dog kun registreret for en del af de unge (99-143 ud af 251 – det præcise antal varierer, alt efter hvad der skulle registreres).

7.1.2 Kommunale data om deltagernes skolegang

De kommunale data er for det første forløbsdata, der består af data om uddannelsesforløb for deltagere i projektet. Disse oplysninger stammer fra to datasæt. Dels et datasæt, som indeholder oplysninger om alle de grundskoleelever, som Roskilde Kommune har en administrativ relation til. Dels et dataset, som indeholder oplysninger om de unge, som UngeGuiden i Roskilde skal have overblik over.

For det andet indeholder de kommunale data oplysninger om folkeskolekarakterer for deltagere, der har afsluttet 9. klasse, og skolefraværdsdata til og med januar 2025 for deltagere, der var elever i folkeskolen i det pågældende skoleår. Der er ikke fraværdsdata for elever i private grundskoler.

7.1.3 Registerdata fra Danmarks Statistik om deltagerne

Fra Danmarks Statistiks register anvender vi følgende oplysninger om deltagerne:

- a. Køn, alder, herkomst, familietype, bopæl
- b. Forældrenes uddannelse og beskæftigelse
- c. Disponibel familieindkomst (ækvivaleret)
- d. Deltagernes månedlige beskæftigelsesgrad.

Oplysningerne, som er nævnt under punkt a-c, anvender vi til at karakterisere deltagerne i projektet: dels karakteristika ved de unge selv som køn, alder og herkomst, dels karakteristika ved deres forældre og familie. Vi anvender oplysninger for det førte år, deltagerne var med i indsatsen, til at karakterisere deltagerne. I analyserne af karakteristika sammenligner vi deltagerne med alle 13-17-årige i Roskilde Kommune i 2022. I alt indgår 233 deltagere i disse analyser, og dermed er der 18 deltagere, som ikke indgår. Dette skyldes: (a) 13 deltagere har vi ikke kunnet genfinde i BEF (befolkningsregisteret hos DST) for de anvendte år, og (b) 5 deltagere er mellem 18 og 30, og dem har vi valgt ikke at tage med, da deres livssituation er meget anderledes end de yngre deltageres.

Oplysninger om deltagernes beskæftigelse anvender vi til at beskrive deltagernes beskæftigelse før og efter start i projektet. Vi har oplysninger om den månedlige beskæftigelsesgrad til og med august 2024. I disse analyser udelader vi også deltagere, som er 18 år eller derover.

I det efterfølgende har vi kort beskrevet nogle af de kategoriseringer/definitioner, vi anvender i registeranalyserne.

Herkomst

Vi deler befolkningen op efter herkomst og oprindelsesland, hvor herkomst beskriver, om personen er indvandrer, er efterkommer eller har dansk oprindelse.¹¹ Vi deler deltagerne op i tre grupper:

- Personer med dansk oprindelse
- Personer, der er indvandrer eller efterkommer og har oprindelse i et ikke-ME-NAPT-land

¹¹ For en definition af indvandrere og efterkommere i registrene, se Danmarks Statistik (2022).

- Personer, der er indvandrere eller efterkommer og har oprindelse i et MENAPT-land.

MENAPT-lande omfatter Syrien, Kuwait, Libyen, Saudi-Arabien, Libanon, Somalia, Irak, Qatar, Sudan, Bahrain, Djibouti, Jordan, Algeriet, Forenede Arabiske Emirater, Tunesien, Egypten, Marokko, Iran, Yemen, Mauretanien, Oman, Afghanistan, Palæstina, Gaza, Vestbredden, Østjerusalem, Pakistan og Tyrkiet.

Udsat boligområde

Vi definerer her et udsat boligområde som bestående af de boliger og afdelinger, som var en del af helhedsplanen i Roskilde, som var finansieret af 2015-2018-midlerne.

Anvendt familiebegreb

I opgørelserne af deltagernes familietype og forælderkarakteristika anvender vi Danmarks Statistiks begreb 'E-familie' (Danmarks Statistik, 2012a). Ifølge definitionen består en E-familie af en eller flere personer, der bor på den samme adresse og har visse indbyrdes relationer. En familie kan bestå af en enlig eller af et par¹² med eller uden hjemmeboende børn under 25 år. En parfamilie kan enten bestå af to voksne, som er et par, eller af to voksne, som er et par, og hjemmeboende børn. Anvendelsen af E-familiebegrebet indebærer fx, at to personer, der er gift, kun er en del af den samme familie, hvis de bor på samme adresse, mens de er en del af to forskellige familier, hvis de bor på hver sin adresse. Også kun de børn, der bor på samme adresse som forælderen, er en del af forældrens familie. For et barn, som fx bor sammen med sin biologiske mor og morens ægtefælle, som ikke er barnets biologiske far, vil både moren og morens ægtefælle blive opfattet som forældre til barnet. Det vil sige, at når vi baserer analyserne på E-familiebegrebet og inddrager forældrenes socioøkonomiske karakteristika, er det ikke nødvendigvis de biologiske forældres karakteristika, vi anvender, men "sambo-forældrenes" karakteristika.

Forældrenes uddannelse og beskæftigelsessituation

Vi anvender oplysninger om forældrenes beskæftigelse målt i året og oplysninger om fuldført uddannelse og igangværende uddannelse målt omkring 1. oktober i året. Bemærk, at der er manglende uddannelsesoplysninger for nogle af forældrene. Det hænger bl.a. sammen med, at der ikke er oplysninger om medbragt uddannelse for alle indvandrere. Da vi anvender E-familiebegrebet, er det endvidere kun

¹² Et par kan være gift, samlevende eller samboende.

oplysninger om forældrene, hvis den unge bor sammen med dem, og det er ikke nødvendigvis oplysninger om den biologiske forælder, men en "sambo-forælder".

Restgruppen

En person er defineret som værende i restgruppen, hvis den pågældende har grundskole eller ukendt uddannelse som højeste fuldførte, og hverken er i beskæftigelse eller studerende.

Deltagernes månedlige beskæftigelsesgrad

Beskæftigelsesgrad er en kontinuert variabel, der har værdien 0, hvis personen ingen løntimer har haft den pågældende måned, og 1, hvis personen har haft et antal løntimer, der svarer til fuldtidsarbejde gennem hele måneden.

Relativ økonomisk fattigdom

Oplysninger om indkomst anvender vi til at beregne, om deltagerens familie kan betegnes som relativt fattig. Vi anvender her OECD's fattigdomsmål, hvor en person anses for at være fattig, hvis den pågældende har en ækvivaleret disponibel indkomst under 50 pct. af medianen. Beregningen af fattigdomsraten er nærmere beskrevet i Boks 7.2.

Boks 7.2 Definition af relativ økonomisk fattigdom

En person anses for at være fattig, hvis den pågældende har en ækvivaleret disponibel indkomst under 50 pct. af medianen.

Medianindkomst. Medianen er det indkomstniveau, der deler befolkningen i to lige store grupper. Der er altså lige mange, der ligger over som under medianen.

Ækvivaleret disponibel indkomst. Den disponible indkomst udregnes som indkomst efter skat og ækvivaleres for at tage højde for størrelsen af familien. Det vil sige, at der tages udgangspunkt i hele familiens indkomst. Vi anvender her OECD's modificerede skala til beregning af ækvivaleret indkomst. Det indebærer, at den første voksne har vægten 1, den anden voksne og børn over 14 år har vægten 0,5, og børn til og med 14 år har vægten 0,3 (Danmarks Statistik, 2012b). Dette betyder, at hvert medlem i familien får den samme ækvivalerede indkomst, der afhænger af familiens samlede indkomst og familiens sammensætning. Idéen bag at anvende ækvivaleret indkomst er, at jo større familien er, jo flere er der til

at deles om familiens boligudgifter og varige forbrugsgoder, og det er muligt at købe meget mad ind ad gangen, hvilket er billigere end småindkøb.

Anvendt familiebegreb. Til at afgrænse en familie anvender vi Danmarks Statistiks E-familiebegreb. Det indebærer, at barnets familie består af 1-2 voksne og eventuelt søskende på samme adresse.

7.1.4 Survey-data indsamlet blandt deltagerne

Som en del af datagrundlaget har vi endvidere foretaget en survey-undersøgelse blandt deltagerne. Surveyen er gennemført elektronisk, ved at fritidsjobkonsulenten har videregivet et link til surveyen til den unge i forbindelse med den unges opstart i indsatsen. Surveyen er tænkt som én, der gennemføres blandt de samme unge ad to omgange (ved opstart og efter, at de har været i projektet et stykke tid) for derefter igennem at identificere en udvikling over tid i deltagernes livstilfredshed.

Det spørgeskema (skema 1), som de unge er blevet bedt om at besvare ved opstart i indsatsen, har følgende temaer:

- Skolegang og uddannelse
- Deltagelse i indsatsen fra Jobplaneten, herunder forventninger til deltagelse i indsatsen
- Venner, fritidsliv og fællesskab
- Livstilfredshed.

Det spørgeskema (skema 2), som de unge er blevet bedt om at besvare, efter at de har været i projektet et stykke tid, har følgende temaer:

- Oplevelser af deltagelsen i indsatsen fra Jobplaneten, herunder selvoplevet udbytte
- Livstilfredshed.

Der er i alt 95 unge, som har besvaret spørgeskemaet ved opstart i indsatsen. Der er 44 unge, som har besvaret skemaet, efter at de har været i projektet et stykke tid. Der er få, som har besvaret begge skemaer, og derfor kan vi ikke vise en udvikling i livstilfredshed for deltagerne.

Med hensyn til survey-dataene er det vigtigt at være opmærksom på, at der kan være skævheder i forhold til, hvilke deltagere i fritidsjobprojektet som har besvaret spørgeskemaet. Som beskrevet i midtvejsrapporten er der en overvægt af piger blandt deltagerne, som har besvaret spørgeskemaet. Der er endvidere tegn på, at de deltagere, der har besvaret spørgeskemaet, kommer fra lidt mere ressource-stærke familier end gennemsnittet af deltagere (Jakobsen et al., 2024).

7.2 Den kvalitative analyse

Til denne rapport er der foretaget interviews med forskellige aktører, som er involveret i indsatsen og arbejdet med den. Interviewpersonerne kan opdeles i tre aktørgrupper, som hhv. rummer 1) projektets medarbejdere, 2) unge, som deltager i indsatsen, samt 3) aktører, der samarbejder med indsatsen.

Først og fremmest skal interviewene afdække, hvordan interviewpersonerne oplever, at indsatsen virker i praksis, og herunder afdække, hvordan den er implementeret. Endvidere skal interviewene bidrage til at afdække interviewpersonernes syn på, hvilke mulige potentialer og eller barrierer der er for indsatsens bidrag og det fremadrettede arbejde med den. Samtidig skal interviewene også bidrage til at afdække målgruppens oplevelser med at deltage i indsatsen, og herunder afdække kompleksiteten i målgruppens ønsker og behov samt indsatsens muligheder for at matche dem og understøtte de unges udvikling.

Interviewpersonerne til rapporten fremgår af boks 5.1, mens interviewtematikkerne for de forskellige aktørgrupper fremgår af boks 5.2. Interviewene er foretaget som semistrukturerede interviews (Brinkmann & Tanggaard, 2010; Kvale & Brinkmann, 2008; O'Reilly, 2005) med udgangspunkt i de respektive interviewtematikker, men samtidig med plads til, at interviewpersonerne selv kunne tilføje tematikker eller dreje samtalen hen mod de emner, som de fandt mest relevante for samtalen.

Analysen af interviewmaterialet har haft fokus på dels at afdække de enkelte interviewpersoners oplevelser, dels på at afdække eventuelle forskelle og ligheder internt i og på tværs af de forskellige aktørgrupper.

Boks 5.1 Interviewpersoner

Interviews foretaget i november 2024 med følgende aktører, opdelt i tre grupper:

Gruppe 1) Projektets medarbejdere

- Indsatsens projektleder
- To projektmedarbejdere

Gruppe 2) Unge, som deltager i indsatsen

- Tre unge, som har fået hjælp til at finde et fritidsjob
- Fire unge, som har deltaget i et fagligt forløb samt fået et lommepengejob gennem indsatsen.

Gruppe 3) Aktører, som samarbejder med indsatsen

- En samarbejdspartner fra en erhvervsuddannelsesinstitution
- En leder fra en kommunal daginstitution, som ansætter fritidsjobbere i samarbejde med indsatsen

Boks 5.2 Interviewtemaer

Interviewtemaer, projektleder og medarbejdere

- Målgruppens sammensætning, udfordringer og behov for støtte
- Status på drift, arbejdsopgaver og prioritering af tid
- Rekruttering af unge og etablering af fritids- og lommepegejob samt faglige forløb
- Samarbejde med eksterne aktører, herunder klubber og skoler
- Potentialer og barrierer for indsatsens gennemslagskraft
- Overvejelser om indsatsens organisatoriske setup og den fremadrettede forankring af indsatsen
- Fokusområder for det fremadrettede arbejde med indsatsen

Interviewtemaer, samarbejdspartnere

- Eget bidrag til indsatsen og oplevelse med samarbejdet
- Motivation for ansættelse af fritidsjobbere/etablering af faglige forløb samt overvejelser om, hvad unge kan få ud af at have et fritidsjob/have et lommepegejob/deltage i et fagligt forløb
- Fritidsjobbernes arbejdsopgaver/indholdet af faglige forløb
- Tanker om projektets virkning og bidrag
- Potentialer og barrierer forbundet med ansættelse af fritidsjobbere/etablering af faglige forløb samt samarbejdet med indsatsen

Interviewtemaer, unge

- Forløb ved rekruttering samt motivation for deltagelse i indsatsen
- Oplevelse med deltagelse i indsatsen, herunder med eksempelvis at have fået et fritidsjob, lommepegejob og/eller at have deltaget i et fagligt forløb
- Tanker om muligt udbytte ved deltagelse i indsatsen.

Litteratur

- Benjaminsen, L., Enemark, M. H., & Birkelund, J. F. (2016). *Fattigdom og afsavn om materielle og sociale afsavn blandt økonomisk fattige og ikke-fattige*. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- Bolvig, I., Jeppesen, T., Kleif, H. B., Østergaard, J., Iversen, A., Broch-Lips, N., Lykke Jensen, N., & Thodsen, J. (2019). *Unge uden job og uddannelse – hvor mange, hvorfra, hvorhen og hvorfor? En kortlægning af de udsatte unge i NEET-gruppen*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Brinkmann, S., & Tanggaard, L. (2010). *Kvalitative metoder: En grundbog*. Hans Reitzels Forlag.
- Børne- og Undervisningsministeriet. (2024). *Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti om folkeskolens kvalitetsprogram – frihed og fordybelse*. Børne- og Undervisningsministeriet.
- Christensen, G., Christensen, L., Winkler, A., & Kjeldgaard, N. B. (2022a). *Jobplaneten Roskilde: Første evalueringsrapport om fritidsjobsindsatsen Jobplaneten Roskilde*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Christensen, G., Christensen, L., Hjelm, U., Espersen, H. H., Enemark, M. H., Mikkelsen, C. H., & Winkler, A. (2022b). *Chanceulighed i udsatte boligområder: En analyse af boligsociale helhedsplaners bidrag til at forbedre børn og unges livschancer*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Christensen, G., Christensen, L., Winkler, A., & Enemark, M., Holm. (2023). *Evaluering af fritidsjobindsatsen 'Energi til mere': Midtvejsrapport*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Christensen, G., Christensen, L., Winkler, A., & Kjeldgaard, N. B. (2022c). *Energi til mere - en fritidsjobindsats: Første evalueringsrapport*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Christensen, G., & Christensen, M. L. (2022). *Børn og unge i Get2Sportforeningerne*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Christensen, G., Jakobsen, V., Enemark, M. H., Widding, J. G., Stabell, C. L., Søgaard, C. D., Nielsen, H., & Aner, L. G. (2018a). *Børn og unges uddannelseschancer - de boligsociale indsatsers bidrag: Evaluering af Landsbyggefondens boligsociale*

indsatser finansieret af 2011-14-midlerne. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Christensen, G., Jakobsen, V., Enemark, M. H., Widding, J. G., Stabell, C. L., Søgaard, C. D., Nielsen, H., & Aner, L. G. (2018b). *En vej til arbejdsmarkedet: Evaluering af Landsbyggefondens boligsociale indsatser finansieret af 2011-14-midlerne*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Danmarks Statistik. (2012a). *Befolkningens udvikling i kommuner og regioner 2011*. Danmarks Statistik.

Danmarks Statistik. (2012b). *Indvandrere i Danmark 2012*. Danmarks Statistik.

Danmarks Statistik. (2022). *Indvandrere i Danmark 2022*. Danmarks Statistik.

Jakobsen, V., Winkler, A., & Enemark, M. H. (2024). *Jobplaneten Roskilde: Midtvejsrapport om fritidsjobindsatsen Jobplaneten Roskilde*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

KL, & FOA. (2024). *Aftale for unge under 18 år i inspirationsansættelser i kommuner*. KL & FOA.

Kraka Advisory. (2023). *Folkeskoleelever med fritidsjob får højere karakterer ved afgangsprøven*. Kraka Advisory.

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2008). *Interview: Introduktion til et håndværk*. Hans Reitzels Forlag.

Leos-Urbel, J. (2014). What is a summer job worth? The impact of summer youth employment on academic outcomes. *Journal of Policy Analysis and Management*, 33(4), 891–911.

Lesner, R. V., Damm, A. P., Bertelsen, P., & Pedersen, M. U. (2022). The effect of school-year employment on cognitive skills, risky behavior, and educational achievement. *Economics of Education Review*, 88, 1–29.

Modestino, A. S., & Paulsen, R. J. (2019). Reducing inequality summer by summer: Lessons from an evaluation of the Boston Summer Youth Employment Program. *Evaluation and Program Planning*, 72, 40–53.

O'Reilly, K. (2005). *Ethnographic Methods*. Routledge.

Ottosen, M. H., Andreasen, A. G., Dahl, K. M., Lausten, M., Rayce, S. B., & Tagmose, B. B. (2022). *Børn og unge i Danmark: Velfærd og trivsel 2022*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Pihl, M. D., & Salmon, R. (2021). *Psykisk sygdom og dårlige karakterer spænder ben for unges uddannelse*. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

Regeringen. (2024). *Aftaletekst: Aftale om flere unge i fritidsjob*. Beskæftigelsesministeriet.

Regeringen, FH, DA, Danske Regioner, & KL. (2024). *Fælles forståelse om flere i fritidsjob*. Beskæftigelsesministeriet.

